GNEF

Årsredovisning 2021

Dnr KS 2022:34/04

Fastställd av kommunstyrelsen 2022-04-12 § 57

Godkänd av kommunfullmäktige 2022-04-25 § 54

Innehåll

Förvaltningsberättelse ... 3
Översikt över verksamhetens utveckling ... 3
Den kommunala koncernen ... 4
Gagnefsbostäder AB ... 7
Gagnefs Teknik AB ... 8
Dala vatten och avfall ... 11
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning ... 13
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten ... 18
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning ... 19
Händelser av väsentlig betydelse ... 29
Balanskravsresultat ... 30
Personalredovisning ... 31
Förväntad utveckling ... 35
Redovisning ... 36
Resultaträkning ... 36
Balansräkning ... 37
Kassaflödesanalys ... 38
Noter ... 39
Driftsredovisning ... 47
Investeringsredovisning ... 48
Kommunens verksamheter ... 51
Finansförvaltningen ... 51
Kommunstyrelsen ... 52
Barn- och utbildningsnämnden ... 55
Socialnämnden ... 57
Kultur- och fritidsnämnden ... 60
Miljö- och byggnadsnämnden ... 62
Kommunfullmäktige ... 64
Kommunens revisorer ... 64
Bolag, nämnder och kommunalförbund ... 65
Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel (GNATL) ... 66
Gemensam nämnd för upphandlingssamverkan (GNU) ... 67
Räddningstjänsten Dala Mitt (RDM) ... 68
Revisionsberättelse för år 2021 ... 70

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

Kommunen flerårsöversikt

Utveckling (mnkr)	2021	2020	2019	2018	2017
Skatter och utjämning	689,8	658,8	633,9	611,3	601,2
förändring %	4,7%	3,9%	3,7%	1,7%	7,0%
Verksamhetens intäkter	98,2	100,5	88,0	91,1	130,7
förändring %	-2,3%	14,2%	-3,5%	-30,3%	32,0%
Personalkostnader	-510,9	-477,7	-468,2	-450,6	-440,7
förändring %	6,9%	2,0%	3,9%	2,3%	14,5%
Övriga kostnader	-225,6	-217,5	-211,6	-213,8	-240,2
förändring %	3,7%	2,8%	-1,0%	-11,0%	9,3%
Av- och nedskrivningar	-25,4	-25,2	-23,8	-22,1	-31,6
förändring %	0,9%	5,6%	7,8%	-30,2%	43,4%
Nettokostnader	-663,7	-619,9	-615,6	-595,3	-581,9
förändring %	7,1%	0,7%	3,4%	2,3%	10,3%
Finansnetto	0,8	1,2	1,4	1,7	-0,7

Kommunens intäkter från skatter och utjämningssystem har ökat med 4,7 % jämfört med 2020 vilket är en relativt stor ökning, detta trots att den kommunala skattesatsen sänktes med 0,25 procentenheter 2021. Ökningen beror på dels ökade skatteintäkter, dels på ökade generella statsbidrag. Skatteintäkternas ökning beror på en förbättrad konjunktur samt att antalet invånare ökat från 10 378 till 10 502, en förändring med 124 personer.

Verksamhetens intäkter minskar något vilket främst beror på att färre riktade statsbidrag jämfört med 2020. Verksamhetens övriga kostnader ökat något vilket delvis kan tillskrivas kostnader för skyddsutrustning etc kopplat till pandemin.

Personalkostnaderna ökar kraftigt med 6,9 %. Orsaken till detta, förutom löneökningar, är att kommunen valde att lösa in intjänade pensionsrätter till en kostnad på 22,2 mnkr. Det innebär att kommunen sänker pensionskostnaderna för ett antal år framåt i tiden.

Sammantaget ger detta en nettokostnadsökning på 7,1 % vilket är en större ökning än de senaste åren men går att förklara med kostnader kopplade till pandemin så som inköp av skyddsutrustning och högre sjuklönekostnader än normalt samt engångskostnaden för inlösta pensioner.

Den kommunala koncernen

Kommunkoncern - sammanställd redovisning

Kommunerna är enligt Kommunala redovisningslagen skyldiga att upprätta en sammanställd redovisning och gemensam förvaltningsberättelse då en betydande del av den kommunala verksamheten bedrivs i andra juridiska personer än den kommunala förvaltningen. Syftet med en sammanställd redovisning är att ge en helhetssyn på kommunens verksamhet och ekonomi och att åstadkomma en neutral redovisning som möjliggör jämförbarhet mellan kommunerna.

Gagnefs kommun har två helägda dotterbolag, Gagnefsbostäder AB och Gagnefs Teknik AB, samt en ägarandel om 25 procent i Dala Vatten och Avfall AB.

Den sammanställda redovisningen för kommunkoncernen omfattar Gagnefs kommun och bolag där ägarandelen, direkt eller indirekt, uppgår till minst 20 procent. Koncernföretag vars verksamhet är av obetydlig omfattning eller verksamhet som bedrivs inom ramen för kommunalförbunden (Räddningstjänst Dala Mitt, Dala Energi AB och Visit Dalarna, Dalarnas kommunförbund) har undantagits.

Under året har ingen förändring skett i kommunkoncernens sammansättning.

Sammanställd redovisning för kommunkoncernen presenteras tillsammans med kommunens redovisning av resultat- och balansräkning, noter samt kassaflödesanalys.

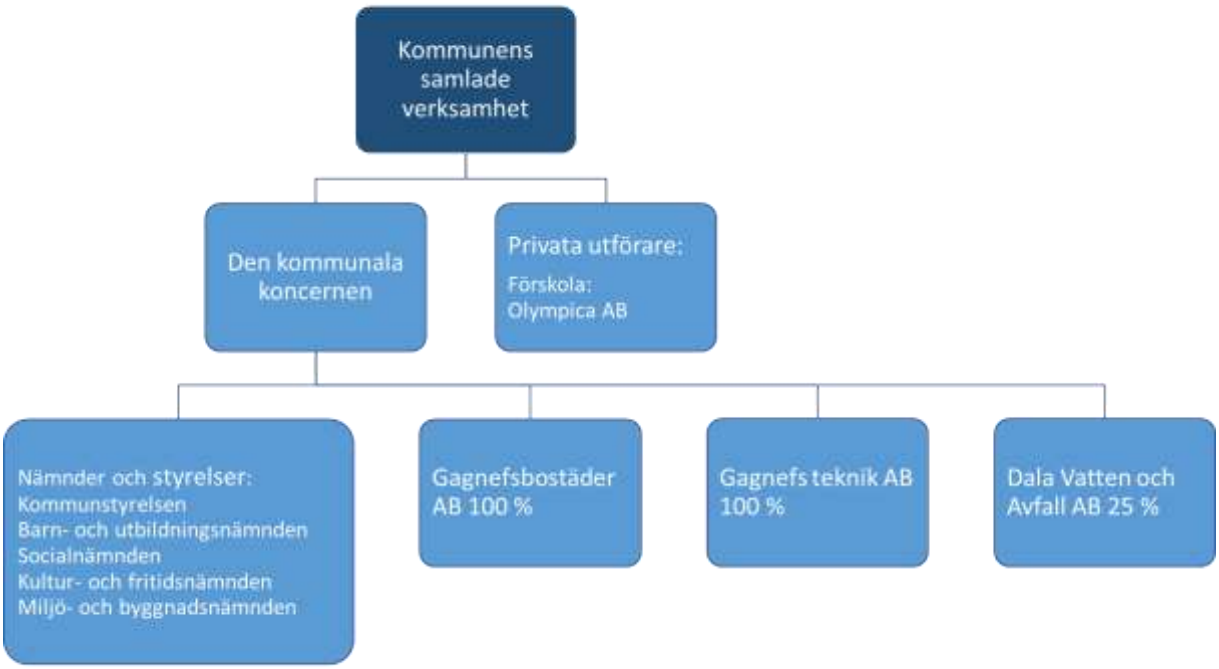

Redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att kommunens bokförda värden på ägarandelar i dotterbolag elimineras mot bolagens egna kapital vid förvärvstillfället. Med proportionell konsolidering menas att endast ägda andelar av bolagens resultat- och balansräkningar tas med i redovisningen.

I kommunens sammanställda redovisnings egna kapital ingår, förutom kommunens, endast den del av bolagens egna kapital som tjänats in efter förvärvandet. Obeskattade reserver har redovisats som eget kapital efter avdrag för latent skatt. Eftersom redovisningen endast ska visa förhållandet gentemot externa parter har interna mellanhavanden eliminerats. Väsentlighetsprincipen har tillämpats. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och som uppgår till väsentligt belopp.

Enligt Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation 8:2 angående sammanställd redovisning ska särskilda upplysningar om ekonomi och verksamhet lämnas om koncernföretagen.

Koncerninterna förhållanden

Upplysningarna enligt RKR 8:2 ska ge en samlad bild av de ekonomiska engagemangen i koncernföretagen.

Upplysningarna ska innehålla uppgifter om ägartillskott, koncernbidrag, utdelningar, köp och försäljning samt fordringar, skulder och andra förpliktelser mellan enheterna i den kommunala koncernen.

Inom koncernen sker interna försäljningar mellan kommunen och bolagen av skilda slag som fjärrvärme, fastighetsskötsel, hyror av lokaler och bostäder samt vatten och renhållning m.m. Enligt antagen finanspolicy agerar Gagnefs kommun koncernbank där de helägda dotterbolagen lånar vid behov till finansiering av investeringar. Bolagen betalar till kommunen en ränta motsvarande kommunens medelränta plus en låneavgift fastställd av Kommunfullmäktige.

Interna transaktioner mellan kommunen och koncernbolagen har eliminerats i den sammanställda redovisningen.

Koncerninterna förhållanden	2021	Ägartillskott		Koncernbidrag		Utdelning	
Enhet	Ägd andel	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna
Kommunen		0,0		0,0	0,0		0,0
Gagnefsbostäder AB	100%		0,0	0,0	0,0	0,0	
Gagnefs Teknik AB	100%		0,0	0,0	0,0	0,0	
Dala Vatten & Avfall AB	25%		0,0	0,0	0,0	0,0	

Koncerninterna förhållanden	2021	Försäljning		Lån		Räntor och låne-avgifter	
Enhet	Ägd andel	Intäkt	Kostnad	Givna	Mottagna	Intäkt	Kostnad
Kommunen		6 893	7 089	324 696	0	3 107	0
Gagnefsbostäder AB	100%	4 859	8 522	0	184 000	0	1 808
Gagnefs Teknik AB	100%	4 331	472	900	140 696	0	1 299
Dala Vatten & Avfall AB	25%	0	0	0	900	0	0

Koncernens resultat

Kommunkoncern resultat	tkr	Resultat	Resultat	Resultat
	Ägd andel	2021	2020	2019
Rresultat efter finansiella poster				
Kommunen		26 879	40 106	19 696
Gagnefsbostäder AB	100%	2 384	-2 104	1 674
Gagnefs Teknik AB	100%	-137	-144	2 044
Dala Vatten & Avfall AB	25%	14	34	0
Summa		**29 140**	**37 892**	**23 414**
Skattekostnader		-11	-14	-13
Uppskjuten skatt		29	31	-135
Årets resultat kommunkoncernen		**29 158**	**37 909**	**23 266**

Koncernredovisningen visar på ett resultat på 29,2 mnkr, vilket innebär att det egna kapitalet ökar till 359,8 mnkr och att koncernsoliditeten minskar till 32,7 %.

Kommunkoncern soliditet	%	Soliditet	Soliditet	Soliditet
		2021	2020	2019
Kommunkoncern soliditet		**32,7**	**33,2**	**31,0**

Koncernens investeringar

Kommunkoncern investeringar	tkr	Investering	Investering	Investering
	Ägd andel	2021	2020	2019
Kommunen		101 893	64 476	35 991
Gagnefsbostäder AB	100%	1 200	303	1 368
Gagnefs Teknik AB	100%	17 200	18 600	14 000
Dala Vatten & Avfall AB	25%	26 000	21 000	22 500
Summa kommunkoncern investeringar		**146 293**	**104 379**	**73 859**

Kort presentation av koncernföretagen

Gagnefsbostäder AB har till föremål för sin verksamhet att förvärva, avyttra, äga och förvalta fastigheter eller tomträtter med bostäder, lokaler och därtill hörande kollektiva angelägenheter samt därmed förenlig verksamhet inom Gagnefs kommun.

Gagnef Teknik AB har som uppgift att äga, förvalta och utveckla de allmänna VA-anläggningarna samt i samverkan med kommunen utveckla avfallshanteringen. Bolaget är huvudman för den allmänna VA-anläggningen och har därutöver också ansvaret för driften av avfallshanteringen inom Gagnef kommun.

Samordningsföretaget **Dala Vatten och Avfall AB** ansvarar för driften och administrerar verksamheterna vatten, avlopp och avfallshantering. Dala Vatten och Avfall AB ansvarar även för administrationen av Gagnef Teknik AB. Dala Vatten och Avfall AB säkerställer friskt vatten, miljöriktig avfalls- och avloppshantering för de som lever i, verkar och besöker vår kommun.

Nedan presenterar vi korta årsrapporter för kommunens dotterbolag.

Gagnefsbostäder AB

Uppgifter och organisation

Gagnefbostäder AB:s uppgift är att förvalta bostäder och främja bostadsförsörjningen inom kommunen. Gagnefbostäder har ingen egen personal utan förvaltningen köps från Gagnefs kommun. Bolaget bildades 1995 och ägs till 100 % av Gagnefs kommun.

Ekonomisk översikt

Resultaträkning (tkr)	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2020
Verksamhetens intäkter	29 027	30 926	1 899	28 708
Verksamhetens kostnader	-22 242	-22 570	-328	-24 609
Kapitalkostnader	-6 744	-5 972	772	-6 203
Årsresultat (före bokslutsdispositioner)	**41**	2 384	**2 343**	-2 104

2021 har precis som året innan påverkats av pandemin på olika sätt. För Gagnefsbostäders del har det huvudsakligen påverkat våra fastighetsskötare och entreprenörers arbetssituation. Att besöka våra hyresgäster och utföra arbete i lägenheterna har kringgärdats av nya rutiner och försiktighetsåtgärder.

Gagnefsbostäders målsättning är att ta ansvar för sin verksamhet och bidra till en hållbar samhällsutveckling. Det praktiska arbetet sker i nära samarbete med Gagnefs kommun som bland annat innebär att bolaget har miljömärkt el, fjärrvärme, pellets och värmepumpar som huvudsakliga värmekällor.

Den solcellsanläggning som installerades i anslutning till de nybyggda husen i Djurås 2018 levererar el i den utsträckning som planerades och ger ett välkommet tillskott i form av förnybar el.

Efterfrågan på lägenheter har varit hög, vakansgraden har under året pendlat mellan 1 och 2 %, vilket är likvärdigt med förgående år.

Nyckeltal och verksamhetsmått	2021	2020	2019	2018
Nettoomsättning (tkr)	28 455	27 996	27 414	25 859
Årets resultat (före bokslutsdispositioner)	2 384	-2 104	1 674	-748
Balansomslutning (tkr)	221 400	219 461	223 819	228 852
Soliditet	13,9%	12,5%	13,2%	12,2%
Avkastning på totalt kapital (%)	1,9 %	Neg	1,7%	0,6%
Avkastning på eget kapital (%)	7,7 %	Neg	5,7%	neg
Genomsnittlig låneränta	1%	1,1%	1,1%	1,1%
Antal lägenheter	408	408	408	408
Investeringar i fastigheter	900	303	1 368	23 104

Händelser av väsentlig betydelse

Gagnefsbostäder lider fortfarande av konsekvenserna av en stor underhållsskuld vilket återkommande innebär kostsamma reparationsarbeten, bland annat efter vattenskador. Ekonomiskt innebär det en ”negativ spiral” där akuta skador tvingas gå före planerade underhållsåtgärder. Under 2021 har ett gediget arbete gjorts för att identifiera och systematisera underhållsbehovet men behovet av att ha ekonomi för att komma i kapp med underhållsskulden kvarstår som den enskilt viktigaste utmaningen för bolaget.

Gagnefs kommun har dock bidragit med att stå för 50% av kostnaderna för skador som uppstått i kommunhyrda lägenheter vilket bidragit till att resultatet trots allt blivit positivt. En annan avgörande orsak till det positiva resultatet är att det under stora delar av året inte funnits något avtal för byggservice vilket medfört att endast absolut nödvändiga underhållsåtgärder har kunnat genomföras.

Framtiden

Under 2021 har ett omfattande internt arbete genomförts för att samordna Gagnefsbostäders och Gagnefs kommuns arbetsrutiner utifrån den genomlysning av organisationen av fastighetsförvaltningen för Gagnefs kommuns som Kommunfullmäktige beslutade om i december 2020. Detta arbete har fallit väl ut och innebär att vi för kommande år är bättre rustade att tillsammans göra det bästa för fastigheterna i Gagnefs kommunkoncern.

Gagnefs Teknik AB

Uppgifter och organisation

Gagnefs Teknik AB är ett helägt dotterbolag till kommunen. Bolaget är huvudman för den allmänna VA-anläggningen och har därutöver också ansvaret för driften av avfallshanteringen inom kommunen. Gagnefs Teknik AB har som uppgift att äga, förvalta och utveckla de allmänna VA-anläggningarna samt i samverkan med kommunen utveckla avfallshanteringen.
Bolaget drift och administration förestås av Dala Vatten och Avfall AB, ett av Gagnefs, Leksands, Rättviks och Vansbro kommuner gemensamt ägt samordnings-företag.

Ekonomisk översikt (tkr)	Utfall 2021	Budget 2021	Avvikelse 2021
Intäkter VA	28 868	27 558	1 310
Kostnader VA	-27 984	-28 832	848
Resultat efter finansiella poster VA	**884**	**-1 274**	**2 158**
Intäkter Avfall	12 211	11 517	694
Kostnader Avfall	-13 230	12 412	-818
Resultat efter finansiella poster Avfall	**-1 019**	**-895**	**-124**
Intäkter GTAB	41 079	39 075	2 004
Kostnader GTAB	-41 214	41 244	30
Resultat efter finansiella GTAB	**-135**	**-2 169**	**2 034**

Händelser av väsentlig betydelse

För 2021 är resultatet i Gagnef Teknik AB totalt 2,0 mkr bättre än budget vilket framför allt kan förklaras av högre intäkter. Investeringar har gjorts för 17,2 mkr, 68% av budgeten för 2021.

Löpande reinvesteringar av nät och verk har gjorts för 9,6 mkr vilket motsvarar 98% av budgeten för 2021. Under de senare åren har vi successivt renoverat nätet men vi har fortsatt behov av att investera för att nå god uthållighet. För 2022 har vi en total investeringsbudget på 43,06 mkr varav 10,55 mkr för löpande reinvesteringar. I investeringsbudgeten ingår renovering av ÅVC Dala Floda. Under året har projektavdelningen stärkts med resurser och kompetens vilket fortlöpande ger bättre möjligheter att genomföra projekt jämfört med föregående år.

Inför 2022 bibehålls brukningsavgifterna för VA och anläggningsavgifterna höjs med 5%. Avfallstaxan höjs med 5%. Avfallstaxan tar höjd för att kommunerna övertar ansvaret för returpapper från 1 januari 2022.

Hållbar ekonomi är ett av de mål som återfinns i Dala Vatten och Avfalls verksamhetsplan tillsammans med mål för hållbar miljö, leveranssäkerhet, kommunikation och social hållbarhet. Verksamhetsplanen som är beslutad för 2022 - 2025 är en naturlig fortsättning på verksamhetsplanen 2021 och vi fortsätter att arbeta med målen i ägardirektivet. Våra tre strategiska fokusområden för verksamheten 2022 - 2025 är Ett DVA, Ordning och Reda, samt Digitalisering.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Utfallet per 2021-12-31 är -135 tkr mot budgeterat -2 169 tkr.

VA-verksamheten

VA-verksamhetens utfall per 2021-12-31 är 884 tkr mot budgeterat -1.274 tkr. Intäkterna är 1.300 tkr större än budget, varav brukningsintäkter 850 tkr och anläggningsavgifter är 350 tkr. Produktionskostnaderna är 850 tkr längre än budget p g a stort uppdämt behov av underhåll 2020 och därmed lägre kostnader 2021.

Avfalls-verksamheten

Avfalls-verksamhetens utfall per 2021-12-31 är -1.019 tkr mot budgeterat -895 tkr. Intäkterna är 700 tkr större än budget, varav metallintäkter 550 tkr p g a ökat metallpris. Produktionskostnaderna är 600 tkr större än budget, varav insamling, behandling och transport av avfall är 400 tkr.

Det negativa resultatet kommer att bokföras mot tidigare års upparbetade vinster vid årsskiftet, vilket innebär att obeskattade medel kommer att minska.

Investeringar VA-verksamheten

Björbo ARV

Upprustningen av avloppsreningsverket i Björbo färdigställdes i början av 2021, den totala kostnaden uppgick till 14,25 mkr, vilket är 0,25 mkr över budget. Den nya anläggningen fungerar bra och uppfyller de krav som ställs gällande miljö och arbetsmiljö.

Stortäppa Handelsområde

Arbetet med Stortäppa handelsområde löper enligt plan och beräknas vara genomfört sommaren 2022. Utbyggnaden sker i Gagnef kommuns regi. Dala Vatten och Avfall AB bistår med projektledning gällande VA och kommer att köpa anläggningen av kommunen när den är färdigställd. Den första delbetalningen till kommunen genomfördes 2021. Totalt har 3,3 mkr upparbetats under 2021, varav a-contofakturering 3 mkr. I nuläget uppskattas att anläggningen kommer att kosta ca 7 mkr.

Reinvestering VA

Budgeterat 2021 för löpande reinvesteringar inkl. bl.a. ledningsnät, serviser och avloppspumpstationer är 9,9 mkr, att jämföra med utfallet på 9,6 mkr.

Den totala kostnaden för renovering av avloppspumpstationer, APS, 2021 är 3,7 mkr mot budgeterat 3,4 mkr. De renoveringar som har gjorts av APS:er under 2021 är

- Helrenovering av APS Djurmo Skola, Djurmo
- Delrenovering av APS Bönhuset, Gröntuv
- Helrenovering av HelAPS Prosgårdarna, Gröntuv
- El-automationsrenovering av APS Skogen, Djurås
- El-automationsrenovering av APS Konsum, Mockfjärd

Investeringar avfalls-verksamheten

Endast mindre investeringar gjorda inom avfalls-verksamheten under 2021. Budgeterat 4,4 mkr, att jämföra med utfallet på 0,4 mkr. Förstudien om framtida ÅVC är försenad och förklarar avvikelsen.

Investering GTAB (tkr)	Utfall 2021	Budget 2021
Björbo ARV	3 231	3 000
Utbyggnad VA Stortäppan, industriområde	3 312	3 000
Reinvestering VA	9 639	9 850
Övrigt	1 031	9 430
Summa investering GTAB	**17 213**	**25 280**

Mål för att uppnå god ekonomisk hushållning

- långsiktiga mål för årets resultat
- soliditet
- självfinansieringsgrad av investeringar
- låneskuld

Långsiktiga mål för verksamhetens resultat

VA- och avfallsverksamheten är båda taxa-finansierade verksamheter där intäkter och kostnader ska särredovisas. De båda verksamheterna ska stå för sina egna kostnader och får inte vara vinstdrivande. Verksamheterna, i synnerhet VA-verksamheten, har stora investeringsbehov. Långsiktiga underhållsplaner och investeringsplaner är viktiga underlag för en långsiktig taxaplanering och en stabil taxautveckling.

DVA har som målsättning att GTABs VA- och avfallstaxa-utveckling inte ska vara större än genomsnittet för Sverige.

Soliditet

GTABs soliditet är 12% 2021, vilket är 9% lägre än föregående år. Soliditeten väntas sjunka i takt med att investeringar till stor del finansieras med externa medel samtidigt som obeskattade medel beräknas minska.

Självfinansieringsgrad av investeringar

GTABs självfinansieringsgrad är 33% 2021, vilket är 7% större än föregående år.

Låneskuld

GTABs låneskuld är 140 696 tkr 2021, vilket är 8 % större än föregående år. Verksamheterna, i synnerhet VA-verksamheten, har stora investeringsbehov som inte kan täckas av egna medel, varför lånebehovet och låneskulden beräknas öka.

Tabellen bygger på den 5-åriga investeringsplanen för perioden 2022-2026.

GTAB	Taxautv.	Taxautv.	Resultat, tkr	Obeskattade	Invest.tkr	Lånebehov, tkr
2015	12,50%	4%	4 698	10 148	**13 105**	**5 000**
2016	1%	-2%	3 999	14 145	17 520	5 000
2017	0%	-12%	2 212	16 350	16 275	12 500
2018	2%	0%	6 163	22 500	24 437	10 000
2019	0%	0%	2 044	24 540	14 042	10 000
2020	-3%	0%	-144	24 395	18 607	10 000
2021	-2%	0%	-137	24 258	17 213	10 000
2022	0%	5%	-3 315	19 471	35 360	30 000
2023	4%	5%	-2 097	17 374	28 000	20 000
2024	4%	5%	-1 803	15 571	29 000	20 000
2025	4%	5%	-1 298	14 273	26 000	20 000
2026	4%	5%	-728	13 545	30 000	20 000

Nyckeltal GTAB	2021	2020
Nettoomsättning, tkr	40 813	39 898
Resultat efter finansiella poster, tkr	-137	-144
Balansomslutning, tkr	195 002	178 778
Soliditet, %	11,7	12,9
Självfinansieringsgrad av investeringar, %	33	26,4
Låneskuld, tkr	140 696	130 696

Väsentliga personalförhållanden

Bolaget har inga anställda.

Dala vatten och avfall

Uppgifter och organisation

Dala Vatten och Avfall AB är ett samordningsföretag som sköter driften och administrerar verksamheterna vatten, avlopp samt avfallshantering i Gagnefs, Leksands, Rättviks och Vansbro kommuner via respektive

Ekonomisk översikt

DVAAB	Utfall	Budget 2021	Avvikelse 2021
Intäkter, tkr	78 111	75 398	2 713
Kostnader, tkr	-78 054	-75 398	-2 656
Resultat efter finansiella poster, tkr	**57**	**0**	**57**

Verksamhetskostnaderna 2021 avviker med 2 680 tkr mot budget vilket till största del beror på 1 450 tkr större konsultkostnader, 300 tkr större kostnader för inhyrd personal, 400 tkr större IT-kostnader och 900 tkr större personalkostnader. Kommunikationskostnaderna är 450 tkr lägre än budget.

Investeringstakten är fortsatt hög inom DVA, dels p g a reinvesteringsbehov dels p g a planerad utbyggnad av VA-nät. För att genomföra investeringarna så effektivt som möjligt har DVA stärkt projektgruppen med intern personal i stället för externt inhyrda projektledare, vilket leder till större personalkostnader i DVAAB men samtidigt lägre investeringskostnader i teknikbolagen.

Bolaget vidarefakturerade sina kostnader till driftbolagen i Gagnef, Leksand, Rättvik och Vansbro.

Mål för att uppnå god ekonomisk hushållning

- långsiktiga mål för årets resultat
- soliditet
- självfinansieringsgrad av investeringar
- låneskuld

Långsiktiga mål för verksamhetens resultat

Dala Vatten och Avfall är ett samordningsföretag som driftar och administrerar verksamheterna vatten, avlopp samt avfallshantering i Gagnefs, Leksands, Rättviks och Vansbro kommuner via respektive kommuns driftbolag. Ägandet i bolaget fördelas lika mellan Gagnefs, Leksands, Rättviks och Vansbro kommuner. Dala Vatten och Avfall ansvarar för att verksamheterna bedrivs utifrån ett långsiktigt och driftsäkert perspektiv, tillhandahåller kvalificerad kompetens inom VA- och avfallshantering samt verkar för en samsyn mellan ägarna vad gäller vatten, avlopp- och avfallsfrågor.

Kostnader och ersättningar debiteras respektive driftbolag. Kostnader eller ersättningar som debiteras får inte överstiga bolagets självkostnader.

DVA har som målsättning att respektive driftbolags VA- och avfallstaxa inte ska höjas i snabbare takt än genomsnittet för Sverige.

Soliditet

DVAABs soliditet är 9% 2021, vilket är 500% större än föregående år. Den stora ökningen beror på nyemissionen som genomfördes 2021 då aktiekapitalet ökade från 680 tkr till 4 000 tkr. DVAAB amorterar i takt med avskrivningskostnader, soliditeten väntas öka i takt med amorteringen.

Självfinansieringsgrad av investeringar

DVAAB har inte investerat i anläggningstillgångar de senaste åren och har inga investeringsplaner i dagsläget.

Låneskuld

DVAABs långfristiga låneskuld är 18 050 tkr 2021, vilket är 40% lägre än föregående år. Minskningen av den långfristiga låneskulden består av amortering med 600 tkr och omklassifisering mellan långfristig och kortfristig skuld med 11 575 tkr. DVAAB amorterar i takt med avskrivningskostnader, låneskulden förväntas sjunka i takt med amorteringen.

Nyckeltal DVAAB	2021	2020
Nettoomsättning, tkr	73 142	70 824
Resultat efter finansiella poster, tkr	57	134
Balansomslutning, tkr	43 853	39 924
Soliditet, %	9	1,5
Självfinansieringsgrad av investeringar, %	-	-
Långfristig låneskuld, tkr	18 050	30 225

Viktiga händelser

Viktiga händelser 2020

DVA har under 2021 liksom under 2020 varit tvungna att bedriva verksamheten till stor del på distans för att begränsa smittspridning på arbetsplatsen och därmed på ett tryggt och säkert sätt tillhandahålla vatten-, avlopps- och avfallshantering för alla våra kunder. Distansarbetet har inneburit en brant utvecklingskurva gällande digitalisering med möjligheter till effektivisering, vilket vi redan ser spår av inom verksamheten.

Inför 2021 beslutades en ny strategisk verksamhetsplan med mål utifrån bolagets ägardirektiv och med tydlig koppling till FNs agenda 2030 mål. Dessa tillsammans med våra tre fokusområden Ett DVA, Ordning och reda samt Digitalisering har hjälpt bolaget att prioritera verksamheten och utvecklingsarbetet. 24 projekt har startats upp varav 15 är slutförda.

Inom verksamhetsutveckling har tre pilotprojekt genomförts med syfte att sätta grunden för ett arbetssätt baserat på operativ daglig styrning och ständiga förbättringar. Mål för projekten är att minimera antalet bräddningar, att minimera antalet vattenprover med anmärkning samt förbättrad operativ daglig styrning inom nätdrift.

2021 beslutades att kommunerna skulle ta över producentansvar för returpapper redan från 2022 och under året har DVA satt detta på plats med en fungerande logistikkedja. Projektet ”Minimeringsmästarna” startades upp under året som ett led i att inspirera till bättre sortering vilket påverkar avfallstaxan positivt.

Investeringstakten har varit fortsatt hög och totalt har 104 mkr investerats i våra fyra kommuner varav 28 mkr har varit löpande re-investeringar i nät och pumpstationer. Bland de större projekten kan nämnas Överföringsledning Tällberg-Leksand och renovering av avloppsreningsverket i Björbo.

Bolaget har fortsatt stabil ekonomi med ett positivt resultat motsvarande 57 tkr före skatt. Viss omfördelning av kostnader från teknikbolagen till DVA har skett då vi delvis ersatt externa projektledare med interna för att, i takt med ökade investeringsvolymer, professionalisera projektledning och beställning. För investeringsprojekten i teknikbolagen innebär det en lägre kostnad och en besparing jämfört med att använda externa konsulter.

Utblick mot 2022

I december 2021 fastställdes DVAs verksamhetsplan för 2022-2025 med mål för ekonomisk hållbarhet, miljömässig hållbarhet, leveranssäkerhet, kommunikation och social hållbarhet. Arbetet inom våra tre identifierade fokusområden Ett DVA, Ordning och reda samt Digitalisering fortgår med nya projekt. Syftet med projekten är att förbättra och effektivisera verksamheten.

Bland projekten kan nämnas införandet av en App riktad till DVAs kunder och ny upphandling av entreprenad för insamling av bostadsnära avfall. Mycket händer på avfallsområdet, bland annat gällande producentansvar, vilket kan påverka upphandlingen.

Ett antal stora investeringsprojekt har påbörjats inom VA såsom utbyggnad av VA-nät i Lummerhöjden, Heden och Backa samt renovering av Vansbro avloppsreningsverk. Även inom Avfall finns ett antal infrastrukturprojekt som kommer att påbörjas 2022.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Finansiella mål

Finansiella delmål för 2021

- Kommunen ska uppnå ett överskott på 2 % i enlighet med det långsiktiga finansiella målet.
- Kommunkoncernens låneskuld får inte överstiga 60 tkr per invånare vid årets slut.
- Kommunkoncernens soliditet får inte understiga 20 % vid årets slut.

Enligt *Verksamhet och budget 2021-2023*

Långsiktiga finansiella mål

- Kommunen ska varje år uppnå ett överskott på 2 % räknat som andel av ”summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning” inklusive eventuell balanskravsutjämning.
- Kommunen ska uppnå positivt eget kapital inklusive pensionsförpliktelser senast 2024.
- Kommunkoncernens låneskuld per invånare får inte överstiga 60 tkr under perioden fram till 2024 och ska vara under 45 tkr per invånare år 2024.
- Kommunkoncernens soliditet exklusive pensionsförpliktelser får inte understiga 20 % under perioden fram till 2024 och ska vara över 27 % år 2024.

Enligt *Riktlinjer för god ekonomisk hushållning*

Kommunfullmäktige har i *Riktlinjer för god ekonomisk hushållning* fastställt långsiktiga finansiella mål för Gagnefs kommun. För 2021 har dessa mål preciserats i *Finansiella delmål för 2021*.

Finansiella mål	Mål	Utfall 2021	Mål uppfyllt	Utfall 2020
Kommunen ska uppnå ett överskott på 2 % av skatte- och utjämnings-intäkter	>2,0	3,90%	Ja	6,09%
Kommunkoncernens låneskuld får inte överstiga 60 tkr per invånare vid årets slut.	<60	55,1	Ja	48,3
Kommunkoncernens soliditet får inte understiga 20 % vid årets slut.	>20%	32,7%	Ja	33,2%

Kommunens samtliga delmål uppnås 2021. Kommunens överskott blev 3,90 % av skatte- och utjämningsintäkterna. Det finansiella målet är uppsatt till 2 % men kommun har för 2021 budgeterat för ett överskott på 2,67 %. Även kommunkoncernens låneskuld samt soliditet uppfyller målen. Soliditeten har minskat något jämfört med 2020 till följd av investeringarna i främst boendet för personer med demenssjukdom. Detta var förväntat och solideten väntas öka igen när boendet är färdigställt men samtidigt ser kommunen stora behov av investeringar i andra verksamhetslokaler vilket kan innebära att soliditeten sänks ytterligare under kommande år.

Investeringsbehovet inkluderar både renoveringar och ombyggnationer av befintliga lokaler men även byggnation av nya lokaler. Kommunen har växt under ett antal år och behoven inom skola och barnomsorg ökar till följd av detta. Den demografiska utvecklingen innebär också att antalet äldre äldre ökar vilket ökar behoven inom äldreomsorgen. Sammantaget innebär det att kommunkoncernens långsiktiga mål att låneskulden ska understiga 45 tkr/invånare 2024 inte är realistiskt och bör revideras.

Flera år av goda resultat har stärkt koncernens soliditet vilken nu uppgår till 32,7 %, eller 13,0 % inklusive pensionsförpliktelser. Under förutsättning att koncernen fortsätter göra överskott som delfinansierar investeringarna så kommer det långsiktiga soliditetsmålet om > 27 % soliditet år 2024 att infrias.

Ekonomisk analys

Resultat

Kommunen lämnar som helhet ett resultat på 26,9 mnkr. Utfallet är 9,2 mnkr bättre än det budgeterade resultatet på 17,7 mnkr och innebär dessutom att kommunen med marginal klarar det finansiella överskottsmålet på 2 %.

Kommunens skatteintäkter är 26,9 mnkr högre än budgeterat vilket beror på att skatteunderlaget växt betydligt mer än vad som förutspåddes i de prognoser som låg till grund för budgeten. Det beror i sin tur på att konjunkturläget svängt kraftigt under pandemin och prognoserna har haft en betydligt större osäkerhet än vanligt.

Kommunen har under 2021 genomfört en partiell inlösen av pensionsförpliktelsen. Kostnaden uppgår till 22,2 mnkr inkl särskilt löneskatt och belastar 2021 års resultat. Detta bedöms sänka kommande års pensionskostnader med ca 1,0 mnkr årligen.

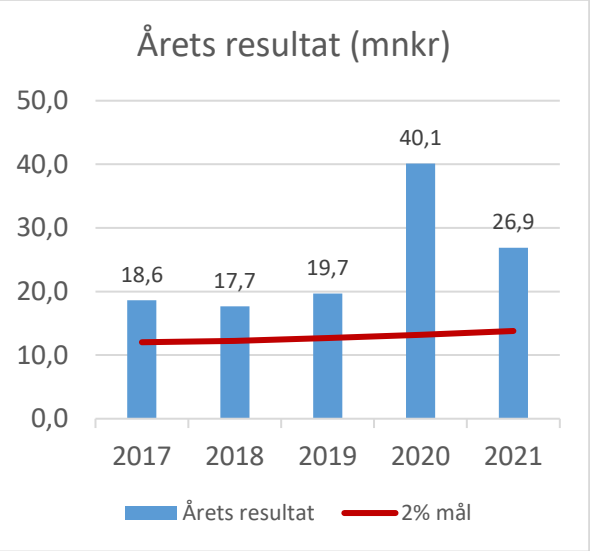

Budgetavvikelse per nämnd

Resultatutfall (mnkr)	Anslag/ Budget	Av-vikelse	Avikelse %
Finansförvaltningen	658,3	5,9	0,9%
Kommunstyrelsen	-96,8	4,1	4,3%
Barn- och utbildningsnämnden	-286,4	1,2	0,4%
Socialnämnden	-233,7	-4,9	-2,1%
Kultur- och fritidsnämnden	-17,1	0,6	3,7%
Miljö-och byggnadsnämnden	-4,1	1,8	43,0%
Kommunfullmäktige	-2,4	0,4	15,6%
Summa	**17,7**	**9,2**	

Nämnderna som helhet redovisar ett överskott på 3,2 mnkr vilket är mycket positivt. Dock förekommer stora skillnader mellan nämndernas budgetföljsamhet socialnämnden redovisar störst avvikelse med ett underskott på 4,9 mnkr mot budget medans övriga nämnder redovisar överskott.

Intäkts- och kostnadsutveckling

Utveckling (mnkr)	2021	2020
Skatter och utjämning	689,8	658,8
förändring %	4,7%	3,9%
Verksamhetens intäkter	98,2	100,5
förändring %	-2,3%	14,2%
Personalkostnader	-510,9	-477,7
förändring %	6,9%	2,0%
Övriga kostnader	-225,6	-217,5
förändring %	3,7%	2,8%
Av- och nedskrivningar	-25,4	-25,2
förändring %	0,9%	5,6%
Nettokostnader	-663,7	-619,9
förändring %	7,1%	0,7%
Finansnetto	0,8	1,2

Verksamhetens minskar jämfört med 2020. Minskningen uppgår till 2,3 mnkr eller 2,3 %. Det är främst ersättningen för höga sjuklönekostnader som minskar jämfört med 2020. Kommunen har inte kunnat återsöka några medel för utökade kostnader till följd av corona-pandemin under 2021. Dock har 2,3 mnkr redovisats på 2021 som egentligen hör till 2020. Denna intäkt var inte känd i samband med bokslutet 2020 och har därför inte tagits upp i föregående års resultat. Ersättningen för höga sjuklönekostnader uppgår totalt till 3,8 mnkr. Ersättningen är bokförd som en intäkt i den verksamhet som har belastats av sjuklönekostnaden under samma period.

Personalkostnaderna ökar med 33,2 mnkr vilket motsvarar 6,9 %. 22,2 mnkr av ökningen beror på att kommunen valt att lösa in en del av sina pensionsåtaganden och alltså ett engångsbelopp som bara belastar 2021. Löneökningarna uppgår till 8,0 mnkr inkl personalomkostnader. Sjuklönekostnaden uppgår till 9,0 mnkr vilket är 2,5 mnkr lägre än 2020. Kostnaden för timlöner ökar med 2,0 mnkr jämfört med 2020 och uppgår för 2021 till 18,8 mnkr. Under 2020 var tillgången på vikarier begränsad och verksamheterna fick istället nyttja mer- och övertid från befintlig personal och ökningen 2021 betyder inte nödvändigtvis att behoven har ökat.

Övriga verksamhetskostnader har ökat med 8,1 mnkr vilket motsvarar 3,7 %.

Summerat innebär det en nettokostnadsökning på 7,1 % vilket en kraftig ökning jämfört med tidigare år. Dock inkluderar detta kostnaderna för de inlösta pensionerna och nettokostnadsökningen exklusive denna uppgår till 3,5 % vilket är i samma nivå som 2019. 2020 var ökningen endast 0,7 % vilket till stor del berodde på höga intäkter i form av bidrag relaterade till pandemin.

Skatteintäkter och utjämning

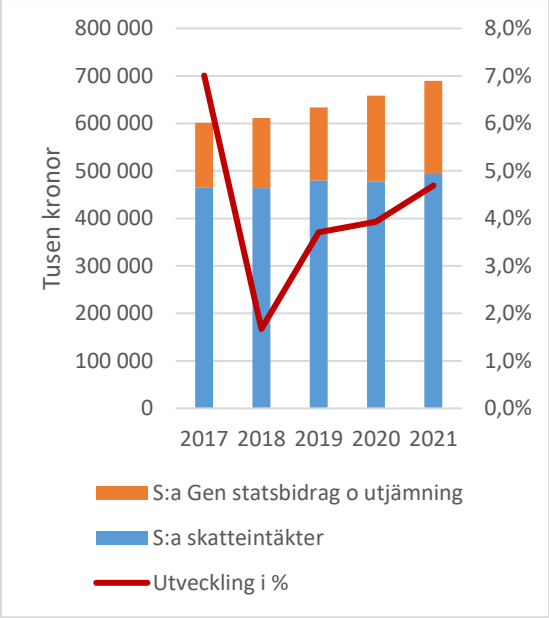

Intäkterna från skatter, generella statsbidrag samt utjämningssystem har ökat med 4,7 % vilket är en större ökning än 2019-2020. Skatteintäkterna ökar med 3,4 % jämfört med 2020 och intäkterna från utjämningssystemen, generella statsbidrag och fastighetsavgiften ökar med 8,0 %.

2018-2020 har skatte- och utjämningsintäkterna ökat med i genomsnitt 3,1 % medans ökning mellan 2020 och 2021 var betydligt högre vilket beror på en snabb återhämtning efter nedgången i ekonomin som följde pandemin.

Finansiellt resultat

Kommunen lämnar ett positivt finansnetto på 0,8 mnkr. Anledningen är fortsatt låga räntor och utdelningar för kommunägda bolag samt Kommuninvest.

Kommunens snittränta på inlåning uppgick under året till 0,58 % vilket är sänkning från 0,62 % året innan. Per 2021-12-31 uppgick skuldportföljens genomsnittliga kapitalbindningstid till 3,05 år samt den genomsnittliga räntebindningstiden till 3,03 år.

Pensionskostnader och åtagande

I kommunens balansräkning ingår endast i begränsad grad åtaganden för pensioner. Kommunen har valt att teckna försäkringar för de förmånsbestämda ålderspensionerna. Det innebär att kommunens avsättningar för pension redovisas till endast -2,9 mnkr. I praktiken har inte kommunen någon förvaltning av pensionsmedel.

Kommunens kostnader för pensioner uppgick under året till 51,0 mnkr. Inklusive löneskatt var kostnaden 63,8 mnkr. Pensionskostnaden exklusive inlösen av pensionsförbindelsen uppgår till 41,6 mnkr vilket motsvarar kostnader för 2020.

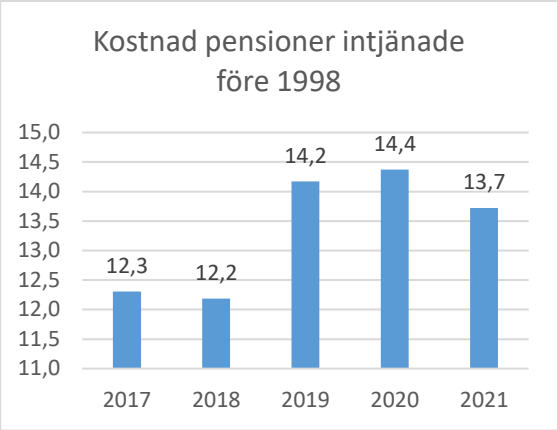

Kostnaden för pensioner intjänade före 1998 sjönk något jämfört med förra året. Från och med 2022 kommer sänkningen bli något större eftersom kommunen löst in en del av de pensioner som är under utbetalning. Utvecklingen följer kurvan i de pensionsprognoser kommunen fått från pensionsadministratören.

Den totala pensionskostnader kommer enligt prognosen att minska under 2022-2024 för att därefter öka 2024-2025 för att sedan minska igen. Kommunen har 6,0 mnkr avsatta i balansräkningen för att kapa av toppen på kurvan.

Kommunens åtagande för pensioner intjänade före 1998 som redovisas som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen uppgår till 222,3 mnkr. Det är en minskning med 5,4 mnkr. Av de 16,0 mnkr kommunen betalat gick alltså 5,4 mnkr till att amortera ned skulden. Resterande 10,6 mnkr är kostnader för indexering av framtida betalningar.

Gagnefs kommun har i dag ett eget kapital på 335,5 mnkr och en pensionsskuld utanför balansräkningen på 198,9 mnkr. Det innebär ett positivt eget kapital om 136,6 mnkr inkl pensionsförpliktelser. För ett år sedan uppgick beloppet till 86,3 mnkr, det vill säga en ökning 50,3 mnkr. Ingen återlåning av avsatta pensionsmedel till kommunen har skett under året.

Pensionsförpliktelser (mnkr)	2021	2020
Avsättningar (inkl löneskatt) för pensioner och liknande förpliktelser	-1,6	-1,2
Ansvarsförbindelser dvs pensionsförpliktelser (intjänad före 1998) som inte upptagits bland avsättningar	-198,9	-222,3
Individuell del avtalspension 2013 bokfört som kortfristig skuld	-25,7	-21,5
Skuldvärdet garantipensions-lösningar samt pensionslösningar för tidigare kommunalråd.	-2,9	-2,9
Pensionsåtaganden brutto	**-229,1**	**-247,9**
Eget kapital öronmärkt för framtida pensionsbetalningar	6,0	6,0
Pensionsåtaganden netto	**-223,1**	**-241,9**

Investeringar

Kommunen har under året investerat för 101,9 mnkr vilket är en ökning med 37,4 mnkr jämfört med 2020. Den beslutade investeringsbudgeten var dock 293,0 mnkr vilket innebär att många investeringar inte har slutförts.

Flera projekt är i olika faser av genomförande och därför föreslås att 179,8 mnkr överförs till 2022 års investeringsbudget. Av dessa härrör 136,7 mnkr till boendet för personer med demenssjukdom som är under uppförande samt 17,1 mnkr till den föreslagna förskolan i Dala-Floda.

Detaljerad information återfinns under avsnittet *Investeringsredovisning*.

Skulder och skuldförvaltning – Finansrapport

Kommunen har per 2021-12-31 en skuld till finansiella institutioner på 570,0 mnkr. Hela skulden består av lån hos Kommuninvest. Medelränta för inlåningen för 2021 var 0,58 %. Vid ingången till 2021 var skulden 490,0 och skulden har därmed ökat med 80,0 mnkr under året.

Kommunen tillämpar huvudmetoden, det vill säga att lånekostnader belastar resultatet för den period de hänför sig till.

Kommunen har genom internbanken lånat ut 184,0 mnkr till Gagnefsbostäder AB och 140,7 mnkr till Gagnefs Teknik AB, totalt 324,7 mnkr. Gagnefs Teknik AB:s skuld var vid ingången av året 130,7 mnkr. Bolaget har alltså ökat sin skuld med 10,0 mnkr. Gagnefsbostäder hade en skuld på 184,0 mnkr vilket innebär att ingen förändring har skett under året.

Bolagen har på sin upplåning betalat en ränta som motsvarar kommunens medelränta + 0,4 procentenheter, det vill säga 0,98 %.

Den andel av kommunens skuld som avser kommunens egen verksamhet uppgår till 245,3 mnkr. Vid årets ingång uppgick skulden till 175,3 mnkr vilket innebär att kommunens del av skulden ökat med 70,0 mnkr.

	Intervall	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Andel i procent av total låneskuld		%	%	%
Lån med räntejustering inom	0-1 år	24,82	31,43	29,01
Lån med förfall inom	1-2 år	15,72	18,73	30,80
Lån med förfall inom	2-3 år	16,81	18,25	18,35
Lån med förfall inom	3-4 år	6,59	9,24	17,89
Lån med förfall inom	4-5 år	13,87	7,65	3,95
Lån med förfall inom	5-6 år	8,67	8,05	0,00
Lån med förfall inom	6-7 år	5,72	0,00	0,00
Lån med förfall inom	7-8 år	7,80	6,65	0,00
		100,00	100,00	100,00

Riskhantering

Gagnefs kommuns finanspolicy lyfter fram de risker som finns omkring kommunens upplåning och anger målsättningar för hur dessa ska hanteras. I anslutning till policyn har kommunstyrelsen fastställt *Riktlinjer för riskhantering i Gagnefs kommuns finansförvaltning* där mer detaljerade regler anges. Finansförvaltningen ska tre gånger om året rapportera till kommunstyrelsen om finansiella risker. Och riktlinjerna sätter gränser för hur stor andel av kapital- och räntebindningen av lånen som får förfalla inom givna tidshorisonter. Finansförvaltningen har i sin rapport per 2021-12-31 bedömt att finansförvaltningen per samma datum följer de av kommunstyrelsen fastställda riktlinjerna.

Kommunens finanspolicys övergripande mål är att säkerställa kommunkoncernens betalningsförmåga på kort och lång sikt, begränsa finansiella risker samtidigt som bästa möjliga räntenetto ska eftersträvas samt samordna koncernens behov av finansiella tjänster. För att begränsa risker får endast lån i svenska kronor upptas. Långsiktig upplåning får endast ha finansiell exponering mot Staten, Kommuninvest och svenska affärsbanker. Med undantag för Kommuninvest får kommunen inte ha finansiell exponering mot någon finansiell aktör som omfattar mer än 20 procent av kommunens långfristiga skuld.

I riktlinjer för riskhantering i Gagnefs kommuns finansförvaltning framgår att räntebindningstiden ska spridas över en period som är minst 4 år. Detsamma gäller för kapitalbindningstiden.

Riskhantering	Policy	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Typ av risk				
Ränterisk, genomsnittlig räntebindningstid	1-5 år	3,01 år	2,51 år	1,83 år
Finansieringsrisk, genomsnittlig kredittid	1-5 år	3,03 år	2,51 år	1,83 år
Koncentrationsrisk, max av tot långfr.skuld	20 %	Inom policy	Inom policy	Inom policy
Valutarisk	0 %	Inom policy	Inom policy	Inom policy

Ekonomiska nyckeltal

Ekonomiska nyckeltal	2021	2020	2019	2018	2017
Antal invånare 31/12 respektive år	10 502	10 378	10 304	10 271	10 241
Skatte- och utjämningsintäkter, kronor per invånare	65 680	63 485	61 524	59 513	58 706
Skattesats %	22,29	22,54	22,54	22,54	23,01
Totala tillgånger, kronor per invånare				23	
Verksamhetens nettokostnader (mnkr)	663,7	619,9	615,6	595,7	581,9
- andel av skatte- och utjämningsintäkterna %	89,3	93,4	97,1	97,5	96,8
- förändring mellan åren %	7,1	0,7	3,3	2,4	5,8
Årets resultat (mnkr)	26,9	40,1	19,7	17,7	18,6
- andel av skatteintäkterna %	3,9	6,1	3,1	2,9	3,1
Långfristiga skulder kommun mnkr	574,0	494,1	515,9	516,0	500,0
Skuld exklusive utlåning dotterbolag mnkr	249,8	179,8	191,3	212,3	221,3
Långfristiga skulder kommunkoncern mnkr	578,5	501,7	512,1	523,9	509,1
Långfristiga skulder kommunkoncern kr/invånare	55 085	48 341	49 701	51 006	49 707
Soliditet kommun %	31,9	32,7	30,1	28,2	27,3
Soliditet kommun inkl pensionsåtagande %	13,0	9,1	4,6	1,7	-0,6
Soliditet kommunkoncern %	32,7	33,2	31,1	28,9	28,0

Finansiell status

Kommunen lämnar för nionde året i rad ett överskott. Överskottet uppfyller med marginal det finansiella målet om 2 %.

Positivt är också att fyra av fem nämnder lämnar överskott. Socialnämnden är den enda nämnd som redovisar underskott efter att ha redovisat ett överskott 2020.

Det positiva resultatet samt att kommunen genomfört en partiell inlösen av pensionsförpliktelsen innebär att kommunens soliditet inklusive pensionsåtagandet ökar från 9,1 % till 13,0 %. Överskottet innebär att kommunen han göra en reservering till resultatutjämningsreserven på 19,7 mnkr vilket innebär en ackumulerad reservering på 90,7 mnkr.

Eftersom kommunen just nu genomför många större investeringar påverkas soliditeten exkl pensionsåtaganden negativt då kommunens skuldsättning ökar. Soliditeten exkl pensionsåtaganden för kommunkoncernen minskar från 33,2 % till 32,7 %, Minskningen är förväntad och koncernens finansiella mål, såväl kortsiktigt som långsiktigt, är trots det med råge uppfyllda.

Borgensåtaganden

Kommunen har ett borgensåtagande för Dala Vatten och Avfall AB där kommunen, tillsammans med övriga tre delägarkommuner solidariskt gått i borgen för 30 mnkr, varav kommunens andel uppgår till 7,2 mnkr.

Genom medlemskapet i Kommuninvest har kommunen tillsammans med övriga 294 medlemskommuner och regioner gått i solidarisk borgen för Kommuninvests totala förpliktelser. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas i förhållande till storleken på kommunens upplåning i Kommuninvest. Kommunens andel av Kommuninvests åtagande uppgår till 632,0 mnkr. Kommunens andel av Kommuninvests tillgångar uppgår till 641,8 mnk

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Intern kontroll

Intern kontroll ingår som en del i kommunstyrelsens uppsiktsplikt och ska säkerställa

• att kommunen bedriver en ändamålsenlig och effektiv verksamhet,

• att kommunen har en tillförlitlig ekonomisk rapportering, samt

• att kommunen efterlever gällande lagar och förordningar.

Genom en god intern kontroll skapas förtroende för verksamheten. Intern kontroll påverkar alla delar av organisationen och är inte begränsad till uppföljning av ekonomi, utan ingår som en del av verksamhetsstyrning.

Intern kontroll omfattar riskbedömningar för organisationens verksamheter, framtagning av lämpliga arbetsrutiner och hjälpmedel samt kontroll i efterhand av att rutiner följs. En del av intern kontroll handlar om att säkerställa att kommunens redovisning är rättvisande samt att förhindra förluster eller extra kostnader på grund av avsiktliga eller oavsiktliga fel.

Barn- och utbildningsförvaltningen har identifierad fyra kontrollområden. Vid uppföljningen gjordes bedömningen att två av områdena kan avslutas, det gäller frånvarorapporteringen och genomgång av skolområde och ansvar när det gäller rökförbud. Två av områdena flyttas till inter kontrollplan för 2022, in- och utrymning och pedagogisk måltid.

Miljö- och byggförvaltningen har genomfört en risk- och väsentlighetsanalys. Riskvärdena bedöms inte så höga att de kräver en hantering. Detta innebär att ingen internkontrollplan togs fram. En förnyad bedömning kommer att göras för 2022.

Den internkontrollplanen 2021 för kommunstyrelsen omfattade 7 processer. Den kontrollansvariga återrapporteringen i verksamhetssystemet Stratsys visade att två i de specificerade kontrollområden fungerar, fyra är i behov av utveckling och en bedöms som ej godkänd. En åtgärdsplan upprättades och kommer följas upp under 2022.

Då pandemin har fördröjt möjligheterna att arbeta med socialförvaltningens internkontrollplan under större delen av året 2020 så förlängdes den och gällde även för 2021. Förvaltningen följde upp tio identifierade risker för att de väsentligt kan påverka verksamhetens möjligheter att nå sina mål. En del uppföljning av internkontrollplanen sker löpande vid Socialnämnden i verksamhetsrapporten från Socialförvaltningen. Övrigt sker två gånger om året i en skriftlig rapport till Socialnämnden. Om ett behov uppstår att genomföra åtgärder som kräver investeringar eller på annat sätt nämndens beslut kommer det som ett eget ärende till Socialnämnden.

Kultur- och fritidsförvaltningens internkontrollplan omfattade tre kontrollområden. Uppföljningen visar att inom samtliga områden har tagits nödvändiga kontroller och åtgärder genomfördes.

Kommunens helägda bolag har en tillräcklig fungerande intern kontroll enligt yttrande av de auktoriserade revisorer.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Invånar- och brukarperspektiv

Sammanfattning: Nämndernas mål för invånar- och brukarperspektivet präglas av gemensamma insatser kring trygghet, tillgänglighet, att kunna leva ett självständigt liv samt att få goda förutsättningar för lärandet i livets alla skeden.

Kommunen kännetecknas av en hög trygghet i jämförelse med övriga Dalakommuner. Andelen e-tjänster i organisationen har stigit över förväntan och bidrar till förbättrad tillgänglighet för de som bor och verkar i Gagnefs kommun. En del av indikatorerna har inte mätts under året och en bedömning hur väl organisationens arbete bidra till att närma sig kommunens vision 2030 kan inte ges. Målsättningen är att förbättra insatsen kring uppföljningen.

Planen att 2022 delta vid SCB:s medborgarundersökning kommer hållas.

Fullmäktiges Övergripande mål

I Gagnefs kommun kan man bo, leva och verka tryggt och säkert dygnets alla timmar – överallt.

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål: *I Gagnefs kommun känner invånarna sig trygga.*

Gagnefs kommun deltog i SCB:s stora medborgarundersökning 2019. I slutet av augusti blev 800 kommuninvånare slumpmässigt utvalda att medverka i undersökningen. Resultatet visar att 71% av de svarande ger tryggheten höga betyg. 23% ger säkerheten medelbetyg. Fördelningen av betygssättningen kan inte utläsas av undersökningens sammanställning. Genomsnittet visas under utfall. 2022 deltar kommunen igen i undersökningen.

Indikatorer		Utfall	Mål
Trygghet utomhus		78,7 %	75 %

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål: *Gagnefs kommun har lägsta brottslighet i Dalarna.*

Kommunen rankas som Dalarnas tryggaste kommun samt återfinns på femte plats bland alla Sveriges 290 kommuner.

Indikatorer		Utfall	Mål
Lägst brottslighet i jämförelse med andra Dalakommuner.		Plats 1	Plats 1

Barn- och utbildningsnämndens Uppfyllande mål: *Barn och elever skall uppleva att förskolan och skolan är en trygg plats där man kan utvecklas och växa.*

Svaren från Skolinspektionens enkät visar att eleverna i Gagnefs kommun till stor del känner sig trygga i skolan. Det har skett en liten ökning i upplevd trygghet från förra mätningen 2018. Gagnefs kommun ligger även över rikssnittet i upplevd trygghet. Eleverna i år 5 upplever större trygghet än eleverna i år 9. Utfallet för Gagnef visar dock att vi når målet till viss del, vilket beror på att nämndens uppfyllande mål är högt ställda och bör så vara. Barn och utbildningsförvaltningen arbetar systematisk med att skapa och förbättra tryggheten för

eleverna.

Indikatorer		Utfall	Mål
Elevenkät, trygghet i skolan år 5		8,7	9,9
Elevenkät, trygghet i skolan år 9		8	9,5

Fullmäktiges Övergripande mål

I Gagnefs kommun lever invånarna ett oberoende och självständigt liv där individens egna resurser tas till vara. Stöd, vård och omsorg ges utifrån den enskildes behov.

Barn- och utbildningsnämndens Uppfyllande mål: *Undervisningen i förskola och grundskola ska ge alla barn och elever förutsättningar att kunna gå vidare till studier på gymnasium och högskola eller arbete.*

Trots ett år präglat av pandemi kan vi redovisa ett bra utfall. Behörigheten till gymnasiets yrkesprogram är bättre än tidigare år. Nämndens uppfyllande mål är högt satta och ska så vara, vilket gör att utfallet visar att vi till viss del når detta mål.

Indikatorer		Utfall	Mål
Andel Behöriga till gymnasiet		92 %	100 %

Socialnämndens Uppfyllande mål: *Socialnämnden förbättra nyttan för medborgaren utifrån det ansvar och uppdrag verksamheten har.*

Indikatorer		Utfall	Mål
Minst 95 % av brukarna inom hemtjänsten ska vara nöjda med bemötandet från personalen.		Inget resultat	95 %
Minst 95 % av brukarna inom hemtjänsten ska vara nöjda med den information de får.		Inget resultat	95 %
Minst 95 % av brukarna inom särskilt boende ska vara nöjda med bemötandet från personalen.		Inget resultat	95 %
Minst 95 % av brukarna inom särskilt boende ska vara nöjda med den information de får.		Inget resultat	95 %
Minst 95 % av brukarna inom LSS ska vara nöjda med bemötandet från personalen.		94 %	95 %
Minst 95 % av brukarna inom LSS ska vara nöjda med den information de får.		94 %	95 %

Fullmäktiges Övergripande mål

Gagnefs kommun är öppen, tillgänglig och jämlik där det är enkelt att ta del av kommunens tjänster.

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål: *Kommunens personal är lätt tillgänglig för invånarna.*

Endast 32 % ger kommunen höga betyg med tanke på att lätt kunna komma i kontakt med kommunens personal. Av de 47 % som är "mellan"-nöjda kommer det inte fram om merparten ligger på den övre gränsen eller på svarsnivå 5 och 6. Kommunens ambition i frågan ligger högre än resultatet för 2019 visar. Åtgärder behöver vidtas för att förbättra invånarnas bedömning.

2022 deltar kommunen igen i undersökningen.

Indikatorer		Utfall	Mål
Kontakt med tjänstemän eller annan personal i kommunen		48 %	75 %

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål: *Gagnefs kommuns verksamheter kännetecknas av hög nöjdhet inom bemötande och tillgänglighet.*

Kommunens verksamheter behöver förbättra nöjdheten inom bemötande och tillgänglighet. Ambition i frågan ligger högre än resultatet visar.

Indikatorer		Utfall	Mål
Bemötande och tillgänglighet		50 %	75 %

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål: *Kommunen ökar andelen av de vanligaste e-tjänster i kommuner.*

Indikatorer		Utfall	Mål
Antal e-tjänster		32	20

Barn- och utbildningsnämndens uppfyllande mål: *Plats i förskola eller familjedaghem skall erbjudas nära hemmet och inom tre månader.*

Placering hemort:
Plats har erbjudits på kommunens förskolor vid hemorten, förutom Kyrkbyn och Djurmo. Åtgärder för att lösa detta har varit att öppna en ny avdelning i Kyrkbyn i september. Detta har inneburit plats för ytterligare 16 barn. 5 barn som önskar Kyrkbyn är fortsatt placerade i Djurås och dessa står i kö till Kyrkbyn. Barn från Djurmo som varit placerade i Djurås under hösten har fått erbjudande om plats i Djurmo från januari -22.

Placering inom 3 månader:
Placering har skett inom 3 månader med undantag för 6 barn som önskat plats i december. Dessa kommer erbjudas plats efter ca 4 månader.

Nuläge
Det saknas 5 platser i Mockfjärd från mars till maj. Utrymmen på Junibacken i Mockfjärd har strukturerats om inför januari -22 för att få plats med ytterligare barn. De som önskar plats i Kyrkbyn erbjuds plats i Djurås under våren så länge platser finns i Djurås. 7 barn med tidigare placering i Djurås med hemort i Djurmo har från

januari -22 erhållit plats på sin hemort, då det öppnas en ny avdelning i Djurmo.

Indikatorer		Utfall	Mål
Månadsstatistik plats på förskola		90 %	100 %

Kultur- och fritidsnämndens Uppfyllande mål: *Användare av Kultur- och fritidsnämndens tjänster upplever att det är enkelt att få relevant och tydlig information om verksamheterna.*

Genomförs ej 2021.

Indikatorer		Utfall	Mål
Webbundersökning på bibliotekets hemsida (pop-up)		0	Undersökning görs
Digital enkät		0	Undersökning görs
Hur många som nåtts av inlägg i sociala medier, fritidsgård		0	Undersökning görs

Fullmäktiges Övergripande mål

I Gagnefs kommun är förutsättningarna goda för lärande i livets alla skeden.

Barn- och utbildningsnämndens uppfyllande mål
Delmål 1: Förskola och skola skall utforma en lärmiljö där alla barn och elever stimuleras och utvecklas.

Delmål2: Meritvärdet i åk 9 skall öka.

Måluppfyllnaden är bra och visar att vi når det uppsatta målet. Eleverna i år 5 upplever en högre måluppfyllelse än eleverna i år 9.

Indikatorer		Utfall	Mål
Elevenkät lärmiljö stimulerar till utveckling		79 %	79 %

Meritvärdet kan inte redovisas för 2021. Anledningen är att Barn- och utbildningsförvaltningen under läsåret bytt system där betygen registreras och leverantören har inte kunnat sammanställa det i det nya systemet.

Indikatorer		Utfall	Mål
Meritvärde år 9		0	235

Kultur- och fritidsnämndens Uppfyllande mål: *Kultur- och fritidsnämndens verksamheter bidrar till bildning och delaktighet genom att främja det informella lärandet.*

Mäts ej på fritidsenheten

Indikatorer		Utfall	Mål
Utlån alla medier		58 094	64 000
Antal aktiviteter på fritidsgårdarna som planerats och genomförts av ungdomar		0	2

Medarbetarperspektiv

Sammanfattning: Kommunens arbetsgivarpolitik utvärderas och följs upp i form av medarbetarenkäten med fokus på Hållbart medarbetarengagemang (HME). Resultatet lägger grunden för vidare insatser. De flesta indikatorer visar ett positivt utfall.

Fullmäktiges Övergripande mål

I Gagnefs kommun samverkar medarbetarna över förvaltningsgränserna och känner arbetsglädje och delaktighet.

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål (samtliga förvaltningar): *Gagnefs kommuns medarbetare är delaktiga och trivs på sina arbetsplatser.*

Resultatet under utfall avses det faktiska utfallet av medarbetarundersökningen som genomfördes hösten 2021 bland tillsvidareanställda medarbetare. Kommunens mål utgår från motivationsindex i jämförelse med andra kommuner, dvs motivationsindex 80. Förvaltningarnas analysarbete pågår.

Indikatorer		Utfall	Mål
HME Motivation		81	80

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål: *Gagnefs kommuns ledarskap präglas av tillit, samverkan och delaktighet.*

Indikatorer		Utfall	Mål
HME Ledarskap		82	83

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål: *Gagnefs kommuns medarbetare är väl insatta i verksamhetens mål och förväntningar på medarbetarskapet.*

Resultatet under utfall och prognos avses det faktiska utfallet av medarbetarundersökningen som genomfördes hösten 2021 bland tillsvidareanställda medarbetare. Kommunens mål utgår från styrningsindex i jämförelse med andra kommuner, dvs styrningsindex 79. Förvaltningarnas analysarbete pågår.

Indikatorer		Utfall	Mål
HME Styrning		78	79

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål (samtliga förvaltningar) kompetensförsörjning: *Gagnefs kommuns förvaltningar arbetar långsiktigt och strategiskt med kompetensförsörjning.*

Kommunstyrelsen, Kultur- och fritidsförvaltningen och miljö- och byggnadsförvaltningen har ingen beslutad kompetensförsörjningsplan. Tidsplanen är att sådan ska vara beslutad senast vid utgången av år 2022.

Barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen har antagna planer.

Indikatorer		Utfall	Mål
Andel förvaltningar med kompetensförsörjningsplan		20 %	75 %

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål (samtliga förvaltningar)
Delmål 1 kompetensförsörjning: *Gagnefs kommun ökar andelen heltidsanställningar.*

Indikatorer		Utfall	Mål
Andel heltidsanställningar avseende tillsvidareanställda		65,84 %	65,9 %

Delmål 2 kompetensförsörjning: *I Gagnefs kommuns verksamheterna möjliggörs ett förlängt arbetsliv.*

Indikatorer		Utfall	Mål
Genomsnittlig ålder vid pensionsavgång		64,5	64,5

Ekonomiskt perspektiv

Sammanfattning: Uppföljningen kopplat till kommunens ekonomiska perspektiv visar att målen sammantaget är delvis uppfyllda. Avvikelserna är kända och arbetet pågår att förbättra utfallet.

Fullmäktiges Övergripande mål

I Gagnefs kommun bedrivs verksamheterna ansvarsfullt och kostnadseffektivt.

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål: *I Gagnefs kommun bedrivs verksamheterna ansvarsfullt.*

Kommunens verksamheter visar en positiv budgetavvikelse.

Indikatorer		Utfall	Mål
Budgetföljsamheten		0,5 %	0 %

Barn- och utbildningsnämndens Uppfyllande mål: *Kostnaden per barn i förskolan skall reduceras till genomsnittet i jämförbar kommungrupp.*

För år 2021 finns ännu inget rapporterat. Senaste åren visar att vi inte når målen (Rikssnittet enligt Kolada):
2019 Mål: 158 000, utfall: 170 000
2020: Mål: 160 000, utfall: 176 000.

Indikatorer		Utfall	Mål
Kostnaden per barn i förskolan		0	0

Socialnämndens Uppfyllande mål: *Socialnämnden förbättra nyttan för medborgaren utifrån det ansvar och uppdrag verksamheten har.*

Indikatorer		Utfall	Mål
Verksamheten ska bedrivas mot ett resultat som är bättre än budget.		0	100
Korttidssjukfrånvaron ska vara bättre än föregående års medelvärde.		4,41 %	5,22 %

Kultur- och fritids Uppfyllande mål: *Kultur och fritidsnämnden har god kontroll över föreningarnas kommande bidragsbehov.*

Inga föreningsbesök har kunnat genomföras under 2021 på grund av restriktioner för att minska smittspridningen av covid 19. Därav har ingen uppdatering gjorts under året. Kontakter med föreningarna pekar dock på små förändringar jämfört med 2020. En uppdatering påbörjas våren 2022.

Indikatorer		Utfall	Mål
En årlig plan för föreningarnas investeringsbehov finns upprättad		Plan finns	Plan finns

Utvecklingsperspektiv

Sammanfattning: Nämndernas mål för utvecklingsperspektivet präglas av gemensamma insatser kring attraktivt boende, entreprenörskap, samverkan och hållbarhet. Kommunens utvecklingsinsatser har starkt påverkats av pandemin. Särskild kultur- och fritidsförvaltningen visar att restriktionerna har bromsat utvecklingen.

Fullmäktiges övergripande mål

I Gagnefs kommun finns trivsamt boende för alla generationer i attraktiva miljöer.

Kultur- och fritids Uppfyllande mål: *Kultur- och fritidsnämndens verksamheter bidrar till att göra livet värt att leva i hela kommunen. Vi stöder föreningslivet som erbjuder kultur-, idrotts- och fritidsaktiviteter. Det bidrar till att kommunen kan erbjuda attraktiva miljöer att bo i, verka i och besöka.*

Indikatorer		Utfall	Mål
Antal beviljade arrangemangsbidrag, kultur		6	22
Antal bokade halltimmar		2 309	4 000
Antal redovisade LOK-stödstimmar (deltagartillfällen)		43 463	48 500

Indikatorer		Utfall	Mål
Antal beviljade spontanidrottsbidrag		4	6
Besöksstatistik, bibliotek (Djurås och Mockfjärd)		35 706	62 000
Besöksstatistik, fritidsgårdar (alla)		1 097	4 500

Fullmäktiges övergripande mål

I Gagnefs kommun uppmuntras nytänkande, entreprenörskap och främjas allas möjlighet till arbete och meningsfull sysselsättning.

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål: *I Gagnefs kommun uppmuntras entreprenörskap.*

Indikatorer		Utfall	Mål
Nettoökning företag i kommunen (antal)		89	70

Barn- och utbildningsnämndens uppfyllande mål: *Samverkan mellan skola och arbetsliv skall utvecklas och fördjupas. Arbetet med Ung företagsamhet skall uppmuntras.*

Läsåret 2020-2021 kunde årets prao tyvärr inte genomföras på grund av pandemin, planeras att genomföras 2021-2022. Samverkan sker i andra former. I skolornas kvalitetsredovisningar för läsåret 2020-2021 ser vi att skolorna arbetar aktivt med Ung Företagsamhets läromedel. Under året har en utökad samverkan skett med näringslivsaktörer och ett pilotprojekt genomförs under läsåret 2021-2022, så kallade Fadderföretag. Intresset för samverkan är stort från det lokala näringslivet och uppmanas även från kommunens politiker.

Indikatorer		Utfall	Mål
Ökad samverkan med Ung Företagsamhet		0	0

Fullmäktiges övergripande mål

Gagnefs kommun är en professionell samarbets- och samverkanspartner som ser möjligheter före hinder.

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål: *Gagnefs kommun förbättrar kommunikationen med de lokala företagarna*.

I jämförelse med förra årets resultat visar samtliga indikatorer ett bättre utfall gällande företagsklimatrankingen. Ändock fortsätter arbetet med att förbättra näringslivsklimatet. Placeringen visar att det finns förbättringspotential inom samtliga områden.

Indikatorer		Utfall	Mål
Företagsklimat - kommunens service		186	230

Indikatorer		Utfall	Mål
Företagsklimat - kommunpolitikernas attityder till företagande		185	187
Företagsklimat - tjänstemäns attityder till företagande		192	215

Barn- och utbildningsnämndens Uppfyllande mål: *Genom samarbete inom Gysam minska kostnaderna för nationella gymnasieprogram i paritet med riksprislistan.*

Resultatet ges i paritet med Skolindex som var 1,0178 för 2021. Det innebär en ökning i pris med 2%, vilket betyder ett negativt resultat för 2021.

Indikatorer		Utfall	Mål
Minska kostnaderna för gymnasiet		2 %	0 %

Kultur- och fritidsnämndens Uppfyllande mål: *Alla som kontaktar kultur- och fritidsnämndens verksamheter upplever att de får ett lyhört, respektfullt, kompetent och professionellt bemötande. När uppdraget inte går att lösa inom förvaltningen lotsar vi vidare till lämplig instans. Vi är också aktiva i regionala samarbeten och ser till att Gagnefs kommun tar position som viktig medspelare även utanför kommunen.*

Vid framtagandet av indikatorer för förvaltningens mål 2018-2022 provades detta som en möjlig strategi att mäta nöjdheten. Det har visat sig vara ett mindre lämpligt verktyg, varför ingen enkät genomfördes under 2021. Under 2022 kommer förvaltningen att arbeta fram förslag på mer relevanta indikatorer för att mäta förvaltningsmålen.

Indikatorer		Utfall	Mål
Digital enkät		0 %	100 %

Fullmäktiges övergripande mål

Gagnef är en ekologiskt hållbar kommun där det är enkelt att vara miljövänlig.

Kommunstyrelsens Uppfyllande mål: *Gagnefs kommun har en alltmer fossiloberoende fordonsflotta och säkerställer hållbar konsumtion.*

I jämförelse med Sveriges kommuner ligger kommunen med 35% inköp av ekologiska/ dalaproducerade varor bland de 25% bästa. Ambitionen på 60% inköp av ekologiska och/ eller dalaproducerade livsmedel uppfylls inte.

Indikatorer		Utfall	Mål
Andel fordon som drivs på fossilfritt bränsle.		70 %	65 %
Inköp av ekologiska och/ eller dalaproducerade livsmedel		35 %	65 %

Barn- och utbildningsnämndens uppfyllande mål: *Förskola och skola skall utveckla och fördjupa arbetet kring miljö- och klimatfrågor.*

Under 2021 har det skett matsvinns-mätningar på skolorna under två veckor på vårterminen. Mätningarna ingår som del i Matsvinnsprojektet som kommunen deltar i. Under hösten 2021 skedde ingen mätning.

Indikatorer		Utfall	Mål
Minska matsvinn			

Miljö- och byggnadsnämndens uppfyllande mål: *Kommunen har utvecklat sitt hållbarhetsområde inom ekologisk hållbarhet.*

Rankingen speglar inte kommunens miljöarbete och målet bör ändras vid översyn av målpaketet.

Indikatorer		Utfall	Mål
Placering i ”Aktuell hållbarhets”- miljöranking för kommuner		224	217

Händelser av väsentlig betydelse

Pandemin

Pandemin har fortsatt att prägla verksamheternas förutsättningar under året. Under våren och sommaren kunde det lokala arbetet skalas ned, men i samband med att pandemin tog ny fart under hösten och vintern så fick arbetet trappas upp på nytt. En utredning har inletts om vilka erfarenheter kommunen tar med sig av pandemin, bland annat gällande arbetssätt.

Pandemins påverkan på verksamheterna har dock varierat, förskola och grundskola har haft en stor utmaning i sina verksamheter då bristen på vikarier har varit stor. Det har diskuterats kring distans och fjärrundervisning för elever på högstadiet och en förskola tvingades stängas temporärt då all personal blivit sjuk i covid-19.

Även kultur- och fritidsverksamheterna har behövt göra stora förändringar och under vissa perioder har inga evenemang kunnat genomföras. En positiv effekt av detta har dock varit att verksamheterna behövt utveckla nya och digitala arbetssätt, vilket i sin tur har inneburit att man nått ut till nya målgrupper.

Verksamheten

Ett omfattande arbetet med översiktsplanen har pågått under hela året och man har under hösten haft samråd bland annat i form av en fysisk och digital dialogturné runt om i kommunen.

Flertalet aktiviteter med utgångspunkt i samverkan mellan Gagnefs kommun och näringslivet i kommunen har påbörjats. Det har etablerats ett företagsråd för information och dialog mellan kommunen och näringslivet. Det har tagits fram en näringslivsstrategi och ett arbete har påbörjats för att forma ett handlingsprogram. Samt att aktiviteter påbörjats kring en tidig dialog i upphandling och utvecklad samverkan mellan skola och det lokala näringslivet.

Under året har även genomförandet av etableringsområdet Stortäppan i Djurås påbörjats och i Mockfjärd har man tagit det första spadtaget för vård- och omsorgsboendet på Högsveden med inriktning på personer med demenssjukdom.

Balanskravsresultat

Balanskrav och resultatutjämningsreserv

Balanskravsutredning (tkr)	2021
Årets resultat	**26 879**
- reducering av samtliga realisationsvinster	-286
+ justering för realisationssvinser enligt undantagsmöjlighet	0
+ justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0
+ orealiserade förluster i värdepapper	0
+ justering för återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	**26 593**
- reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-19 695
+ användning av medel från resultatutjämningsreserv	0
Balanskravsresultat	**6 898**

Gagnefs kommun hade 2020 en avsättning i resultat-utjämningsreserven med totalt 71 998 tkr. Kommunen har inga gamla underskott som behöver återställas i enlighet med balanskravet. Enligt kommunallagen och kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning är det möjligt att reservera eventuellt överskott utöver 1 % av skatteintäkter och generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning till en resultatutjämningsreserv. 1 % gäller under förutsättning att kommunens egna kapital inkl ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser är positiv vilket är fallet för 2021.

För att göra en avsättning till resultatutjämningsreserven måste kommunen 2021 ha ett resultat efter balanskravsjusteringar på 6 898 tkr. För 2021 är det aktuella resultatet 26 879 tkr vilket innebär att kommunen kan avsätta 19 965 tkr till resultatutjämningsreserven. Det innebär att reserven ökar till 90 694 tkr.

Personalredovisning

Personalen utgör kommunens största resurs. Ca 2/3 av totala kostnaderna avser personalkostnader. I det här avsnittet redovisas vad som hänt inom personal- och arbetsgivarområdet under året och den personalstruktur som finns.

Även under 2021 har vi mött ett år som ställt stora krav på arbetsgivaren och medarbetarna. Verksamheterna har ständigt behövt att anpassa utifrån de förutsättningar som följt med den rådande pandemin. Mest framträdande har bemanningsutmaningen varit utifrån omfattande personalbortfall, som periodvis varit mycket hög

Även under 2021 har inom personal- och arbetsgivarområdet präglats av tillfälliga regeländringar och nya tolkningar inom arbetsmiljölagstiftning, sjukförsäkring och arbetsmarknad/arbetsrätt.

Kompetensförsörjning / Attraktiv arbetsgivare

Rekryteringar

Antalet annonserade/rekryterade tjänster ligger på en alltjämt hög nivå. Under 2021 har 130 rekryteringsannonser publicerats. Detta avser både tillsvidareanställningar och tidsbegränsade anställningar. Några rekryteringar avser fler än en tjänst, vilket innebär att antalet nya anställningar är fler än 130.

Orsaken till hög andel rekryteringar är den generationsväxling som pågår, den ökade rörligheten på arbetsmarknaden och behovet i de bemanningsintensiva verksamheterna när frånvaron varit hög.

Feriepraktik

Totalt 73 ungdomar genomförde sommaren 2021 feriepraktik fördelat på 38 flickor och 33 pojkar. All feriepraktik genomfördes inom tekniska avdelningen och arbetsuppgifterna var utemiljö och grönytor. Att feriepraktiken endast utförts i en verksamhet är med anledning av pandemin och regler kring minderåriga i arbetslivet.

En utvärdering i form av en enkät har genomförts där feriearbetarna fått delge sina erfarenheter.

Hur upplevde du din feriepraktik?	4,45/5
Hur upplevde du dina arbetsuppgifter?	4,27/5
Upplever du att du fick den handledning du behövde?	4,59/5

Verksamhetens egen utvärdering är samstämmig med ungdomarna med en hög nöjdhet, där framgångsfaktorn är god planering och en nära arbetsledning av handledare till feriearbetarna.

Redovisning och rekvirering har genomförts till arbetsförmedlingen avseende stadsbidrag för så kallade ”sommarjobbssatsningen”. Gagnefs kommuns redovisning motsvarar hela det utrymme som Gagnefs kommun tilldelats som stadsbidrag för aktiviteten, det vill säga 155 971 kronor.

Aspirantprogrammet

Under 2021 deltog två aspiranter från Gagnefs kommun. Aspirantprogrammet genomförs som ett samarbete mellan Gagnef, Falun, Borlänge, Säter, och Ludvika kommuner.

Båda deltagarna har under programmets roll klivit in i ledarroller inom kommunen.

Julgåva

Julgåvan 2021 bestod av presentkort på 250 kronor hos ett lokalt företag i Gagnef. 32 olika företag verksamma i kommunen valde att samarbeta med kommunen gällande julgåvan. Medarbetare har själva valt presentkortsleverantör i en e-tjänst.

Sunt arbetsliv

Företagshälsa

Dalarnas Företagshälsa har under 2021 ingått i den större rikstäckande företagshälsan Feelgood, vilket innebär att samma företagshälsa möts under annat namn.

Avtalet med företagshälsan kvarstår till 20221231 + 1 år.

Friskvård

Friskvårdssatsningen ”Hälsoförsäkring Balans” har kommit i gång bra inom organisationen.

Hälsoförsäkringen syftar i främjande aktiviteter och ett ökat medvetande för en hälsosammare livsstil. Hälsoförsäkringen bygger på två områden; Hälsosluss och HälsoApp med möjlighet för medarbetare att erhålla bonus på upp till 1000kr/år utifrån aktivitetsnivå.

Kommunen har haft en stor andel medarbetare som aktivt sökt och fått stöd i hälsoslussen.

Tillsyn av årlig uppföljning SAM

Under våren genomfördes en större tillsynsinsats av arbetsmiljöverket avseende kommunens styrning och uppföljning av årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Kommunen fick gott betyg. Insatser och krav på förbättringar har tydliggjorts i en handlingsplan som arbetats med under året. Uppföljning kommer att ske under 2022.

Tillsynen genomförs i alla Sveriges kommuner

Medarbetarundersökning 2021

Under hösten genomfördes medarbetarundersökning bland tillsvidareanställda medarbetare. Frågorna utgår från Sveriges Kommuner och Regioners SKRs enkätfrågor Hållbart Medarbetar Engagemang HME samt uppföljning av mål från arbetsmiljöpolicy.

Svarsfrekvensen var 62,6%, vilket är lägre än tidigare undersökningar. Verksamheterna bedömer att det har varit svårare att genomföra under period av omfattande personalbortfall.

Resultatet redovisas i Kolada samt i kommunens ordinarie verksamhets- och måluppföljning

Varje förvaltning analyserar resultatet och identifierar ev. utvecklingsområden som planeras in som aktiviteter under nästkommande år.

Dokumentationen genomförs i Stratsys.

Arbetsmiljöutbildning ”Sunt Arbetsliv”

Under 2021 genomfördes två omgångar med arbetsmiljöutbildning. Båda utbildningarna genomfördes partsgemensamt med utbildare både från arbetsgivare och fackliga organisationer. Efterfrågan av utbildningen är stor.

Övergången från att genomföra utbildningen fysiskt på plats till digitalt genomförande har kunnat genomföras utan att försämra kvalitén på utbildningen. Erfarenheterna från pandemin innebär att utbildningens upplägg framöver kommer att vara en mix-utbildning som varvar digital och fysiska utbildningspass.

Kommunövergripande arbetsmiljöarbete under året kopplad till pandemin

Pandemin har påverkat arbetsplatserna mycket utifrån ett arbetsmiljöperspektiv. Att bevaka krav och regler avseende skydd och skyddsutrustning utifrån myndigheters olika tolkning var under våren en stor utmaning.

Flera samordnande aktiviteter har genomförts för att underlätta arbetsmiljöarbetet på arbetsplatserna

- Översyn och revidering av samordnad riskanalys och checklista för att identifiera risk för smitta på arbetsplatserna
- Tydliggjort krav på arbetsmiljöåtgärder avseende gravida arbetstagare under pågående pandemi covid 19

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron under 2021 uppgick till 8,8%. Det innebär 0,8% lägre än 2020. Sjukfrånvaron är tydligt kopplad till pandemin och de restriktioner som råder att inte vistas på arbetsplatsen, även vid lindriga symptom.

Tillfälliga ändringar inom sjukförsäkringen har gällt under delar av 2021 såsom möjlighet att eftersöka ersättning för karensavdrag samt perioder med fler dagar utan läkarintyg (21 samt 14 dgr) mot normalfallet 8. Smittskyddspenning har även under 2021 tillämpats för personer i riskgrupp eller anhöriga till personer i riskgrupp. Detta för att skydda riskgruppspersoner mot smitta. I normalläget används smittskyddspenning endast på personer som bär en smitta för att skydda andra.

Lokal lönebildning och anställningsvillkor

Löneöversyn

Tidsplanen avseende att slutföra löneöversynen 2021 i samband med maj månads löneutbetalning kunde genomföras enl. plan. Samtliga avstämningar genomfördes under maj månad och ny lön utbetalades i maj med en månads retroaktivitet.
Alla avtalsområden har haft samma utbetalningsmånad för ny lön, vilket inneburit en sammanhållen löneöversyn för samtliga avtalsområden.

Utfallet i löneöversynen har följt det planerade utrymmet för Gagnefs kommun och löneökningarna har fördelats utifrån budgeterat löneökningsutrymme.

Inom Kommunals avtalsområde angavs i det centrala avtalet ett garanterat utrymme att fördela individuellt och differentierat om 530kr/medarbetare. Utöver de ett extra utrymme om + 0.3% av det totala löneutrymmet att fördelas till yrken med yrkesutbildning. Resultatet för Gagnefs kommun blev i enlighet med det centrala avtalet.

De lokalt prioriterade yrkesgrupperna Leg. förskollärare samt Leg sjuksköterskor (fokus på dem med specialistutbildning samt särskilt yrkesskickliga) fördelas med ett högre utrymme att än övriga yrkesgrupper inom kommunen. De prioriterade yrkesgruppernas utfall blev 4,5%. För övriga avtalsområden blev utfallet 2,5%

Lärarförbundets avtalsområde innebar utöver planerad löneöversyn en utbetalning av ett engångsbelopp om 2000kr på juni månads lön, beräknat på heltid. Detta reglerades i centralt avtal.

Digitala e-lönespecifikationer

Under våren 2021 övergick kommunen till e-lönespecifikationer. Detta innebär att lönespecifikationerna ej skickas med brevpost. Orsaken är bl.a. att genom digitala specifikationer ökar tillgängligheten för medarbetare till sina lönespecifikationer samt ett minskat klimatavtryck med mindre papper och transporter.

Analys Lönekartläggning

Efter genomförd löneöversynen 2021 genomfördes lönekartläggning och analys avseende de nya lönenivåerna. Analysen påvisade att inga osakliga löneskillnader förekommer. Analysen ligger till grund för planeringen avseende den lokala löneöversynen 2022.

Rutiner, Policys riktlinjer, lokala överenskommelser

Under 2021 reviderades, förhandlades, samverkades och fastställdes nya kommunövergripande rutiner för

- Ny gåvopolicy för medarbetare
- Lokalt kollektivavtal för TIB-funktion inom Gagnefs kommun (Tjänsteperson i Beredskap)
- Omförhandling av lokalt kollektivavtal för beredskap inom Tekniska verksamheten
- Reviderad dokumenthanteringsplan för personal- och arbetsgivarhandlingar

Ledarutveckling

Digitala utbildningar för chefer

Under året har tre omgångar digitala utbildningar för chefer kommunicerats ut.

- Hälsokompetens för chefer
- Lönesättning och lönesamtal
- Medarbetarsamtalet

Kommunen har hög användargrad i de digitala chefsutbildningarna som genomförs.

Förändringsledningsutbildning

Alla kommunens chefer, verksamhetsutvecklare, ekonomer och personalstrateger har under 2021 genomfört en förändringsledningsutbildning. Utbildningen genomfördes i samverkan med omställningsfonden och var ett omfattande program som genomfördes under hela 2021. Utbildningen genomfördes huvudsakligen fysiskt förutom två tillfällen under hösten 2021. Syftet med utbildningen är att rusta chefer och specialister med förändringsledningskompetens för att kunna på ett bättre sätt möta framtidens utmaningar.

Projektutbildningar

I samarbete med omställningsfonden genomfördes i början av 2021 digitala projektutbildningar. Utbildningarna utgick från den projektmodell som kommunen fastställt och avsåg både projektbeställning och projektledning.

Ledarskapshandledning för chefer

Samarbetet med leverantör av chefshandledning har utvecklats under året. Bl.a. har en insats med krisstöd till chefer genomförts.

Ledarutbildning UL/UGL

Med anledning av pandemin har ingen deltagande i UL/UGL varit aktuellt under 2021 då kommunen ej deltagit i externa kurser och konferenser. Ramavtalet gäller dock fortsatt och ett ökat behov av deltagande när det ges möjlighet.

Partnerssamverkan med Högskolan Dalarna ”LeDA”

Partnersamverkan mellan Dalarnas kommuner och Högskolan Dalarna har fortsatt under året men har till stor del påverkats av pandemin.

En ny kurs har förts till i kurskatalogen som avser strategisk styrning samt att kurserna inom LeDa sammanförs med utbildningar inom SUD-rådet.

Utifrån hög smittspridning startade 2021 års kurser sent på året och inleddes digitalt. Förhoppningen är att utbildningarna ska ställas om under 2022 till fysiska så snart pandemiläget förändras.

Ett ledarskapsseminarium har genomförts där alla chefer inbjöds att delta. Fokus var förändring omställning. Seminariet genomfördes digitalt under våren.

Nyckeltal/verksamhetsmått	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017
Anställda vid utgången av året - tillsvidareanställda					
Antal	848	841	841	822	809
- varav kvinnor	84,0%	84,5%	85,6 %	85,8 %	84,9 %
- varav män	16,0%	15,6%	14,4 %	14,2 %	15,1 %
Antal årsarbetare	780,5	773,4	771,1	745,7	731,9
Antal rekryteringsannonseringar under året (inkl tidsbeg. anst)	130	122	134	147	125
Antal avgångar under året (pension och egen uppsägning)	79	75	95	85	74
- varav p.g.a. pensionering	25	22	24	17	25
Ålder					
Medelålder	47,2	47,3	47,2	47,7	47,7
- kvinnor	47,5	47,5	47,3	47,8	47,9
- män	45,9	45,8	46,5	47,1	46,6
Andel					
- 60 år och äldre	18,0%	17,7 %	16,9 %	15,6 %	15,8 %
- 50-59 år	28,9%	29,6 %	27,8 %	32,3 %	34,2 %
- 40-49 år	25,4%	25,8 %	26,0 %	26,5 %	26,0 %
- 30-39 år	20,8%	18,9%	19,1 %	18,1 %	16,6 %
- 29 år och yngre	7,0%	8,0%	8,2 %	7,5 %	7,4 %
Sysselsättningsgrader					
Genomsnittlig sysselsättningsgrad	92,0%	92 %	91,7 %	90,7 %	90,5 %
- kvinnor	90,9%	91 %	90,6 %	89,6 %	89,4 %
- män	97,8%	97,2 %	97,8 %	97,2 %	96,7 %
Antal heltidsanställningar	558	546	540	501	491
- Andel heltidsanställningar	65,8%	64,9 %	64,2 %	60,9 %	60,6 %
Antal deltidsanställningar	290	295	301	321	318
- varav kvinnor	95,5%	94,9%	96,0 %	96,3 %	95,3 %
- varav män	4,5%	5,1 %	4,0 %	3,7 %	4,7 %
Andel					
- kvinnor som arbetar deltid	38,9%	39,3%	40,1 %	43,8 %	44,1 %
- män som arbetar deltid	9,6%	11,5 %	10,0 %	10,2 %	12,2 %
Löner					
Medellön per månad	32 134	31 428	30 767	30 109	28 768
- kvinnor	31 672	30 952	30 274	29 602	28 288
- män	34 551	34 031	33 701	33 163	31 367
Medianlön per månad	29 540	28 800	28 225	28 210	26 634
- kvinnor	29 200	28 500	27 987	27 650	26 384
- män	32 300	32 303	32 000	31 330	29 656
Obligatoriska sjukfrånvarostatistiken (alla månadsavlönade)					
Sjukfrånvaro	8,8%	9,6%	7,7 %	7,8 %	6, 11 %
- kvinnor	9,8%	10,3 %	8,4 %	8,3 %	6,69 %
- män	4,8%	6,7 %	4,5 %	5,2 %	3,48 %
Sjukfrånvaro ålder					
- 50 och äldre	8,9%	9,2 %	7,3 %	7,9 %	6,51 %
- 30-49 år	9,1%	10,0 %	8,0 %	7,8 %	5,99 %
- 29 år och yngre	6,9%	10,3 %	8,6%	7,7 %	4,83 %
Sjukfrånvaron fördelad:					
- dag 1	4,1%	3,2 %	4,1 %	3,2 %	4,14 %
- dag 2-14	40,5%	43,8 %	36,7 %	33,2 %	37,49 %
- dag 15-90	16,1%	23,3 %	19,3 %	19,7 %	19,22 %
- dag 91 -	39,3%	29,7 %	39,9 %	43,9 %	39,15 %
Andel av sjukfrånvaron - 60 dagar eller mer	43,3%	34,5 %	45,5 %	50,3%	44,04 %
- kvinnor	45,5%	36,72 %	47,55 %	51,9 %	45,40 %
- män	24,9%	19,37 %	27,45 %	35,7 %	32,14 %
Antal sjukdagar per anställd	28,3	30,9	24,5	24	20,5
Andel anställda utan sjukdagar	20,33%	17,05 %	21,25 %	20,93 %	22,27 %
Andel anställda med max 5 sjukdagar/år (frisknärvaro)	37,37%	32,65 %	45,58 %	45,49 %	46,85 %

Förväntad utveckling

Framtid

Gagnef är en attraktiv kommun och kommunen ökar från 10 378 (2020-12-31) till 10 502 (2021-12-31), det vill säga en ökning med 124 personer. Under året har ett stort antal nya bostäder tillförts, bland annat 48 lägenheter i Djurås, vilket har möjliggjort den stora befolkningsökningen. Många av våra nya kommunmedlemmar är barn vilket ökar trycket ytterligare på framför allt förskola och skola.

Även äldreomsorgen räknar med ett ökat tryck i takt med att den äldre delen av befolkningen ökar. Det nya boendet för personer med demenssjukdom i Mockfjärd är under uppförande och beräknas stå klart våren 2023. I samband med detta kommer boendestrukturen ses över för att kunna erbjuda platser utifrån behoven.

Precis som föregående år är förutsättningarna osäkra. Rysslands invasion av Ukraina kommer sannolikt påverka kommunens ekonomiska planering även om det i dagsläget är oklart i vilken omfattning. Inflationen är för närvarande mycket hög och leverantörer har börjat flagga för prishöjning till följd av främst ökade drivmedelspriser. Även höga elpriser kan påverka kostnaderna då kommunens avtal med relativt låga priser löper 2022-12-31. Nytt avtal kommer upphandlas under tredje kvartalet 2022.

Kommunen är mycket investeringsintensiv både 2021 och under kommande år. Det finns ett stort behov av både renoveringar och nybyggnation av verksamhetslokaler inom flera verksamheter. Även kommunens dotterbolag, främst Gagnefsbostäder har ett omfattande investeringsbehov. Sammantaget medför detta att kommunkoncernen kommer behöva öka låneskulden för att lösa finansieringen vilket ytterligare kan komma att sänka soliditeten samt öka räntekostnaderna. Räntorna har sedan årsskiftet ökat relativt kraftigt, dock från väldigt låga nivåer, men bedömningen idag är att räntekostnaden kommer fördubblas under 2022–2023.

Pandemin påverkar fortfarande kommunens verksamheter i olika stor utsträckning. Även här är den framtida utvecklingen mycket osäker och omfattande utbrott eller nya mutationer riskerar att påverka såväl verksamheten som ekonomin negativt.

Kommunen har många års goda ekonomiska resultat bakom sig och en relativt stabil ekonomi. Koncernens soliditet har ökat under dessa år och kommunen har därmed en mer robust ekonomi jämfört med några år sedan. Investeringsbehovet kommer dock medföra att soliditeten sänks tillfälligt men allt pekar trots det mot att koncernens långsiktiga finansiella mål kommer att nås.

Avseende låneskulden så kommer det angivna målet om maximalt 45 tkr/invånare år 2024 inte kunna nås. Investeringsbehovet bedöms vara för stort för att klara de amorteringar som skulle behövas för att nå målet.

Redovisning

Resultaträkning

		Kommunen			Kommunkoncernen	
Resultaträkning (tkr)	Not	Budget	Utfall	Utfall	Utfall	Utfall
		2021	2021	2020	2021	2020
Verksamhetens intäkter	2	67 242	98 192	100 475	173 643	177 682
Verksamhetens kostnader	3, 26, 27	-684 538	-736 508	-695 228	-796 562	-761 934
Avskrivningar	4	-27 000	-25 366	-25 152	-35 397	-34 667
Verksamhetens nettokostnader		**-644 296**	**-663 682**	**-619 905**	**-658 316**	**-618 919**
Skatteintäkter	5	475 883	493 317	476 985	493 317	476 985
Generella statsbidrag och utjämningssystem	6	187 010	196 451	181 862	196 451	181 862
Verksamhetens resultat		**18 597**	**26 086**	**38 942**	**31 453**	**39 928**
Finansiella intäkter	7	3 812	4 441	4 497	1 409	1 377
Finansiella kostnader	8	-4 684	-3 648	-3 333	-3 703	-3 396
Resultat efter finansiella poster		**17 725**	**26 879**	**40 106**	**29 158**	**37 909**
Årets resultat	9	**17 725**	**26 879**	**40 106**	**29 158**	**37 909**

Balansräkning

Balansräkning (tkr)	Not	Kommunen Utfall 2021-12-31	Kommunen Utfall 2020-12-31	Kommunkoncernen Utfall 2021-12-31	Kommunkoncernen Utfall 2020-12-31
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	10	912	1 505	1 006	1 505
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	11	535 425	463 089	862 215	779 401
Pågående arbete	11	0	0	14 625	17 335
Maskiner och inventarier	12	27 659	24 988	52 933	49 718
Övriga materiella anläggningstillgångar	13	1 763	1 495	1 763	1 495
Finansiella anläggningstillgångar	14	375 829	357 258	31 129	23 387
Summa anläggningstillgångar		**941 588**	**848 335**	**963 671**	**872 840**
Omsättningstillgångar					
Förråd och exploateringsfastigheter	16	1 734	1 073	2 412	1 764
Fordringar	17	79 826	53 776	77 933	55 833
Kassa och bank	19	29 340	40 374	57 205	63 120
Summa omsättningstillgångar		**110 901**	**95 223**	**137 551**	**120 717**
SUMMA TILLGÅNGAR		**1 052 489**	**943 558**	**1 101 222**	**993 557**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital,	20				
Årets resultat		-26 879	-40 106	-29 158	-37 909
Resultatutjämningsreserv		-70 998	-38 472	-70 998	-38 472
Övrigt eget kapital		-237 633	-230 053	-259 599	-253 084
Summa eget kapital		**-335 510**	**-308 631**	**-359 755**	**-329 465**
Avsättningar					
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	21	-5 530	-5 106	-5 530	-5 106
Avsättning för skatt				-5 191	-5 221
Summa avsättningar		**-5 530**	**-5 106**	**-10 721**	**-10 327**
Skulder					
Långfristiga skulder	22	-573 994	-494 131	-578 507	-501 687
Kortfristiga skulder	23	-137 455	-135 690	-152 237	-151 238
Summa skulder		**-711 449**	**-629 821**	**-730 744**	**-652 925**
SUMMA EGET KAPITAL, AVS. OCH SKULDER		**-1 052 489**	**-943 558**	**-1 101 220**	**-992 717**
Panter och ansvarsförbindelser					
1 Panter och därmed jämförliga säkerheter		*inga*	*inga*	*inga*	*inga*
2 Ansvarsförbindelser					
a) Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna,	24	-198 892	-222 295	-198 892	-222 295
b) Övriga ansvarsförbindelser	25	-7 194	-7 198	0	-4

Kassaflödesanalys

		Kommunen		Koncernen	
Kassaflödesanalys (tkr)	Not	Utfall	Utfall	Utfall	Utfall
		2021	2020	2021	2020
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	9	26 879	40 106	29 158	37 909
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet	28	26 489	24 160	32 815	33 696
Ökning (-)/Minskning (+) av kortfristiga fordringar	17	-26 051	-3 041	-22 100	-2 193
Ökning (-)/Minskning (+) av förråd	16	-661	319	-648	356
Ökning (+)/Minskning (-) av kortfristiga skulder	23	1 764	18 493	999	26 353
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**28 422**	**80 038**	**40 223**	**96 121**
INVESTERINGAR					
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-50	-254	-169	-254
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-101 706	-64 086	-119 100	-83 150
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		873	1 103	873	1 103
Ökning (-) av långfristiga fordringar		-18 572	-10 000	-7 742	-13
Minskning (+) av långfristiga fordringar		0	5 324	0	329
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-119 455**	**-67 913**	**-126 138**	**-81 985**
FINANSIERING					
Nyupptagna lån		236 000	136 000	236 000	136 000
Amortering av långfristiga skulder		-156 000	-146 000	-156 000	-146 300
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**80 000**	**-14 676**	**80 000**	**-9 984**
Periodens kassaflöde		**-11 033**	**2 125**	**-5 915**	**3 836**
Likvida medel vid periodens början		**40 374**	**38 249**	**63 120**	**59 284**
Likvida medel vid periodens slut		**29 340**	**40 374**	**57 205**	**63 120**

Noter

Redovisnings- och värderingsprinciper

Kommunen redovisar årsbokslut per den 2021-12-31.

Gagnefs kommun följer i huvudsak den kommunala redovisningslagen och normgivningen för kommunal redovisning så som denna definieras av Rådet för kommunal redovisnings (RKR:s) rekommendationer.

Undantag:

Dokumentation
Arbetet med att upprätta beskrivningar över bokföringssystemets organisation och uppbyggnad enligt KRL 3:11 har påbörjats men ej färdigställts.

Leasing personbilar
Personbilar som leasas redovisas som operationell leasing. Se redogörelse av hyres- och leasingavtal nedan.

Kortfristig del av långfristig skuld
Enligt RKR:s rekommendation R7 ska finansiella skulder som förfaller inom ett år klassificeras som kortfristig. Dock kan skulden klassificeras som långsiktig om ursprunglig löptid var längre än 12 månader, om kommunen har för avsikt att refinansiera skulden långsiktigt samt att en överenskommelse om refinansiering har träffats. Kommunen har bortsett från kravet att överenskommelse ska finnas, och har klassificerat skulden som långsiktig om avsikten är att under 2022 refinansiera skulden långsiktigt, samt att ursprunglig löptid var minst 12 månader

Kommunen redogör i not 22 för hur stor del av den långfristiga skulden som enligt RKR R7 borde ha klassificerats som kortfristig.

Förtydliganden:

Intäkter
Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att betalningar kommer att komma kommunen till godo och att intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Skatte- och utjämningsintäkter
Beloppen för skatte- och utjämningsintäkter har baserats på SKR:s senaste skatteprognos SKR 21:49 publicerat i december 2021. Beloppen för fastighetsavgift har baserats på SKR:s cirkulär 21:52.

Fordringar
Fordringar har upptagits till de belopp som vi räknar med kommer att bli betalda. För Gagnefs Kommun gäller att kundfordringar med förfallodag äldre än 3 månader och där inkassokrav avsänts, bokförs som osäkra.

Tillgångar och skulder
Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde om inget annat har angetts.

Semesterlöneskuld
De anställdas fordran på kommunen i form av sparad semester och okompenserad övertid, har redovisats som en kortfristig skuld i balansräkningen.

Lånekostnader
Lånekostnader belastar den period de hänför sig till och inräknas inte i tillgångarnas anskaffningsvärden.

Anläggningstillgångar
Anläggningstillgångar upptas till anskaffningsvärde. Fram till 2009 har anskaffningsvärde reducerats med eventuella investeringsbidrag. Från 2014 bokförs investeringsbidrag som en långfristig skuld i balansräkningen och avskrivs efter samma regler som tillgången bidraget avser.

Gränsen för att investeringen ska kunna upptas som anläggningstillgång är satt till 2 prisbasbelopp.

Avskrivningstider
Kommunstyrelsen har fastställt riktlinjer för komponentavskrivningar i kommunen den 2016-10-18. Komponentavskrivningar innebär att en fastighet delas upp i ett antal komponenter som har olika avskrivningstider.

Tillämningen av komponentavskrivningar utgår från en strävan att i allt väsentligt ge en rättvis bild av enskilda avskrivningsobjekts värde och kostnader. Avskrivningstiderna utgår från objektets förväntade kvarvarande nyttjandeperiod. En avskrivningskomponent är en komponent eller en grupp komponenter i en fastighet som har liknande nyttjandeperiod och som kommer bytas ut samtidigt har en enhetlig avskrivningstid.

En avskrivningskomponent som är uttjänt byts ut och nyanskaffningen ses som en ny komponent med en ny avskrivningstid. Dessa principer gäller även nybyggda fastigheter.

Dock finns undantag då fastigheter som aktiveras med ett värde under 3 mkr inte komponent avskrivs utan följer tidigare avskrivningstid om 33 år, linjär avskrivning, dvs. lika stora nominella belopp varje år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk.

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod på minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång.

Immateriella anläggningstillgångar		
Licenser		5 år
Materiella anläggningstillgångar		
Markanläggning		20 år
Byggnad	- Stomme	70 år
Byggnad	- Stomkomplettering	50 år
Byggnad	- Yttertak / Fasad	40 år
Byggnad	- Installationer	30 år
Byggnad	- Utvändigt ytskikt	15 år
Byggnad	- Inre ytskikt / Hyresgästanp.	15 år
Byggnad	- Restkomponent	33 år
Maskiner och inventarier		5-10 år
Datorer		3 år

Linjär avskrivning tillämpas för alla anläggningstillgångar med grund från komponents livslängd.

Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod för mark, byggnader och tekniska anläggningar: 41 år

Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod för maskiner och inventarier: 9 år

Pensioner
Pensioner intjänade före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse i enlighet med kommunal redovisningslag. Kommunens pensionsförpliktelser är beräknade enligt RIPS. Den redovisade skulden bygger på den senaste gjorda pensionsskuldsberäkningen från december 2021. Kommunen redogör i not 24 ansvarsförbindelsens fördelning. Pensionsförpliktelse till anställd enligt visstidsförordnande finns ej men 4 förpliktelser finns till förtroendevalda enligt pensionsreglemente.

Redovisning av hyres- och leasingavtal
Enligt RKR:s rekommendation R5 ska leasingavtal där de ekonomiska fördelar och risker som förknippas med ägandet av objektet överförs till kommunen redovisas som finansiell leasing. Undantag kan göras för leasingavtal med en löptid om högst tre år om avtalets värde är obetydligt.

Kommunen använder leasingavtal i mycket begränsat omfattning. Personbilar leasas då detta är ekonomiskt fördelaktigt. Leasingavtalen för personbilar redovisas som operationella. En genomlysning av de ekonomiska effekterna av att redovisa dem som finansiella visar att skillnaderna för kommunens resultat- och balansräkning är små medan en redovisning av avtalen som finansiella skulle medföra ett betydande merarbete.

Resultatutjämningsreserv (RUR)
Reservering till RUR får göras med högst ett belopp som motsvarar den del av årets resultat som överstiger 2% av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, eller den del av årets resultat som överstiger 1% av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning under förutsättning att kommunen har en positiv soliditet inkl pensionsåtaganden.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not 26. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och som uppgår till väsentliga belopp.

	Kommunen		Koncernen	
Not 2 Verksamhetens intäkter	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Försäljningsmedel	5 353	5 084	8 091	6 017
Taxor och avgifter	22 383	20 040	60 494	56 992
Hyror och arrenden	13 797	13 714	28 871	34 140
Driftsbidrag	43 497	48 906	43 497	48 906
Försäljn av verksamh. o entreprenader	12 875	11 740	32 403	30 636
Försäljning av anläggningar	286	991	286	991
	98 192	**100 475**	**173 643**	**177 682**

Not 3 Verksamhetens kostnader	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Driftskostnader	-120 105	-122 393	-148 385	-158 605
Personalkostnader	-510 948	-477 749	-525 847	-491 389
Övriga kostnader	-105 454	-95 087	-122 348	-111 957
Skattekostnader	0	0	-11	-14
Uppskjuten skatt			29	31
	-736 508	**-695 228**	**-796 562**	**-761 934**

Not 4 Avskrivningar	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Avskrivning immat anläggningstillgångar	-643	-782	-667	-782
Avskrivningar byggnader o tekniska anläggningar	-17 915	-16 712	-25 446	-23 924
Avskrivningar mask o inventarier	-6 808	-7 658	-9 284	-9 961
	-25 366	**-25 152**	**-35 397**	**-34 667**

Not 5 Skatteintäkter	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Preliminär kommunalskatt	479 752	486 863	479 752	486 863
Slutavräkningsdifferens föregående år	4	-4	4	-4
Prognos slutavräkningar innevarande år	13 561	-9 874	13 561	-9 874
	493 317	**476 985**	**493 317**	**476 985**

Not 6 Generella statsbidrag och utjämningssystem	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Inkomstutjämningsbidrag / -avgift	123 972	116 586	123 972	116 586
Införandebidrag	0	2 887	0	2 887
Regleringsbidrag /avgift	30 849	10 555	30 849	10 555
Generella bidrag från staten	6 197	21 200	6 197	21 200
Kostnadsutjämningsbidrag / -avgift	1 110	-2 124	1 110	-2 124
Bidrag / avgift LSS-utjämning	1 746	4 506	1 746	4 506
Kommunal fastighetsavgift	32 577	28 251	32 577	28 251
	196 451	**181 862**	**196 451**	**181 862**

Not 7 Finansiella intäkter	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Ränteintäkter dotterbolag	3 107	3 221	0	0
Ränteintäkter	35	66	108	165
Aktieutdelningar	1 299	1 210	1 301	1 212
	4 441	**4 497**	**1 409**	**1 377**

Not 8 Finansiella kostnader	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Räntekostnader banklån	-3 105	-3 167	-3 160	-3 230
Övriga räntekostnader	-543	-166	-543	-166
	-3 648	**-3 333**	**-3 703**	**-3 396**

Not 9 Årets resultat	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Årets resultat enligt resultaträkningen	26 879	40 106	**29 158**	**37 909**

	Kommunen		Koncernen	
Not 10 Immateriella tillgångar	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Ingående anskaffningsvärde	11 058	10 804	11 205	10 951
Nyanskaffningar under året	50	254	169	254
Avyttringar under året	0	0	-147	0
Utgående anskaffningsvärde	**11 108**	**11 058**	**11 227**	**11 205**
Ack avskrivningar	-10 197	-9 553	-10 221	-9 700
Utgående bokfört värde	**912**	**1 505**	**1 006**	**1 505**

Not 11 Mark, byggnader och tekniska anläggningar	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Ingående anskaffningsvärde	794 452	742 741	1 203 864	1 119 883
Nyanskaffningar under året	91 867	59 953	108 951	92 294
Avyttringar under året	-2 595	-16	-2 770	-209
Omklassificeringar	0	0	900	0
Korrigering nedskrivning	0	-8 225	0	-8 225
Utgående anskaffningsvärde	**883 723**	**794 452**	**1 310 946**	**1 203 742**
Ingående ned o avskrivningar	-331 362	-322 876	-424 290	-408 795
Årets ned o avskrivningar	-17 923	-16 712	-25 575	-23 924
Årets återförda ned o avskrivningar	988	8 225	1 134	8 378
Ackumulerade ned- o avskrivningar	**-348 298**	**-331 362**	**-448 731**	**-424 341**
Pågående nyanläggningar	0	0	14 625	17 335
Utgående bokfört värde	**535 425**	**463 089**	**876 840**	**796 736**

Not 12 Maskiner och inventarier	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Ingående anskaffningsvärde	185 042	179 389	232 039	218 563
Nyanskaffningar under året	9 571	7 153	12 591	15 050
Avyttringar under året	-848	-1 500	-1 226	-1 573
Utgående anskaffningsvärde	**193 765**	**185 042**	**243 404**	**232 040**
Ingående avskrivningar	-160 054	-153 867	-182 321	-173 905
Årets avskrivningar	-6 800	-7 658	-9 275	-9 961
Årets återförda avskrivningar	747	1 471	1 125	1 545
Ackumulerade avskrivningar	**-166 106**	**-160 054**	**-190 471**	**-182 322**
Utgående bokfört värde	**27 659**	**24 988**	**52 933**	**49 718**

Not 13 Övriga materiella anläggningstillgångar	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Ingående anskaffningsvärde	1 495	1 312	1 495	1 312
Årets nettoinvesteringar	268	183	268	183
Utgående bokfört värde	**1 763**	**1 495**	**1 763**	**1 495**

Not 14 Finansiella anläggningstillgångar	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Gagnefsbostäder AB, 100%	16 000	16 000	0	0
Gagnefs Teknik AB, 100%	4 000	4 000	0	0
Dala Vatten och Avfall AB, 25%	1 000	170	0	0
Räddningstjänsten Dala Mitt	472	472	472	472
Dala Energi AB	16 764	9 224	16 764	9 224
Övriga insatser och aktieinnehav	101	98	146	143
Kommuninvest ek för 1)	11 122	11 122	11 122	11 122
Utlämnade lån	1 674	1 475	1 674	1 475
Långfristiga fordringar	324 696	314 696	951	950
Utgående bokfört värde	**375 829**	**357 258**	**31 129**	**23 387**

1) Andelskapitalet i Kommuninvest ek för avser inbetalt andelskapital. År 2011 - 2015 har Kommuninvest beslutat om insatsemissioner på totalt 4 787 322 kronor för Gagnefs kommun. Enligt RKR ska insatsemissionen inte bokföras utan betraktas som ett övervärde. 2016-10-18 har Kommunstyrelsen beslutat om uppskrivning, Ks § 158, av bokfört värde då återbäringsmedel från Kommuninvest har ett tillförlitligt och bestående värde som väsentligt överstiger bokfört värde. Kommunens totala kapital i Kommuninvest uppgick 2021-12-31 till 10 024 000 kr. Kommunen har en överinsats i Kommuninvest ekonomisk förening vilket inte inkluderas i det totala insatskapitalet. Kommunens överinsats i Kommuninvest uppgick 2021-12-31 till 1 097 600 kr.

	Kommunen		Koncernen	
Not 16 Förråd och exploateringsfastigheter	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Kommunförråd	73	0	552	491
Olja-/pelletslager i fastigheter	747	439	947	639
Städmaterielförråd	221	213	221	213
Exploateringsfastigheter	692	421	692	421
Utgående bokfört värde	**1 734**	**1 073**	**2 412**	**1 764**

Not 17 Fordringar	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Kundfordringar	7 897	4 899	6 950	5 934
Kortfristiga fordringar	13 925	10 809	11 171	8 718
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	58 004	38 067	59 093	40 485
Övrigt			720	696
	79 826	**53 776**	**77 933**	**55 833**

Not 19 Kassa och bank	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Kassa	62	79	27 738	22 706
Bank	29 155	40 172	29 344	40 291
Merkonto	123	123	123	123
	29 340	**40 374**	**57 205**	**63 120**

Not 20 Eget kapital	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Ingående eget kapital	-264 159	-236 730	-286 125	-259 761
Avsättning RUR	32 526	12 677	32 526	12 677
Årets resultat	-26 879	-40 106	-29 158	-37 909
Summa eget kapital	**-258 512**	**-264 159**	**-282 758**	**-284 993**
Reservutjämningsreserv RUR	-70 998	-38 472	-70 998	-38 472
För framtida pensionsutbetalningar	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Utgående eget kapital	**-335 510**	**-308 631**	**-359 756**	**-329 465**

	Kommunen		Koncernen	
Not 21 Avsättning till pensioner	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Avsättning till pensioner exkl ÖK-SAP	-1 579	-1 216	-1 579	-1 216
Avsättning till pensioner ÖK-SAP	-2 872	-2 893	-2 872	-2 893
Särskild löneskatt avsättningar	-1 080	-997	-1 080	-997
	-5 530	**-5 106**	**-5 530**	**-5 106**
Avsättning, belopp i tkr				
Ingående avsättning	5 106	4 891	5 106	4 891
Pensionsutbetalningar	-125	-112	-125	-112
Nyintjänad pension,varav	0	2	0	2
- särskild avtalspension	-122	0	-122	0
Ränte- och basbeloppsuppräkning	68	106	68	106
Förändring av löneskatten	83	42	83	42
Ändring av försäkringstekniska grunder	100	-15	100	-15
Övrigt	421	192	421	192
Utgående avsättning	**5 531**	**5 106**	**5 531**	**5 106**

Avsättning specifikation, belopp i tkr	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Ålderspension	-704	-468	-704	-468
Efterlevandepension	-253	-275	-253	-275
Löneskatt	-232	-180	-232	-180
Förtroendevalda, OPF-KL	-622	-473	-622	-473
Löneskatt	-151	-115	-151	-115
Särskild avtalspension, ÖK-SAP	-2 872	-2 893	-2 872	-2 893
Löneskatt	-697	-702	-697	-702
Summa avsättning	**-5 530**	**-5 106**	**-5 530**	**-5 106**

Överskottsfond KPA	2 487	2 274	2 487	2 274
Överskottsfond Skandia	4 287	1 587	4 287	1 587
Summa överskottsfond	**6 774**	**3 861**	**6 774**	**3 861**

Avsättning uppskjuten skatt, belopp i tkr				
Ingående avsättning			-5 191	-5 221
Årets avsättning				
Summa avsättning uppskjuten skatt	**0**	**0**	**-5 191**	**-5 221**

Not 22 Långfristiga skulder	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Banklån	-570 000	-490 000	-574 513	-497 556
Investeringsbidrag	-4 452	-4 452	-4 452	-4 452
Ack upplösning investeringsbidrag	458	321	458	321
	-573 994	**-494 131**	**-578 507**	**-501 687**

Därav kortfristig del av långfristiga skulder som kommer att sättas om under 2022 och som enligt RKR R7 borde klassificeras som kortfristig skuld: 90 000 tkr

Not 23 Kortfristiga skulder	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Leverantörsskulder	-24 113	-17 569	-28 499	-24 390
Personalens källskatt plus sociala avgifter	-15 595	-17 722	-15 595	-17 722
Övriga kortfristiga Skulder	-649	-2 015	8 944	8 094
Löne- o semesterlöneskulder	-20 109	-21 089	-20 109	-21 089
Upplupna sociala avgifter	-8 074	-8 467	-8 074	-8 467
Upplupna pensionskostnader inkl löneskatt	-25 728	-21 513	-25 728	-21 513
Förutbetalda skatteintäkter	-5 671	-14 282	-57 493	-14 282
Övr upplupna kostnader o interimsskulder	-37 515	-33 034	-5 671	-51 855
Skatteskulder	0	0	-12	-14
Utgående bokfört värde	**-137 455**	**-135 690**	**-152 237**	**-151 238**

Not 24 Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna	**Kommunen**		**Koncernen**	
	2021	**2020**	**2021**	**2020**
Ansvarsförbindelse inkl löneskatt	-198 892	-222 295	-198 892	-222 295
	-198 892	**-222 295**	**-198 892**	**-222 295**

Ansvarsförbindelse, belopp i tkr	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Ingående ansvarsförbindelse	-222 295	-227 688	-222 295	-227 688
Pensionsutbetalningar	9 726	11 560	9 726	11 560
Nyintjänad pension	106	-174	106	-174
Ränte- och basbeloppsuppräkning	-2 775	-5 427	-2 775	-5 427
Förändring av löneskatten	4 569	1 053	4 569	1 053
Ändring av försäkringstekniska grunder	-3 863	886	-3 863	886
Byte av tryggande	14 431	0	14 431	0
Övrigt	1 210	-2 505	1 210	-2 505
Utgående ansvarsförbindelse	**-198 891**	**-222 295**	**-198 891**	**-222 295**

Ansvarsförbindelse (specifikation)	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Intjänad pensionsrätt, IPR97	-131 908	-146 466	-131 908	-146 466
Utgående pension till efterlevande, EP	-2 828	-3 682	-2 828	-3 682
Ålderspension enl PA-KL eller äldre avtal före 1998, ÅP	-20 257	-23 221	-20 257	-23 221
Livränta enl PA-KL eller äldre avtal före 1998, LR	-5 068	-5 527	-5 068	-5 527
Summa pensioner	**-160 061**	**-178 895**	**-160 061**	**-178 895**
Löneskatt 24,26%	-38 831	-43 400	-38 831	-43 400
Summa ansvarsförbindelse	**-198 892**	**-222 295**	**-198 892**	**-222 295**

Andel försäkring, belopp i tkr

Del av pensionsförsäkring som tryggas genom försäkring	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Förpliktelser intjänade före 1998, ansvarsförbindelser	15 657	0	15 657	0
Förpliktelser intjänade from 1998, pensionsavsättning	18 827	15 145	18 827	15 145
	34 484	**15 145**	**34 484**	**15 145**

Aktualiseringsgrad / Utredningsgrad i %	99	99	99	99

Not 25 Övriga ansvarsförbind.	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Borgen mot kommunens företag				
Dala Vatten och Avfall AB	7 194	7 194	0	0
Borgens- och förlustansvar för egnahem och småhus med bostadsrätter				
Balken Finans, förlustansvar	0	4	0	4
Övriga förpliktelser				
	7 194	**7 198**	**0**	**4**

Not 26 Jämförelsestörande poster	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Verksamhetens kostnader				
Pensionsförsäkringslösningar inkl särskild löneskatt	-22 184	0	-22 184	0
	-22 184	**0**	**-22 184**	**0**

Not 27 Kostnader för räkenskapsrevision	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Total kostnad för räkenskapsrevision	**-300**	**-94**	**-436**	**-163**
Varav kostnad för de sakkunnigas granskning av räkenskapen	-120	-94	-253	-160

	Kommunen	**Koncernen**

Not 28 Justering för poster som ej ingår i kassaflödet	2021	2020	2021	2020
Justering för av- och nedskrivningar	25 366	25 152	35 397	34 667
Justering för gjorda avsättningar	424	215	394	486
Justering årets upplösta investeringsbidrag	-136	-136	-137	-179
Reavinst (-) / förlust (+) vid försäljning	910	-991	910	-991
Övriga poster	-75	-80	-3 750	-287
	26 489	**24 160**	**32 815**	**33 696**

Borgensåtagande mot Kommuninvest

Gagnefs kommun har ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 280 kommuner och 14 regioner som per 2021-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett ianspråktagande av ovan nämnda borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Gagnefs kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2021-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 510 966 139 138 kronor och totala tillgångar till 518 679 716 010 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 631 958 699 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 641 760 538 kronor.

Finansiella leasingavtal

Option avseende förvärv av Älvgården 1:2 fastighetsreglerat till Mjälgen 2:35 har påkallats av kommunfullmäktige per 2017-03-31 genom beslut §5 2016-03-10. Leasingavtalet har upphört och förvärv av fastigheten Mjälgen 2:35 har genomförts 2017-03-31.

Driftsredovisning

Driftsredovisning 2021	(tkr)					
Inklusive interna poster	2021			Årsbudget	Budget-	Utfall
Styrelse/nämnd	Intäkter	Kostnader	Netto	2021	avvikelse	2020 netto
Kommunstyrelsen	76 973	-169 657	-92 683	-96 833	4 150	-97 577
Barn- och utbildningsnämnden	63 945	-349 155	-285 210	-286 410	1 200	-269 093
Socialnämnden	47 657	-286 255	-238 599	-233 710	-4 889	-227 887
Kultur- och fritidsnämnden	906	-17 357	-16 451	-17 074	623	-15 728
Miljö- och byggnadsnämnden	3 578	-5 920	-2 342	-4 105	1 763	-3 176
Kommunfullmäktige	0	-2 048	-2 048	-2 425	377	-1 987
Totalt kommunen	**193 059**	**-830 391**	**-637 332**	**-640 557**	**3 225**	**-615 447**
Finansförvaltningen	697 547	-33 336	664 211	658 282	5 929	655 553
Totalt kommunen inkl. finansförvaltningen	**890 606**	**-863 727**	**26 879**	**17 725**	**9 154**	**40 106**

Investeringsredovisning

Nämnd (tkr)	Årsbudget	Utfall	Avvikelse	Förslag ombudgetering till 2022	Justerad årsbudget	Justerad avvikelse
Kommunstyrelsen	- 281 400	- 95 403	185 997	- 175 600	- 105 801	10 399
Barn- och utbildningsnämnden	- 8 562	- 5 562	3 001	- 500	- 8 062	2 501
Socialnämnden	- 2 166	- 772	1 394	- 200	- 1 966	1 194
Kultur och fritidsnämnden	- 850	- 157	693	- 503	- 347	190
Summa	**- 292 978**	**- 101 893**	**191 085**	**- 176 803**	**- 116 176**	**14 284**

Kommunstyrelsen - Kommunikationsavdelningen har haft omfattande leveransproblem som kan härledas till flera samverkande faktorer som stor komponentbrist hos tillverkare, svårigheter i transportsektorn under pandemin och hög personalbelastning hos våra leverantörer. Trots dessa svårigheter har avdelningen bland annat färdigställt en helt ny nätstruktur för Lindberghallen, förberett det som gått att förbereda inför brandväggsbyte/utökning av central internetkapacitet, påbörjat installation av redundant elförsörjning avseende nät inom omsorgsboenden och genomfört förbättringar i trådlösa nätet utifrån tillgång till hårdvara. Även delar av investeringarna för Lindberghallen, de som gällde nya konferensbord och konferensstolar är klara.

Den tekniska verksamheten har under hösten påbörjat uppförandet av stommen för nya demensboendet i Mockfjärd. Projektet beräknas pågå under hela 2022 och troligtvis även en bit in på 2023. Ombyggnation av trafikangöring vid Djurmoskolan påbörjades under hösten och färdigställs under sommaren 2022. Andra större projekt som har genomförts under året är om- och tillbyggnation av Djurmoskolan, renovering av yttertaket på Älvudden, ombyggnation av panncentralen i Mockfjärd, konvertering till bergvärme för förskolan i Björbo och Björbo servicehus, installation av akustiktak i Björbo förskola, uppdatering av passagesystemet och byte av två luftbehandlingsaggregat på Lindbergshallen, samt installation av energiuppföljningssystem i kommunala lokaler. Projektering av ny förskola i Dala-Floda samt utredning och projektering gällande skollokaler fortgår.

Samhällsbyggnadsavdelningen har under året köpt in mätutrustning. Ledkonvertering av gatubelysning pågår i Mockfjärd medan Björbo och Dala-Floda är klara. Ombyggnation till mätning av gatubelysningen har ej kunnat påbörjas då förhandling med Dala Energi ej är klara. Infrastruktur för Stortäppa handelsområde pågår och ska vara klara i sin helhet under sommaren 2022. Asfalteringsarbeten har utförts på förlängningen av Snibbvägen i Gagnef. Den strategiska markreserven har utökats genom inköp av ett skogsskifte i den sydöstra delen av Bäsna. Projekteringsarbeten pågår för trafiksituationen bakom Coop samt för två allmänna lekplatser i Djurås respektive Mockfjärd.

Kommunstyrelsen visar ett överskott för investerings-verksamheten med 186 mnkr, där 176,8 mnkr av dessa föreslås att ombudgeteras till nästkommande år.

Under ledning & administration är samtliga projekt under projektering och föreslås därmed ombudgeteras till 2022. På grund av de omfattande leveransproblem som kommunikationsavdelningen har påverkats av föreslås större delen av kvarvarande medel ombudgeteras.
När det gäller den tekniska verksamheten samt samhällsbyggnad så avser alla medel som föreslås ombudgeteras olika pågående projekt. Den höga totala summan som föreslås ombudgeteras till 2022 beror på stora pågående projekt där nytt demensboende i Mockfjärd och ny förskola i Dala- Floda är de största bidragande faktorerna.

Barn- och utbildningsnämnden - Investeringar har gjorts i datorer för årskurserna 3 och 4. En större investering har gjorts i möbler och inventarier för den om och tillbyggda Djurmoskolan. En ny lärplattform för förskola och grundskola har upphandlats. Kostenheten har bytt ut en grovdiskmaskin i Djurås, samt ett antal diskmaskiner ute på olika förskolor. Investeringar har också gjorts i kokgrytor. Föreslås ombudgeteras medel för datorer i förskolan.

Socialnämnden - Investeringarna för året har inte fallit ut som planerat och mycket har påverkats av arbetet med pandemin. Inom teknik, digitalisering och välfärdsteknik har det varit möjligt att genomföra en del av utvecklingsarbetet bland annat har verksamheten investerat i Yubikey och nyckelgömmor. Implementeringen av medicinskåp har gjorts enligt plan. När det gäller IT-infrastruktur på särskilda boende har det inte varit en prioriterad fråga under året. Ett pågående projekt har inte hunnits avslutas och föreslås därmed ombudgeteras medel till 2022.

Kultur- och fritidsnämnden - Förvaltningen har haft sex investeringsprojekt 2021. Två av dem har genomförts fullt ut och det är inköp av konst till kommunens konstsamling samt inköp av självbetjäningsautomater till biblioteken i Björbo och Dala-Floda.
Fyra projekt har endast påbörjats eller fått skjutas på framtiden. Huvudsakligen på grund av vakanser för flera befattningar, men även på grund av svårigheten att finna en ny lämplig lokal för fritidsgårdsverksamheten. Det föreslås ombudgteras medel på grund av en tuff personalsituation som har inneburit att pågående projekt ej avslutats under året.

Nämnd (tkr)	Årsbudget	Utfall	Avvikelse	Förslag ombudgetering till 2022	Justerad budget	Justerad avvikelse
Kommunstyrelsen - Ledning & Administration						
Reservkraft Kommunhuset	- 50	-	50	- 50	-	-
Pumpar	- 150	-	150	- 150	-	-
Kamera långtidsparkering	- 60	-	60	- 60	-	-
Reservkraft storköken	- 200	-	200	- 200	-	-
Summa	**- 460**	**-**	**460**	**- 460**	**-**	**-**
Kommunstyrelsen - Kommunikation						
Huvud acess fiber etabler	- 181	- 188	- 7	-	- 181	- 7
Trådlös accespunkt utbyte	- 330	- 72	258	- 250	- 80	8
Infras nät/kommunikation	- 1 200	- 705	495	- 495	- 705	-
Upprustning Lindberghallen	- 400	- 85	315	- 300	- 100	15
Summa	**- 2 111**	**- 1 050**	**1 061**	**- 1 045**	**- 1 066**	**16**
Kommunstyrelsen – Teknisk verksamhet						
Plan Underhåll invest	- 5 810	- 4 393	1 417	- 1 417	- 4 393	-
Ny förskola Dala-Floda	- 17 848	- 782	17 067	- 17 067	- 781	-
Djurmo skola ombyggnad	- 10 753	- 10 440	313	- 313	- 10 440	-
Energieffektivisering	- 2 373	- 2 073	300	- 300	- 2 073	-
Ombyggnationer	- 3 700	- 1 243	2 457	- 2 457	- 1 243	-
Ombyggnad ventilation	- 1 600	- 1 678	- 78	-	- 1 600	- 78
Nytt demensboende Mockfjärd	- 189 842	- 53 174	136 668	- 136 668	- 53 174	-
Utredning om skollokaler	- 6 105	- 5 874	232	- 232	- 5 873	-
Larmsystem	- 100	- 99	1	-	- 100	1
Passagesystem	- 81	- 111	- 30	-	- 81	- 30
Pedagogiska utemiljöer	- 600	- 291	309	- 309	- 291	-
Smittskyddsåtg Älvudden	- 1 000	-	1 000	-	- 1 000	1 000
Utemiljö & Trafik Djurmo skola	- 2 500	- 1 858	642	- 642	- 1 858	-
Ombyggnad nytt kommunförråd	-	- 1	- 1	-	-	- 1
Projektering fastighet	- 1 736	- 546	1 190	- 1 190	- 546	-
Fordon	- 1 500	- 1 495	5	-	- 1 500	5
Skurmaskiner	- 300	- 138	162	-	- 300	162
Summa	**- 245 848**	**- 84 196**	**161 652**	**- 160 595**	**- 85 253**	**1 058**
Kommunstyrelsen - Samhällsbyggnad						
Projektering infrastruktur	- 819	- 209	611	- 611	- 209	-
Gata- & markinvesteringar	- 1 000	- 105	895	-	- 1 000	895
Åtgärder vid Björbo cemen	- 2 445	- 1 005	1 440	-	- 2 445	1 440
Infrastruktur Himmelslätta	- 1 082	-	1 082	-	- 1 082	1 082
Ombyggnad mätning energibelysning	- 1 000	-	1 000	-	- 1 000	1 000
Trafiksituation bakom Coop Djurås	- 1 000	- 11	989	-	- 1 000	989
LED-konvert gatubelysning	- 2 000	- 1 691	309	- 309	- 1 691	-
Cirkulation & anslutning Stortäppa	- 5 500	-	5 500	- 5 500	-	-
Invest gator ospec	- 500	- 53	448	- 150	- 350	298
Bryggor prio baden	- 100	-	100	-	- 100	100
Högbergsdammen åtgärder	- 1 000	- 62	938	- 938	- 62	-
Upprustn allmänna lekplatser	- 1 000	- 108	892	-	- 1 000	892
Stortäppa handelsområde	- 12 000	- 6 008	5 992	- 5 992	- 6 008	-
Markinköp för exploatering	- 2 331	- 535	1 796	-	- 2 331	1 796
Mätutrustning, GPS	- 250	- 350	- 100	-	- 250	- 100
Utomhusmiljö & lekredskap	- 954	- 21	933	-	- 954	933
Summa	**- 32 981**	**- 10 157**	**22 824**	**- 13 500**	**- 19 482**	**9 324**
Summa Kommunstyrelsen	**- 281 400**	**- 95 403**	**185 997**	**- 175 600**	**- 105 801**	**10 399**

Nämnd (tkr)	Årsbudget	Utfall	Avvikelse	Förslag ombudgetering till 2022	Justerad budget	Justerad avvikelse
Barn- och utbildningsnämnden						
Inventarier	- 1 987	- 1 275	712	-	- 1 987	712
IT Förskolan	- 500	-	500	- 500	-	-
Dala-Floda fsk inventarier	- 500	-	500	-	- 500	500
Djurmoskolan inventarier	- 1 200	- 1 575	- 375	-	- 1 200	- 375
Elevdatorer grundskolan	- 1 400	- 1 793	- 393	-	- 1 400	- 393
Lärplattform	- 2 000	-	2 000	-	- 2 000	2 000
Utrustning storkök	- 975	- 919	56	-	- 975	56
Summa	**- 8 562**	**- 5 562**	**3 001**	**- 500**	**- 8 062**	**2 501**

Nämnd (tkr)	Årsbudget	Utfall	Avvikelse	Förslag ombudgetering till 2022	Justerad budget	Justerad avvikelse
Socialnämnden						
Inventarier	- 500	- 310	190	-	- 500	190
Teknik & Digitalisering	- 366	- 133	233	- 200	- 166	33
Medicinskåp	- 300	- 329	- 29	-	- 300	- 29
IT-infrastruktur SÄBO	- 1 000	-	1 000	-	- 1 000	1 000
Summa	**- 2 166**	**- 772**	**1 394**	**- 200**	**- 1 966**	**1 194**

Nämnd (tkr)	Årsbudget	Utfall	Avvikelse	Förslag ombudgetering till 2022	Justerad budget	Justerad avvikelse
Kultur och fritidsnämnden						
Konst	- 75	- 35	40	- 36	- 39	4
Nytt biblioteksdatasystem	- 75	-	75	- 75	-	-
Självbetjäningsautomater	- 300	- 114	186	-	- 300	186
Invent ny fritidsgård	- 100	-	100	- 100	-	-
Skyltning upprustn leder	- 100	- 8	92	- 92	- 8	-
Kodlåssystem idrottshall	- 200	-	200	- 200	-	-
Summa	**- 850**	**- 157**	**693**	**- 503**	**- 347**	**190**

Kommunens verksamheter

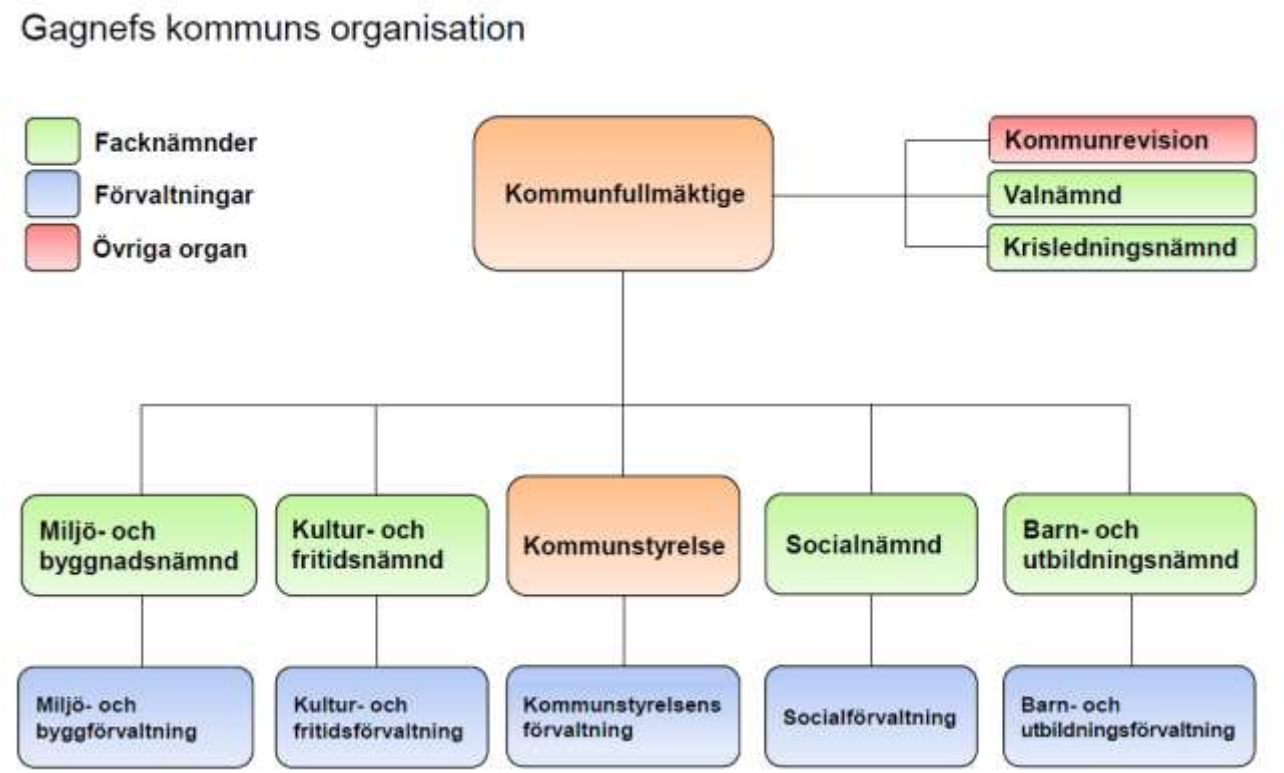

Finansförvaltningen

Konto	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2020
Skatter och utjämning	662 893	689 768	26 875	658 846
Pensions och personalkostn.	-9 977	-26 440	-16 463	-11 547
Kalkylerad internränta	6 238	6 238	0	6 922
Finansiellt netto	-872	842	1 714	1 209
Övriga kostnader	0	-6 197	-6 197	0
Summa	**658 282**	**664 211**	**5 929**	**655 430**

I finansförvaltningen samlas kommunens skatteintäkter, finansnetto samt pensions-kostnader. Den styrs av kommunens finanspolicy. Det budgeterade resultatet ligger till grund för de ramar som ställs till förfogande för kommunens nämnder och verksamheter.

Finansförvaltningen redovisar ett överskott på 5,9 mnkr. För pensions- och personalkostnader är utfallet negativt och uppgår till 16,5 mnkr. Orsaken är den partiella inlösen av ansvarsförbindelsen som genomfördes vid årsskiftet. Den totala kostnaden uppgick till 22,2 mnkr inklusive särskild löneskatt.

Intäkterna från skatter- och utjämning blev 26,9 mnkr högre än budgeterat. Avvikelsen beror på bättre konjunkturläge än när budgeten lades samt omklassificerade statsbidrag. Den så kallade Skolmiljarden (1,3 mnkr) samt bidraget för att säkerställa en god vård och omsorg om äldre personer (4,9 mnkr) har felaktigt bedömts vara riktade bidrag och därför redovisats som en intäkt under respektive förvaltning. Bidragens utformning innebär dock att de ska klassificeras som generella statsbidrag och därför redovisas under finansförvaltningen. Bidragen har sedan tillfallit förvaltningarna genom en intern transaktion som redovisas under ”Övriga kostnader”. Finansnettot blev positivt främst på grund av aktieutdelning från Dala Energi AB men även på grund av lägre räntekostnader än budgeterat.

Kommunstyrelsen

Nettokostnader *(tkr)*	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2020
Intäkter (inkl. interna poster)	73 446	76 973	3 528	75 724
Kostnader (inkl. interna poster)	-148 261	-149 273	-1 012	-144 917
Kapitalkostnader	-22 018	-20 384	1 634	-26 743
Nettokostnader	**-96 833**	**-92 683**	**4 150**	**-95 935**

Verksamhet	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2020
Kommunledningen	-15 738	-13 794	1 944	-12 978
Räddningstjänsten	-11 478	-11 126	352	-11 355
Kollektivtrafik	-7 071	-6 387	683	-6 092
Turismverksamhet	-1 584	-1 606	-22	-1 570
Ekonomiavdelningen	-9 719	-8 284	1 435	-7 967
Personalavdelningen	-8 622	-7 855	767	-8 219
Kommunikationsavdelningen	-13 142	-13 282	-140	-13 217
Summa	**-67 353**	**-62 333**	**5 020**	**-61 397**
Ledning och administration				
Administration Stab	-2 659	-2 803	-145	-2 655
Nämndadministration	-6 352	-6 433	-82	-6 226
Beredskaps- o säkerhetssamord	-528	-482	45	-551
Ungdomssamordnare	-731	-645	86	-637
Näringsliv	-1 168	-1 140	28	-1 065
Summa Ledning och administration	**-11 437**	**-11 504**	**-67**	**-11 134**
Teknisk verksamhet				
Fastighetsavdelning Stab	4 816	2 455	-2 361	2 863
Vaktmästeri	-10 654	-9 122	1 532	-9 395
Lokalvård	-584	-401	183	-966
Summa Teknisk verksamhet	**-6 422**	**-7 068**	**-646**	**-7 499**
Samhällsbyggnad				
Administration Stab	-1 309	-1 393	-84	-1 310
Planverksamhet	-1 443	-1 433	9	-909
Exploatering	-481	-460	21	-152
Karta/GIS	-645	-665	-20	-600
Gatuavdelningen	-7 744	-7 827	-83	-12 934
Summa Samhällsbyggnad	**-11 621**	**-11 778**	**-157**	**-15 906**
Summa Kommunstyrelsen	**-96 833**	**-92 683**	**4 150**	**-95 935**

Investeringar *(tkr)*	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2020
Nettoinvesteringar	-281 400	-95 403	185 997	-60 555

Kommunstyrelsen redovisar ett positivt resultat på 4,2 mnkr. Resultatet består av högre intäkter samtidigt som kostnaderna är lägre än budgeterade. I detta utfall ingår extraordinära kostnader för Covid-19 med 251 tkr och ökade intäkter på 318 tkr för återbetalda sjuklöner. Större avvikelser inom olika verksamheter redovisas nedan.

Kommunledningens positiva resultat förklaras av att det faktiska utfallet för årets löneökning var lägre än budget och att utvecklingsmedlen inte belastats fullt ut.

Såväl Räddningstjänsten som Kollektivtrafiken blev inte så kostsamma som Räddningstjänsten Dala Mitt (RDM) och Region Dalarna aviserade om.

Ekonomiavdelningens positiva avvikelse mot budget förklaras av lägre kapitalkostnader än budgeterade, det vill säga, investeringstakten var lägre än planerad.

Planerade utbildningsaktiviteter som på grund av pandemin inte genomförts avspeglas i Personalavdelningens positiva resultat.

Osäkra leveranser av IT-utrustning har skapat ett behov av att ha ett lager av utrustning för att verksamheterna ska fungera och detta lager ger en negativ avvikelse mot budget för Kommunikationsavdelningen.

Hos Ledning och administration kan kommenteras att budgeterade intäkter hos Administration Stab är högre än utfallet. Negativ avvikelse mot budget hos Nämndsadministrationen härleds till kostnader från tidigare år från Smedjebackens kommun för gemensam växeltjänst.

Fastighetsavdelningen redovisar ett underskott. Underskottet beror på höga kostnader kopplade till den pågående rättstvisten med entreprenören gällande Solgården. Även avetableringskostnader, kopplade till investeringsprojekt i samband med flytt av moduler är tillsammans med kostnadsföring av kvarvarande bokfört värde för Djurmoskolans gamla lokaler en bidragande orsak. Underskottet har dock mildrats genom att avsatta medel för underhåll lämnar ett överskott på grund av att avtal för byggtjänster saknades under större delen av året.

Vaktmästeriet redovisar ett resultat som är bättre än budget. Bidragande faktorer till överskottet är återbetalda sjuklönekostnader från Försäkringskassan, försäljning av maskiner i samband med inköp av nya, tillfällig ökad försäljning av främst måleriarbeten mot Gagnefbostäder AB, samt ökad intern försäljning. Även införandet av en driftlagerlösning bidrar till förbättringen genom sänkta kostnader för förbrukningsmaterial.

Lokalvårdens resultat är bättre än budget. Orsaken är att pandemin har gjort det svårt för verksamheten att genomföra utbildningar för personalen. Återbetalning av sjuklönekostnader från Försäkringskassan bidrar också.

Samhällsbyggnads Administration Stabs underskott är kopplade till konsultkostnader i arbete med översiktsplanen medan Gatuavdelningen redovisar ett underskott på grund av ökade kostnader för köp av tjänster gällande grönskötselarbeten på allmän plats.

Viktiga händelser

Översiktsplanearbetet har pågått hela året. Samråd har skett under hösten bland annat i form av en fysisk och digital dialogturné i kommunen.

Genomförande är påbörjat av etableringsområdet Stortäppa i Djurås.

Företagsråd är etablerat för information och dialog mellan Gagnefs kommun och näringslivet i kommunen.

Näringslivsstrategi för Gagnefs kommun har tagits fram. Arbete är påbörjat med att forma ett handlingsprogram.

Aktiviteter har påbörjats kring tidig dialog i upphandling och utvecklad samverkan mellan skola och det lokala näringslivet.

Under året har det blivit klart att Leksands Sparbank etablerar verksamhet vid Lindberghallen i Djurås.

Genomförandet av äldreboendet vid Högsveden i Mockfjärd har fortgått under året.

Utredningar pågår vad gäller investeringar i ett flertal av kommunens förskolor och skolor.

Arbete pågår kring revidering av internhyressystemet och utveckling av rutiner för kommunens lokalförsörjningsplanering.

Samtliga chefer i kommunen har under året deltagit i en kompetensutvecklingsinsats på temat 'Leda i förändring'.

Pandemin har fortsatt präglat verksamheternas förutsättningar under året. En successiv nedskalning av det lokala arbetet utbyttes i slutet av året i en ny upptrappning då pandemin tog ny fart. Utredning har inletts om vilka erfarenheter kommunen tar med sig av pandemin, bland annat kring arbetssätt.

Översyn av ledningsfunktionen inom Barn- och utbildningsförvaltningen pågår.

Arbete pågår med Lednings- och styrprinciper för Gagnefs kommun liksom ett arbete kring implementering av kommunens värdegrund.

I det regionala sammanhanget pågår arbete bl a kring Länstransportplan 2022-2033, Trafikförsörjningsprogram 2022-2031 och utredning om Dala Airport i framtiden.

Framtiden

Gagnefs kommun har mycket goda utvecklingsförutsättningar. Kommunen har en stabil ekonomi, ett utmärkt geografiskt läge och verksamheter där brukare ger oss gott betyg och där elever når goda resultat. Dessutom är Gagnefs kommun en av landets allra tryggaste kommuner.

Sammantaget ger detta goda möjligheter att se Gagnef fortsätta utvecklas till en kommun där ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet råder.

Naturligtvis finns utmaningar som måste mötas. Det krävs arbete på en rad områden för att ska bra förutsättningar för framtiden, till exempel:

- fortsatt driva det kommungemensamma ekonomiska och verksamhetsmässiga effektiviseringsarbetet. Vi måste ha fortsatt rådighet över våra ekonomiska förutsättningar, det är angeläget för att vi ska kunna bibehålla och utveckla kvalitén i våra välfärdstjänster
- fortsatt utveckla vår planberedskap och organisation för bostadsexploatering och företagsetableringar
- fortsatt driva på digitaliseringsarbetet
- fortsatt prioritera och driva trygghetsfrågorna
- fortsatt utveckla medborgardialogen
- fortsatt arbete med att få fram en strategisk och långsiktig lokalförsörjningsplan
- fokus på kompetensförsörjningsfrågorna, konkurrensen om medarbetare och chefer kommer fortsatt att öka
- fortsatt driva kommunövergripande utvecklingsprojekt som t ex chefsutveckling, aktivt medarbetarskap, lednings- och styrprinciper, företagsklimat mm

Barn- och utbildningsnämnden

Nettokostnader (tkr)	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2020
Intäkter (inkl interna poster)	49 855	63 945	14 090	63 763
Kostnader (inkl interna poster)	-332 350	-345 240	-12 890	-328 790
Kapitalkostnader	-3 915	-3 915	0	-4 065
Nettokostnader	**-286 410**	**-285 210**	**1 200**	-269 093

Verksamhet	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2020
Adm pedagogisk vht	-14 699	-13 185	1 514	-12 746
Förskoleverksamhet	-70 648	-74 099	-3 451	-69 283
Grundskola F-9	-122 835	-121 314	1 521	-113 462
Fritidshem	-10 866	-10 430	436	-10 169
Oblig. Särskola	-4 260	-3 787	473	-3 136
Gymnasieskola	-40 800	-41 552	-752	-39 389
Gymnasiesärskola	-5 800	-5 468	332	-5 747
IM	-2 246	-2 528	-282	-2 269
VUX	-8 218	-6 752	1 466	-7 174
Kulturskolan	-5 194	-5 270	-76	-4 877
Politisk verksamhet	-670	-651	19	-668
Kostavd/ adm	0	0	0	-13
Summa	**-286 237**	**-285 037**	**1 200**	**-268 931**
Äldreomsorg	-173	-173	0	-162
Summa total	**-286 410**	**-285 210**	**1 200**	**-269 093**

Investeringar *(tkr)*	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2020
Nettoinvesteringar	-8 562	-5 562	3 001	-2 639

Barn- och utbildningsnämndens resultat avviker ifrån budget med 1 200 tkr för 2021.

Adm. pedagogisk verksamhet visar ett överskott mot budget med 1 514 tkr.

Överskottet består bland annat av medel som är avsatta för att förstärka ledningsorganisationen och lägre personalkostnader och statsbidrag.

För förskolan blev resultatet för 2021 ett underskott med 3 451 tkr. Orsaken till den största delen av underskottet är att det har varit fler barn i behov av särskilt stöd. Högre personalkostnader på grund av pandemin. Situationen har ibland lett till dubbel kostnad då även vikarien blivit sjuk, vilket har inneburit dubbla sjuklönekostnader och kostnader för vikarie. Från augusti har Kyrkbyns förskola öppnat ytterligare en avdelning och kostnaden för detta fanns inte med i budget. I resultatet finns återbetalning av sjuklöner med 900 tkr och återbetalning ifrån kosten med 1 000 tkr, vilka har en positiv effekt.

Grundskolans resultat för 2021 är ett överskott med 1 521 tkr. Överskottet kommer ifrån statsbidrag men även lägre kostnader för kurser och konferenser och lägre personalkostnader. Svårigheter med att få tag i vikarier har betytt att lärare löst situationen genom att gå in för varandra. Specialpedagoger har fått rycka in som klasslärare. Sjukskrivningar har inte tillsatts av vikarie. Här finns också återbetalning av sjuklöner som påverkar resultatet positivt.

Fritidshem har 2021 gjort ett överskott med 436 tkr, detta beror på återbetalning ifrån kost och svårigheter att få tag i vikarier.

För Obligatorisk särskola blev resultatet för 2021 ett positivt resultat med 473 tkr, detta beror på svårigheter med rekrytering av personal.

Gymnasieskolans resultat för året blev ett underskott med 752 tkr. Detta beror på fler elever till högre kostnad.

För gymnasiesärskolan slutar 2021 med ett överskott på 332 tkr. Lägre kostnader för elever och assistenter.

Viktiga händelser

Året inleddes med en utomhussatsning för grundskolans elever, Alla på snö med inköp av skidor till alla kommunens skolor.

Pandemin har varit en utmaning för förskola och grundskola under våren. Brist på vikarier i alla verksamheter, diskussion om distans och fjärrundervisning för elever på högstadiet. Delar av högstadiet vid Djurråsskolan fick flytta till alternativa lokaler En temporär stängning av en förskola fick göras när all personal blev sjuk i Covid 19. Det har förekommit en stor oro bland många i personalen som skolledningen har fått hantera.

Lokalöversyn för Bäsna skola och förskola, Kyrkbyns skola och Djurårskolan inleddes i februari. Pedagogiska behovsbeskrivningar har utarbetats under våren. De kom att ligga till grund för de skisser som togs fram under hösten.

Djurmoskolans om och tillbyggnad färdigställdes under våren och i augusti invigdes den nya skolan.

Förskolans expedition och förskolans rektorers kontor i Lindberghallen flyttades till nya lokaler i Mockfjärd.

Vuxenutbildningen har tillsammans med Leksands och Rättviks vuxenutbildningar fått ett statsbidrag för att kunna utveckla ett lärcentrum.

Ett utvecklingsarbete för att starta en resursklass för elever inom autismspektrat initierades under vårterminen.

Implementeringen av de nya kursplanerna för grundskolan flyttas fram ett år, till våren 2022.

Fortsatt arbete med KARTA i förskolan.

Ett särskilt projekt kring ljudmiljön i förskolan har genomförts. Man har granskat miljön vid Högsvedens förskola och kommit fram till ett antal förslag till förbättringar, som också kan tillämpas vid andra förskolor.

Skolinspektionen genomförde en granskning av hur kommunen förebygger och följer upp studieavbrott inom vuxenutbildningen.

Ett nytt läraravtal HÖK 21, med ett fortsatt fokus på arbetsmiljö och kompetensutvecklingsfrågor.

Sommarskolan genomfördes under två veckor i juni med få deltagare.

Under veckorna 28-31 var det sommaröppet på förskola och fritids i Djurås.

Antagningen till gymnasieskolans nationella program: Av 112 elever i åk nio som sökte till gymnasiet ht 21 var det 105 som kom in på ett nationellt program.

Ny rektor rekryterades till Mockfjärdsskolan.

Skisser på ett förslag till ny förskola i Dala-Floda har tagits. fram efter flera års arbete.

Skolsköterskan vid Mockfjärdsskolan var föräldraledig under hösten. Det innebar stora svårigheter att hitta en ersättare.

Vaccinering av alla 16-17 åringar genomfördes under hösten.

Den planerade rörelsesatsningen i grundskolan gick igång under hösten.

På grund av ett ökat antal barn så startades en tillfällig förskoleavdelningen i Kyrkbyn.

Den nya lärplattformen V-klass tas i bruk.

En medarbetarenkät genomförs i hela kommunen. För Barn och utbildningsförvaltningen så är resultatet positivt trots en pågående pandemi.

En planeringsmiss vad gäller skolskjuts gör att läsåret för grundskolan får sluta en dag tidigare. Dagen kommer att tas igen under våren 2022

Framtiden

De närmsta åren kommer att präglas av arbetet med att bygga om Djurråsskolan, Kyrkskolan och Bäsna skola. Samtidigt har vi ett långsamt ökat antal barn och elever i kommunen tack vare viss inflyttning.

Den största utmaningen på personalsidan är bristen på förskollärare. Här behöver vi göra flera insatser för att lyckas med våra rekryteringar.

Ett fortsatt fördjupat samarbete med länets kommuner vad gäller gymnasie- och vuxenutbildning kommer att vara en prioritet.

Under 2021 har arbetet med att komptenstutveckla grundskolans personal gett goda resultat. Det arbetet kommer att fortsätta bedrivas under 2022.

Nya reviderade kursplanerna för grundskolan skulle införas hösten 2021 men på grund av pandemin flyttas införandet fram till hösten 2022.

Utmaningen för kommunen i stort är personalförsörjningen och de kommande pensionsavgångarna bland gruppen chefer.

.

Socialnämnden

Nettokostnader (tkr)	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2020
Intäkter (inkl interna poster)	29 590	47 657	18 067	43 953
Kostnader (inkl interna poster)	-262 206	-285 161	-22 956	-272 429
Kapitalkostnader	-1 094	-1 094	0	-1 052
Nettokostnader	**-233 710**	**-238 599**	**-4 889**	**-229 528**

Verksamhet	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2020
Administration Socialchef	-8 299	-8 336	-37	-8 796
Politisk verksamhet	-440	-744	-304	-716
Summa socialchef	**-8 739**	**-9 080**	**-340**	**-9 512**
Vård- och omsorg				
Hemtjänst	-26 573	-25 791	782	-24 422
Särskilt Boende	-70 600	-75 135	-4 534	-71 963
Dagverksamhet	-1 114	-893	221	-726
Övrig Äldreomsorg	-450	-730	-280	-1 091
Administration	-6 200	-4 022	2 178	-6 078
Bemanningscentrum	-4 291	-4 224	67	-3 987
Summa vård- och omsorg	**-109 227**	**-110 795**	**-1 568**	**-108 267**
Hälso- och sjukvård				
Hälso- och sjukvård	-15 144	-17 833	-2 689	-17 860
Övrig Hälso och sjukvård	-775	-833	-58	-898
Administration HSL	-2 156	-1 516	640	-2 206
Summa Hälso och sjukvård	**-18 075**	**-20 182**	**-2 107**	**-20 964**
Individ- och familjeomsorg				
Administration IFO	-17 228	-16 384	844	-17 016
Barn- & unga vård och insatser	-9 348	-12 468	-3 120	-9 181
Vuxna vård- och insatser	-3 391	-3 462	-71	-3 930
Familjeteamet	-4 369	-3 857	512	-3 055
Ekonomiskt bistånd	-4 915	-5 054	-139	-5 250
AME	-4 648	-4 036	612	-3 880
Summa IFO	**-43 897**	**-45 260**	**-1 363**	**-42 311**
LSS				
Administration LSS	-2 386	-2 123	262	-2 184
Personlig assistans	-14 607	-13 655	952	-11 050
Daglig verksamhet	-5 575	-4 977	598	-4 723
Jollen	-3 778	-4 031	-254	-3 622
Övriga verksamheter LSS	-3 974	-3 837	137	-5 155
Bostad med särskild service	-23 656	-24 106	-450	-22 040
Summa LSS	**-53 975**	**-52 730**	**1 245**	**-48 774**
Integration				
Summa Integration	**203**	**-553**	**-756**	**301**
Summa total	**-233 710**	**-238 599**	**-4 889**	**-229 527**

Investeringar *(tkr)*	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2020
Nettoinvesteringar	-2 166	-772	1 394	-1 027

Socialnämnden redovisar totalt för 2021 ett resultat som är 4,9 mnkr sämre än budget. Extraordinära kostnader relaterade till Covid-19 är 1,7 mnkr och intäkter i form av återbetalda sjuklöner uppgick till 1,7 mnkr. Avvikelser för respektive verksamhet redovisas nedan.

Den politiska verksamheten redovisar ett helårsresultat som är 304 tkr sämre än budget och förklaras med att nämndens arvodeskostnader är högre än budget.

Hemtjänsten lämnar ett positivt resultat för helåret. Verksamhetens intäkter i form av avgifter för hemtjänst har varit 431 tkr högre än budget. Verksamhetens lönekostnader har varit lägre än budget då hemtjänsttimmarna har legat på en lägre nivå än förväntat.

Särskilt boende redovisar ett resultat som är 4,5 mnkr sämre än budget. Verksamhetens lönekostnader har varit högre än budget. Det finns bokförda kostnader för projekt på 1,8 mnkr där intäkten för projektet finns bokförd på verksamheten administration vård- och omsorg.

Dagverksamheten redovisar ett positivt resultat som förklaras med att verksamheten har bedrivits i mindre omfattning på grund av pandemin.

Det negativa resultatet för övrig äldreomsorg förklaras med att behovet av köpta platser har varit högre än budgeterat.

Administration vård och omsorg lämnar ett resultat för helåret som är 2,2 mnkr bättre än budget. Detta beror på att verksamheten har bokförda intäkter för projekt men kostnaderna finns bokförda på andra verksamheter.

Hälso- och sjukvård lämnar ett resultat som är 2,7 mnkr sämre än budget. Under året har kostnaderna för löner, konsulter och tekniska hjälpmedel varit höga i och med ett ökat vårdbehov.

Administration HSL lämnar ett positivt resultat som härleds till en omorganisation som förvaltningen genomförde under hösten 2021.

Den positiva avvikelsen hos Administration IFO härleds till ökade intäkter i form av statsbidrag.

Trots en budgetförstärkning hos Barn och unga, vård och insatser är kostnader för placeringar fortfarande höga vilket gör att verksamheten redovisar ett negativt resultat mot budget.

Efter en budgetförstärkning hos Vuxna vård och insatser följer verksamheten i stort sett budget.

Under året har Familjeteamet inte haft full bemanning på grund av föräldraledigheter vilket ger en positiv avvikelse mot budget.

För Ekonomiskt bistånd är resultatet något över budget. Genomsnittligt antal hushåll per månad har ökat något från föregående år.

Högre intäkter på grund av extern finansiering av vissa tjänster gör att AME redovisar ett resultat som är bättre än budget.

Positivt resultat hos Administration LSS förklaras av lägre lönekostnader än budget då en tjänst inte är bemannad fullt ut.

Under 2021 fick Personlig assistans en budgetförstärkning för att täcka upp för ökade antal beviljade timmar och ett högre timpris. Vid årets slut hade beviljande timmar hos några ärenden minskat och utbetalda sjuklöner var lägre än budgeterade vilket tillsammans med en obudgeterad intäkt förklarar den positiva avvikelsen mot budget.

På grund av den pågående pandemin har Daglig verksamhet inte kunnat genomföra allt som planerats vilket förklarar den positiva avvikelsen mot budget.

Efterfrågan på Jollen är högre än budgeterad vilket gör att personalkostnaderna ökar samtidigt som färre timmar kan säljas till externa kunder.

Även verksamheterna inom Övriga verksamheter LSS påverkas av den pågående pandemin då färre aktiviteter har kunnat genomföras.

Inom Bostad med särskild service har behovet av stöd ökat hos de boende vilket innebär högre personalkostnader än budget.

Negativ avvikelse hos Integration är lägre intäkter. Pandemin ha påverkat att det blivit en förskjutning i när aviserade familjer kommer till kommunen. Verksamheten Ensamkommande är avvecklande och där minskar intäkterna i snabbare takt än kostnaderna.

Viktiga händelser

Pandemin har även under 2021 brett ut sitt täcke över verksamheten men trots det har ändå en del utvecklig gjorts som har stor betydelse för att möta de utmaningar som vi ser att vi står inför i socialförvaltningen. Några av dem är:

- Högsvedens vård- och omsorgsboende, första spadtaget för vård och omsorgsboendet i Mockfjärd med inriktning på personer med demenssjukdom.
- Förändringsledningsutbildning för chefer och stab, för att leda bättre i förändring.
- Anställt stödpedagog i LSS-verksamheten för handledning av personal och utveckling av arbetssätt och bemötande.

- Fler personer i ”språkpraktik”, ett samarbete mellan arbetsmarknadsenheten, AME, Arbetsförmedlingen, Af och Svenska för invandrare, SFI.
- Utvecklat öppenvårdsteamet för att få en mer helhetssyn på arbetet med familjer som behöver stöd och att arbeta med tidiga och förebyggande insatser.
- Påbörjat äldreomsorgslyftet, utbildar 13 undersköterskor.
- Infört Appva, ett digitalt signeringssystem för HSL-uppgifter.
- Påbörjat ett rehabiliterande arbetssätt.
- Byte av bemanningssystem som är mer anpassat till våra behov.
- Utvecklat annonsering och kampanjer vid rekrytering för öka attraktiviteten genom att bli bättre på att presentera de intressanta jobb som vi har i en välkommande och bra verksamhet.

Nyckeltal och verksamhetsmått

Nyckeltal/verksamhetsmått	Ufall 2021	Utfall 2020	% förändring föregående år	Utfall 2019	Utfall 2018
Verkställda insatser i hemtjänsten, antal timmar	42 685	43 243	-1%	50 227	44 060
Institutionsvård vuxna antal vårddygn	497	625	-20%	632	353
Institutionsvård och familjehemsvård för barn och unga, antal vårddygn	5 292	4 158	27%	5015	4 807
Ekonomiskt bistånd genomsnittligt antal hushåll per månad	65	62	5%	72	72

Framtiden

Framtidens utmaningar och fokusområden
De tre stora framtidsutmaningarna som socialförvaltningen redan börjat att hantera och kommer fortsätta med även nästa år är:

- Budgetföljsamhet
- Personalförsörjning
- Kompetensutveckling

Socialförvaltningen har valt att sätta extra fokus på vissa insatser under nästa år för att komma framåt i dessa frågor och det är:

- Budget i balans – analys och handlingsplan
- Smarta arbetssätt
- Avvikelsehanteringen och förbättringsarbetet
- Riktade utbildningsinsatser
- God arbetsmiljö
- Alla som arbetar inom socialförvaltningen kommer att på något sätt att vara med att förbättra och utveckla verksamheten i denna riktning. Beskriver lite kort nedan hur det ska arbetas med respektive utmaning.

Budgetföljsamhet
Socialförvaltningen kommer att fokusera extra på budgetföljsamhet under nästa år. Under 2021 har verksamheten ett underskott i budgeten. Kommunfullmäktige har varit generösa mot socialförvaltningen och ökat budgetramen med 6 mkr under 2022. Budgeten kommer att vara svår att hålla, det finns ett ökat behov i verksamheterna.

Det kommer ske en analys av större delen av socialförvaltningen. Den kommer att utmynna i en handlingsplan vad förvaltningen särskilt behöver fokusera på under kommande år för att klara att balansera budgeten och samtidigt ge rätt kvalitet på de uppdrag och insatser som utförs.

Personalförsörjning
En av socialförvaltningens största utmaningar även nästa år är personalförsörjningen. En viktig faktor för att personal vill arbeta på en arbetsplats är att man har en bra arbetsmiljö och goda arbetskamrater. Det är ett ständigt pågående arbete på arbetsplatserna att agera så man bidrar till en god arbetsmiljö men också att arbetsgivaren bidrar med goda förutsättningar fysiskt och psykosocialt. Det kommer vara ett viktigt fokus även nästa år.
En annan viktig faktor är att ständigt arbeta med att hitta smartare arbetssätt för att klara verksamheten i framtiden. Det kommer inte finnas tillräckligt med personal om vi bara fortsätter arbeta som idag. Den förändringsresan har redan börjat och här behöver alla hjälpas åt att se hur saker kan göras på nya sätt genom att våga prova! Ett lyckat exempel på en förbättring under året som gör att vi kan minska en arbetsinsats för personal är den digitala signeringen. Det är ett exempel på hur man kan höja kvaliteten på insatsen för den det berör och samtidigt minska tidsåtgången för personalen. Avvikelsehanteringen ska också bidra till att förbättra och hitta nya bättre arbetssätt. Så att förbättra avvikelsehanteringen genom att vara mer aktiv i att registrera, hantera och analysera är ett fokus nästa år.

Kompetensutveckling
Kompetensutveckling är en viktig del i socialförvaltningen. Utvecklingen inom socialtjänstens områden går fort och det kräver att verksamheten hänger med och uppdaterar sig på både lagstiftning och arbetssätt men också tittar på goda exempel i omvärlden. Det kommer att vara ett fortsatt fokus på det under nästa år och det kommer att finnas med i kompetensförsörjningsplanen för socialförvaltningen. Området som är viktiga att utveckla är tidiga och förebyggande insatser, rehabiliterande arbetssätt, fortsatt fokus på basala hygienrutiner och lagrelaterad kunskap. Det kommer också att vara utbildningar för att förbättra kunskapen om de system som används i vardagen.

Kultur- och fritidsnämnden

Nettokostnader (tkr)	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2020
Intäkter (inkl interna poster)	158	906	748	747
Kostnader (inkl interna poster)	-17 017	-17 141	-125	-16 261
Kapitalkostnader	-215	-215	0	-213
Nettokostnader	**-17 074**	**-16 450**	**623**	**-15 727**
Verksamhet	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2020
Förvaltningsövergripande vht	-1 457	-1 616	-159	-986
Kultur	-2 595	-2 165	430	-2 096
Fritid	-6 330	-6 170	160	-5 992
Bibliotek	-4 406	-4 267	139	-4 479
Fritidsgårdar	-2 085	-1 993	92	-1 954
Politik	-201	-240	-39	-220
Summa totalt	**-17 074**	**-16 450**	**623**	**-15 727**

Investeringar *(tkr)*	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2020
Nettoinvesteringar	-850	-157	693	-255

Kultur- och fritidsnämndens resultat avviker positivt med 623 tkr från budgetramen 2021.

Förvaltningsövergripande verksamhet avviker med ett underskott på 159 tkr. Detta beror på att lönekostnader har felkonterats efter nyanställning.

För kultur är avvikelsen ett positivt resultat på 430 tkr. Överskottet kommer av minskade kostnader för personal under föräldraledighet, färre bidragsansökningar samt färre egna arrangemang då de inte kunnat genomföras på grund av pandemin.

Fritids verksamhet visar för 2021 ett överskott med 160 tkr. Detta beror på lönekostnader som felkonterats efter nyanställning och tjänst som inte varit tillsatt.

Bibliotek visar ett överskott med 139 tkr för 2021. Överskottet kommer av minskade kostnader för personal på grund av föräldraledighet.

För fritidsgårdar blev resultatet för 2021 positivt med 92 tkr. Överskottet är lägre personalkostnader som beror på felkontering av nyanställning och färre aktiviteter på grund av pandemin.

Politik landar på ett underskott med 39 tkr, underskottet kommer av högre ersättningar än budget och beror på en

Viktiga händelser

Året har präglats av anpassningar för att förhindra smittspridning av covid 19. Samtliga verksamheter har gjort stora förändringar och evenemang har tidvis helt legat nere. Som en positiv effekt har verksamheterna utvecklat nya och digitala arbetssätt, vilket har haft till följd att man nått nya målgrupper vilket har uppskattats mycket.
Utlysning av upphandling av konstnärlig gestaltning av utomhusmiljön till det nya vård- och omsorgsboendet i Mockfjärd.

Kulturpriset utdelat till konstnären Kerstin Bergman i juni. Priset delades ut i pristagarens ateljé av nämndens ordförande och filmades och spreds genom sociala medier.

6/12 röstade kommunens tredjeklassare fram barnboksillustratören Kristin Lidström till Ottilia Adelborgpristagare 2022.

Framtiden

Framtida utmaningar inom förvaltningen är störst inom fritidsenheten. Ett flertal utvecklingsområden finns. Flera elljusspår är i stort behov av upprustning, arbetet med att rusta upp och tillgängliggöra befintliga vandringsleder digitalt pågår men skulle behöva skalas upp. Förväntningar och önskemål om flera olika spontanidrottsanläggningar kommer in från föreningar och allmänhet. Ytterligare ett utvecklingsområde är att arbeta med förutsättningar för naturturism; ett område som gränsar till enhetens kompetens.

I övriga verksamheter är det museiverksamheten som sticker ut. En museiutredning initieras under våren 2022 och beroende på dess slutsatser kommer åtgärder att behöva vidtas för att säkra långsiktigheten i verksamheten

När det gäller biblioteksverksamheten kommer lässtimulerande aktiviteter att stå i fokus under de närmaste åren för såväl barn och unga som för vuxna.

Fritidsgården har under ett par år arbetat med att finna en lämplig lokal för att kunna fortsätta att utveckla verksamheten. Förhoppningen är att landa detta under 2022 och att kunna fokusera på att utveckla mobil verksamhet i hela kommunen.

.

Miljö- och byggnadsnämnden

Nettokostnader (tkr)	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2020
Intäkter (inkl interna poster)	2 223	3 578	1 355	2 561
Kostnader (inkl interna poster)	-6 328	-5 920	409	-5 737
Kapitalkostnader	0	0	0	-2
Nettokostnader	**-4 105**	**-2 342**	**1 763**	**-3 177**

Verksamhet	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2020
Miljö och byggnadsnämnd	-283	-206	77	-229
Bygg	-650	266	917	-185
Miljö och livsmedel	-3 172	-2 402	770	-2 763
Summa	**-4 105**	**-2 342**	**1 763**	**-3 177**

Miljö- och byggnadsnämnden redovisar ett resultat för 2021 som är 1 763 tkr bättre än budget.

Den politiska verksamheten redovisar ett positivt resultat för helåret. Den positiva budgetavvikelsen förklaras med att nämndens arvodeskostnader har varit lägre än budgeterat.

Bygg lämnar ett positivt helårsresultat som är 917 tkr bättre än budget. Under året har intäkter för bygglov varit 833 tkr högre än budgeterat. Verksamheten har haft ett flertal stora bygglovsärenden under året. Personalkostnaderna har följt budget och övriga driftskostnader lämnar ett positivt resultat. Kostnader för resor och utbildning har varit lägre under pandemin i och med att fysiska kurser och resor inte har kunnat genomföras.

Det redovisade resultatet för Miljö- och livsmedel visar ett överskott med 770 tkr. Den positiva budgetavvikelsen förklaras till största del med att verksamhetens personalkostnader har varit lägre än budgeterat på grund av att verksamheten inte har varit bemannad fullt ut. Verksamhetens intäkter för tillsyn har varit 96 tkr högre än budget. Under året har verksamheten fått ett driftsbidrag för tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen som uppgår till 88 tkr. Verksamheten hade en budgeterad kostnad för köp av verksamhet från annan aktör, men köpet gjordes i mindre omfattning än vad som budgeterats.

Nyckeltal och verksamhetsmått

Nyckeltal/verksamhetsmått	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Beviljade bygglov	150	137	111	112
Inspektioner miljö	30	39	30	36
Inspektioner livsmedel	79	76	20	21

Viktiga händelser

- Pågående pandemi har medfört att vi utfört arbete på distans men det har i övrigt inte påverkat arbetet särskilt mycket.
- Livsmedelskontrollen har utförts enligt planering. Vi har även utfört livsmedelskontroll motsvarande cirka 15 % åt Vansbro kommun.
- Miljö- och hälsoskyddsverksamheten har varit underbemannad p g a planerad och oplanerad frånvaro motsvarande cirka ett årsarbete. Det har inte gått att rekrytera kvalificerad vikarie vid ordinarie personals frånvaro. Bemanningskonsult har anlitats men fick förhinder och en stor del av uppdraget fick skjutas till 2022.
- Flera handläggare med olika kompetenser har deltagit i översiktsplanearbetet. Detta har motsvarat cirka 0,25 årsarbeten.
- På grund av ovanstående har planerad tillsyn inom miljö- och hälsoskyddsverksamheten inte kunnat utföras i fullt den omfattning som planerats. Miljösamordningsuppgifter har fått stå tillbaka för myndighetsarbete.
-

- Naturvårdsarbetet har motsvarat 0,2 årsarbeten mot förväntat 0,5. Det beror på att det är chef som har dessa uppgifter och chefsuppgifterna har gått före naturvårdsuppgifterna.
- E-arkivering av Ecos 1 har genomförts. En ny miljötaxa har antagits som gäller fr o m 2022.
- Antalet byggärenden har fortsatt att öka. Antalet nyregistrerade ärenden mellan 2018 och 2021 har ökat med 50 %. Intäkterna har under motsvarande period ökat med 80 %. Procentuellt är det de stora byggloven som har ökat mest. Detta har medfört en ökad arbetsbelastning. Rekrytering för utökning med en handläggare påbörjades 2021.
- E-tjänster har införts men är inte integrerade med verksamhetssystemen. Beslut har.

Framtiden

Det sker en snabb samhällsutveckling i kommunen vilket medför ökad arbetsbelastning inom hela verksamheten. Förväntningarna på oss är höga att både snabbt och effektivt handlägga inkommande ärenden, ha bra service och tillgänglighet för medborgarna, delta med vår kompetens i strategisk samhällsplanering samt utföra planerad tillsyn. Vi har ett mycket brett ansvarsområde på få handläggare, och det tillkommer ständigt ny lagstiftning. Detta ställer stora krav på kompetensutveckling.

Digitaliseringen av verksamheten är prioriterad. För att få en effektiv, digital lösning med fler funktioner och integrerade e-tjänster kommer en upphandling av ärendehanteringssystem för bygg att genomföras under 2022.

En ny bygglovshandläggare har anställts under början av 2022.

Att komma till rätta med underbemanningen inom miljö- och hälsoskyddsverksamheten är högt prioriterad.

Kommunfullmäktige

Nettokostnader (tkr)	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2020
Intäkter (inkl interna poster)	428,2		-428,2	0
Kostnader (inkl interna poster)	-2853		2853	-1 987
Kapitalkostnader	0		0	0
Nettokostnader	**-2 425**	**0**	**2 425**	**-1 987**

Verksamhet	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2020
Kommunfullmäktige	-708	-581	127	-599
Revision	-748	-758	-10	-696
Valnämnd	-201	-8	192	0
Överförmyndare	-759	-701	58	-684
Krisledningsnämnd	-10	0	10	-8
Summa	**-2 425**	**-2 048**	**377**	**-1 987**

Kommunfullmäktige visar ett överskott som beror på lägre arvodeskostnader än budgeterat.

Revision visar ett mindre underskott.

Valnämnden – Inga val har förrättats under året.

Överförmyndare – lämnar ett överskott.

Krisledningsnämnden –lämnar ett litet överskott

Kommunens revisorer

Kommunens revisorer har under 2021 genomfört revision inom ramen för god revisionssed. För revisorerna gäller förutom god sed, kommunallagen och fullmäktiges antagna revisionsreglemente. Revisorerna ska årligen i revisionsberättelsen uttala sig i frågan om ansvarsfrihet för styrelsen och nämnderna samt ledamöterna i dessa. För att möjliggöra bedömningar och skapa en tydlig grund för dessa anger kommunallagen att all verksamhet skall granskas årligen.

Följande granskningar har bildat underlag för bedömningen 2021;

- Granskning av årsredovisning och delårsrapport
- Grundläggande granskning av kommunstyrelsen och samtliga nämnder.
- Granskning avseende kompetensförsörjning och chefstillsättning
- Granskning av kommunens arbete med tillgänglighet, service och bemötande

Mål och måluppfyllelse

Samtliga planerade granskningar har genomförts. Resultaten av granskningarna har redovisats och kommunicerats med berörda.

Under 2021 uppgick kostnaderna för kommunens revision till 758 tkr och redovisar ett underskott om 10 tkr. Den negativa budgetavvikelsen beror på underskott avseende arvoden till de förtroendevalda revisorerna.

Framtiden

Då Gagnefs kommun står inför stora utmaningar, både gällande verksamhet och ekonomi, kommer revisorerna att fortsätta följa kommunens utmaningar att efterleva en god ekonomisk hushållning. Revisorerna följer omvärldsförändringarna under 2022 och hur dessa kommer att påverka kommunen. Revisionens arbete kommer att genomföras utifrån den risk- och väsentlighetsanalys som revisorerna utarbetat för året. Genom bland annat dialog och fördjupade granskningar kommer revisorerna att följa kommunens arbete med att säkerställa en tillfredsställande intern kontroll, koncernnytta och en verksamhet och ekonomi i balans.

Bolag, nämnder och kommunalförbund

Enligt Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation nr 8.2 kan företag vars omsättning (enligt resultaträkningen) och omslutning (enligt balansräkningen) är mindre än 2 % av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag undantas från redovisningen. Den sammanlagda kommunala andelen av omsättning/omslutning för de företag som undantas får inte överstiga 5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Företag som undantas i den sammanställda redovisningen är Visit Dalarna AB, redovisas under kommunledningen.

Nedansiljans samordningsförbund

Nedansiljans samordningsförbund består av medlemmarna Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Landstinget Dalarna samt kommunerna Gagnef, Leksand och Rättvik och verkar utifrån lag (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser. Samordningsförbundet ger de lokala aktörerna möjligheter att utveckla samverkan inom rehabiliteringsområdet. Samordningsförbundet finansierar bland annat flera gemensamma insatser som riktar sig till personer bosatta i Gagnefs kommun och som är i behov av samordnad rehabilitering för att uppnå eller förbättra förvärvsförmåga och nå en egen försörjning. Medlemsavgiften för Gagnefs kommun är 235,2 tkr för 2021.

Språktolknämnden i Dalarna

Språktolknämnden i Dalarna är en gemensam nämnd för Region Dalarna, Avesta kommun, Borlänge kommun, Falu kommun, Gagnefs kommun, Hedemora kommun, Leksands kommun, Ludvika kommun, Smedjebackens kommun, Säters kommun, Orsa kommun, Rättviks kommun och Mora kommun med ansvar för språktolk-förmedlingsverksamhet. Borlänge kommun är värd-kommun.

Årsbokslutet för Språktolknämnden i Dalarna visar ett nollresultat. Verksamheten bedrivs enligt självkostnadsprincipen och eventuella över-/underskott regleras till medlemmarna alternativt balanseras till kommande år. Den ekonomiska omslutningen uppgick 2021 till 34,4 mnkr vilket är en minskning gentemot föregående års utfall samt årets budget, till följd av pandemin. Personalkostnader ökade gentemot budget under året medan övriga kostnader minskade, vilket i huvudsak beror på att man i större utsträckning kunnat använda egna tolkar i stället för inhyrda och verksamheten har sitt arbetsställe och säte i värdkommunen och ingår i dess organisation. Syftet med verksamheten är att tillgodose parternas behov av tolktjänster.

Hjälpmedelsnämnden Dalarna

Nämndens uppdrag

Hjälpmedel bidrar till att öka tillgänglighet, självständighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Tillsammans med länets kommuner tar Regionen ett gemensamt ansvar för att enkelt tillhandahålla hjälpmedel till ett rimligt pris.

2021 har präglats av lokal- och arbetsmiljörelaterade frågor, fortsatt ökad efterfrågan, digitalisering, kompetensförsörjningsutmaningar samt pandemi-effekter på arbetsmiljön. Men också leveransstörningar från underleverantörer till följd av råvaru- och komponentsbrister samt globala logistikproblem.

Ekonomi

I ”Avtal för Hjälpmedelsnämnden Dalarna” § 6 Ekonomi fastställs att om resultatet överstiger 1 % av budgetomslutningen, positivt eller negativt, ska resultatet fördelas mellan Region och kommuner med fakturerat belopp som fördelningsnyckel. Totala resultatet slutade på + 5,0 mnkr, kommunerna återbetalades totalt 2,9 mnkr för deras andel av det positiva resultatet. Region Dalarnas andel av överskottet var + 2,1 mnkr. Hjälpmedelsnämndens resultat för 2021 blir således 0 kr.

Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel (GNATL)

Nämndens uppdrag

Den gemensamma nämnden ansvarar för de samverkande kommunernas (Borlänge, Falun, Gagnef, Hedemora, Ludvika, Säter och Smedjebacken) skyldigheter enligt alkohollag och Lag om Tobak och Liknande Produkter (LTLP) samt den kommunala kontrollen av receptfria läkemedel i detaljhandeln. Nämndens uppdrag består av myndighetsutövning. Falu kommun är värdkommun och den gemensamma nämnden ingår i värdkommunens organisation.

Verksamhet - väsentliga händelser

Under året har Gagnefs kommun påbörjat en utredning om de ska fortsätta samarbetet i den gemensamma nämnden. I december informerades ATL-kontoret om att Gagnef avser att fortsätta samarbetet i den gemensamma nämnden. Kontoret har under året begärt kontaktuppgifter till vissa tjänstepersoner i kommunerna för att bygga upp en organisation kring frågor som berör kommunerna, och under 2022 kommer arbetet med ökat samarbete fortsätta.

Alkohol

För att tillgodose tillsyn på serveringsställen och i detaljhandeln ska en tillsynsplan upprättas i början av året. Tillsynen består av förebyggande, inre och yttre tillsyn. Förebyggande tillsyn sker genom information, rådgivning och utbildning. Yttre tillsyn är den tillsyn som sker direkt på serveringsstället och i detaljhandeln. Inre tillsyn är av administrativ karaktär och består främst av uppföljning av innehavarens personliga och ekonomiska förhållanden, men kan även inledas om brister noterats vid yttre tillsyn.

Tobak

LTLP är en skyddslagstiftning som syftar till att begränsa tobakens skadeverkningar. Det är den gemensamma nämnden som fattar beslut om försäljningstillstånd för tobaksvaror. Genom LTLP utökades även reglerna kring rökförbud, tillsyn av de rökfria miljöerna ingår inte i den gemensamma nämndens ansvarsområde.

Elektroniska cigaretter (e-cigaretter) och påfyllningsbehållare

Den som avser att sälja e-cigaretter och påfyllnings-behållare måste anmäla till ATL-kontoret innan försäljning påbörjas.

Receptfria läkemedel

Gemensamma nämnden kontrollerar efterlevnaden av lagstiftningen gällande receptfria läkemedel hos försäljningsställena. Innan man börjar sälja receptfria läkemedel måste näringsidkaren göra en anmälan till Läkemedelsverket. Om det framkommer allvarliga brister vid tillsynen rapporteras dessa brister till Läkemedelsverket som ansvarar för tillsynen.

Ekonomi

Totala intäkterna för taxor och avgifter befarades i budgeten för 2021 att minska drastiskt jämfört med 2020 på grund av pandemin och att nämndens kommuner skulle bli tvungna att täcka en större del av kostnaderna. Utfallet blev betydligt bättre än befarat 2,9 mnkr mot budget 2,0 mnkr och jämfört med 2020 en avvikelse med +0,2 mnkr. Detta gjorde att kommunerna får skjuta till 1,7 mnkr mot budgeterade 2,5 mnkr för att täcka de totala kostnaderna. Utfallet blev betydligt bättre än befarat vilket gör att kommunerna får skjuta till 1,7 mnkr mot budgeterade 2,5 mnkr för att täcka de totala kostnaderna. Kostnaderna är 4,6 mnkr mot budget 4,5 mnkr och avvikelsen beror främst på högre kostnader för övertidsersättningar då tillsynen ofta pågår på obekväm arbetstid.

Resultaträkning (tkr)	2021			2020
	Budget	Resultat	Avvik	Utfall
Intäkter	4 500	4 626	126	3 504
Kostnader	-4 500	-4 622	-122	-3 451
Resultat	0	4	4	53

Medarbetare

Den första januari tillsattes en ny tjänst som enhetschef för ATL-kontoret, en tjänst som inte funnits tidigare då arbetsledning tidigare skett genom en befintlig chef på socialförvaltningen. På grund av sjukdom och uppsägningar var kontoret underbemannat under första delen av året. För att klara att utföra uppdraget har en person varit visstidsanställd under en del av året. I september började två nya medarbetare som gjorde att kontoret blev fullt bemannat.

Framtid

Pandemin kommer fortsatt att påverka verksamheten, men utifrån den senaste utvecklingen av både omikron och vaccinationsgrad kommer påverkan förhoppningsvis vara avtagande. Det finns en förväntan om att antalet ansökningar om tillfälliga serveringstillstånd kommer att öka och återgå till normala nivåer under 2022 eller senast 2023.

Gemensam nämnd för upphandlingssamverkan (GNU)

Nämndens uppdrag

Den gemensamma nämnden (GNU) består av Falun, Borlänge, Avesta, Ludvika, Gagnef, Hedemora och Säters kommuner. Den gemensamma nämndens uppgift är att på grundval av samarbetsavtal, reglemente och fastställd gemensam upphandlingspolicy och med stöd av Upp-handlingscenter (UhC) svara för alla upphandlingar med undantag av direktupphandlingar och vad som i Lag om offentlig upphandling definieras som byggentreprenader samt konkurrensutsättning enligt Lag (2008:962) om valfrihetssystem.

Verksamhet - väsentliga händelser

En offensiv upphandlingspolicy för goda affärer, regional tillväxt och hållbar utveckling har beslutats och implementerats för samverkande kommuner.
GNU har fastställt nämndplan 2022-2024 med sju inriktningsmål.
Nämndplanen visar på mål och inriktning samt de viktigaste prioriteringarna för nämnden.
 Under 2021 har UhC genomfört drygt 367 upphandlingar/
projekt inkl. dynamiskt inköpssystem (DIS) och direktupphandlingar till ett årligt upphandlat värde på 2-3 miljarder kronor. Spännvidden är stor, vi upphandlar allt från kontorsmaterial, utbildningar, konsulter och livsmedel till snöröjning, fordon och fastighetstjänster.
Det har under året skett omprioriteringar i verksamhet kopplat till covid-19/pandemin för att säkerställa strategisk livsmedelsförsörjning och försörjning av verksamhetskritisk skyddsutrustning.
Ökad efterfrågan. Utöver upphandlingsplanen märks en ökad efterfrågan på tjänster i form av 41 nya beställningar av upphandlingsprojekt och 34 beställda direktupphandlingar
Samordningsgrad för upphandlingar, att flera samverkande kommuner deltagit. 59 % samordnade upphandlingar (2020 68%). Målnivå > 80 %. Orsak till detta varierar. Men i de flesta fall har bedömningen varit att en samordnad upphandling i aktuella fall, inte varit aktuellt att genomföra pga. av upphandlings-föremålets art och karaktär.
Ökad andel upphandlingar med både social och miljömässig hållbarhet. UhC har ställt sysselsättningskrav i 56 olika offentliga upphandlingar samt genomfört 3 reserverade upphandlingar.
UhC har genomfört utbildningsinsatser inom direktupphandling, rollen som sakkunnig och avtalstrohet.
UhC har deltagit i projekt Upphandlingsdialog Dalarna (UDD) som utifrån regionala behov förmedlar kunskap och ger metodstöd vid upphandling, främst till mindre företag.
GNU har haft fyra sammanträden under året. Årlig strategisk ägardialog har genomförts med samverkande kommuner. Samrådsgrupp för UhC har haft fyra möten under året och Lokala upphandlingsgrupper (LUG) har samlats ett antal gånger per kommun.
UhC-dag för samverkande kommuner genomförd i Borlänge med drygt 90 deltagare

Ekonomisk analys

Totalt för nämnden (mnkr)	2021		2020
	Utfall	Budget	Utfall
Kommunbidrag	18,7	19,2	18,3
Övriga interna intäkter	0,0	0,0	0,0
Externa intäkter	1,6	1,1	1,4
Summa intäkter	**20,3**	**20,3**	**19,7**
Löner och PO	-15,2	-17,3	-14,5
Övriga personalkostnader	0,0	0,0	-0,0
Hyra	-0,3	-0,3	-0,3
Kapitalkostnader	-0,1	-0,1	-0,1
Övriga kostnader	-4,7	-2,6	-4,8
Summa kostnader	**-20,3**	**-20,3**	**-19,7**
Resultat	**0,0**	**0,0**	**0,0**

Det blev ett mindre överskott i 2021 års verksamhet med 0,5 mnkr, som återbetalats till medlemskommunerna enligt samarbetsavtalet.

Högre externa intäkter än budgeterat med 0,5 mnkr på grund av mer köpta tjänster för direktupphandling, annon-sering samt att icke samverkande kommuner deltagit i samordnad upphandling. Lägre lönekostnader med 2,1 mnkr på grund av vakanta tjänster, långtidssjukskrivning och föräldraledigheter. Externt konsultstöd har därför köpts in som därför medfört högre övriga kostnader.

Framtiden

UhC upplever att kommunernas behov av upphandlings-stöd och rådgivning ökar och särskilt inom kategori IT/digitalisering med koppling till hantering och administ-ration av informationssäkerhet.

Ökat behov av upphandlingsstöd till kommunerna avse-ende direktupphandling, DIS och byggentreprenader.

Kommunernas inköpsstyrning och UhC:s avtalsförvalt-ning. Controllergrupp har inrättats med representanter från UhC och från varje kommun. Arbete med inköpsanalys för att fortsätta utveckla en strategisk inköpsstyrning. Många av Sveriges kommuner har ett behov av att göra besparingar och effektivisera sina verksamheter. En del av pengarna återfinns genom strukturerad avtalsförvaltning.

För att uppnå en effektiv och rättssäker upphandling som tar tillvara konkurrensen på marknaden i vår region är GNU en viktig aktör för utvecklingen kring regional tillväxt och hållbar upphandling.

Räddningstjänsten Dala Mitt (RDM)

Verksamhetsområde

Räddningstjänsten Dala Mitt (RDM) verkar i både landsbygd och stad med verksamhetsområdet som för 2021 omfattat kommunerna Falun, Borlänge, Säter, Gagnef och Ludvika. Totalt omfattades cirka 160 000 invånare av RDMs verksamhetsområde, vilket utgör något mer än hälften av invånarna i Dalarnas län.

Händelser av väsentlig betydelse

Utifrån krav på nya Handlingsprogram enligt förändringar i lagen om skydd mot olyckor har arbete med att ta fram nya handlingsprogram för räddningstjänst samt delprogram för brandförebyggande verksamhet skett. Programmen beräknas antas mars 2022. Vår bedömning är att det uppdaterade handlingsprogrammet inte kommer att påverka de finansiella rapporterna och har så inte heller gjort 2021.

Ett omfattande arbete har under 2021 genomförts med start av det med Gästrike-, Smedjebackens-, och Rättviks räddningstjänster gemensamma operativa lednings-system (RiS). Arbetet med fortsatt utvecklingen har pågått under hela året däribland beslut om gemensam ledningsdoktrin och ledningsinstruktion, dock utifrån en förskjuten tidsplan.

RDM har under hela 2021 arbetat intensivt med att bevaka utvecklingen av Covid-19-pandemin och risken för påverkan på främst RDM:s operativa förmåga. Arbetet har skett via en egen stabsfunktion bemannat av dagtidsgående personal. Staben har varit aktiv sedan mars 2020. RDM har under hela 2021 haft en relativt låg sjukfrånvaro. Arbetet i stab har även stärkt förbundets stabsförmåga för framtida händelser samt att hemarbete har utvecklat den digitala arbets- och samverkansförmågan. Pandemin har påverkat förbundets intäkter negativt under året. Tack vare de släppta restriktionerna under hösten blev inte påverkan så stor som föst befarats.

Organisationsförändringar

Under hösten valde RDM:s förbundsdirektör att säga upp sig. Omgående startade direktionens arbetsutskott ett arbete med att få en tillförordnad förbundsdirektör på plats och den 15 oktober tillträdde en t f förbundsdirektör.

Utifrån direktionsbeslut 2020-11-27 ombildades utbildningsavdelningen till enhet. Enheten har under 2021 organisatoriskt tillförts samhällskyddsavdelningen.

Förväntad utveckling

Fortsatt stabsarbete Covid-19. RDM planerar att bibehålla den egna staben tills smittspridningsläget förbättrats. Syftet är fortsatt att bevaka utvecklingen, informera ledning och medarbetare samt hantera händelser som riskerar att påverka RDM.

Räddning i samverkan. Räddningstjänsten Ljusdal, Norr Hälsinge räddningstjänstförbund samt Kommunalförbundet Hälsingland har tecknat en avsiktsförklaring om att ansluta sig till RiS under första kvartalet 2022.

Organisation. Rekryteringsprocessen för tillsättande av ny förbundsdirektör är påbörjad och sköts av direktionens arbetsutskott. Den tillförordnade lösning som idag finns är beräknad att fortlöpa tills rekrytering är avslutad

Väsentliga personalförhållanden

Medarbetarutvecklingen inom Räddningstjänsten Dala Mitt (RDM) ska tillgodose verksamhetens behov av kompetenta medarbetare för att kunna möta nuvarande och framtida behov. Förbundet ska vara en attraktiv arbetsgivare med en inkluderande kultur. RDM ska vara en arbetsplats där jämställdhetens och mångfaldens möjligheter tas tillvara för ett kreativt och utvecklande arbetsklimat. Arbetsplatsen ska präglas av värdegrunden som är välkänd och efterlevs inom förbundet.

Ekonomi i balans

Genom överenskommelser som träffas med medlemskommunerna, säkerställer RDM att förbundet har en ekonomi i balans. Överenskommelserna reglerar uppdraget och den ersättning som är förenad med uppdraget. Förbundsdirektionen beslutar om de förändringar som eventuellt behöver göras utifrån rådande ekonomisk situation. RDM har en finanspolicy som är godkänd av förbundets direktion.

Kommunbidraget har ökat med 11,3 mnkr jämfört med föregående år och ska i grunden täcka förbundets kostnader. Jämför man totalt bidrag inklusive de extra medel som har tillförts har anslaget minskat med 1,9 mnkr 2021 jämfört med 2020.

Tkr	2021	2020
Resultaträkning		
- intäkter	15 510	20 305
- kostnader	-179 997	-185 702
- avskrivningar	-6 602	-6 736
Nettokostnader	**-169 995**	**-172 133**
- anslag från medlemskommunerna	169 307	171 196
Verksamhetens resultat	-782	-937
Finansiella intäkter	3	0
Finansiella kostnader	-873	-602
Årets resultat	**-1 652**	**-1 539**

Revisorerna i Gagnefs kommun

Till kommunfullmäktige i Gagnefs kommun

Revisionsberättelse för år 2021

Vi har under 2021 granskat kommunstyrelsens och nämndernas verksamhet och samtliga helägda kommunala bolag.

Granskningen har vad avser kommun utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse" och därtill fogade bilagor.

Revisorerna ska bedöma om resultatet är förenligt med kommunfullmäktiges finansiella mål och de verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt. Vi bedömer att måluppfyllelse för de verksamhetsmål som fastställts inte kan utläsas i årsredovisningen samt att den interna kontrollen varit tillräcklig.

Vi **tillstyrker** att kommunstyrelsen och nämnderna och de enskilda förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet.

Årsredovisningen är i allt väsentligt upprättad i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Vi tillstyrker att kommunens årsredovisning godkänns.

Djurås i april 2022

Svante Hanses

Kjell Sundin

Kjell Andersson

Rune Karis

Gustav Wallheden

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:
Revisorernas redogörelse (bilaga 1).
Förteckning över de sakkunnigas rapporter som successivt förmedlats till kommunfullmäktige (bilaga 2).
Granskningsrapporter från kommunens helägda bolag.

Revisorerna i Gagnefs kommun

Revisorernas redogörelse för år 2021

För att kunna ge underlag till fullmäktiges ansvarsprövning har vi granskat all verksamhet som bedrivs inom nämnders och styrelsers verksamhetsområden och då prövat om:

- verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- räkenskaperna är rättvisande
- den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

För fullgörandet av uppdraget och som underlag till planerad revisionsinriktning har en väsentlighets- och riskbedömning gjorts.

Som en del av granskningen har revisorerna löpande tagit del av kommunstyrelsens och nämndernas protokoll och haft sammanträffanden med fullmäktiges presidium, nämndpresidier samt utvalda förtroendevalda och tjänstepersoner. Utöver ovanstående har vi även genomfört grundläggande granskning inom styrelsen och nämnderna.

En stor del av revisionsarbetet har avsett förvaltningsrevision, d.v.s. en granskning av att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt. Syftet har varit att klarlägga om verksamheten har bedrivits enligt fastlagda politiska mål och riktlinjer och att utvärdera om kvalitet och inriktning har blivit den avsedda. Särskild granskning med skriftlig avrapportering till berörd styrelse eller nämnd har skett genom granskning av Kompetensförsörjning och chefsrekrytering samt Tillgänglighet och service till kommunens invånare. De fördjupade granskningar vi genomfört har lämnats till berörd nämnd och kommunstyrelsen. Kommunfullmäktige har fått samtliga granskningar för kännedom. En förteckning över utförda granskningar lämnas i bilaga 2 till revisionsberättelsen för 2021.

Det andra granskningsområdet är redovisningsrevision. Denna granskning syftar till att utröna om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som utövas inom styrelse och nämnder är tillräcklig. Det senare gäller frågan om tillförlitligheten i räkenskaperna och säkerheten i system och rutiner. Vi har bland annat granskat kommunens delårsbokslut per 31 augusti 2021 och kommunens årsbokslut, årsredovisning och koncernredovisning för 2021.

Årsredovisning

Måluppfyllelse

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange mål och riktlinjer som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning

Vi konstaterar att de tre finansiella målen uppnås.

Kommunen har fyra övergripande verksamhetsmål. Vi konstaterar att det framgår inte tydligt i årsredovisningen om hur kommunen mäter och utvärderar måluppfyllelse för verksamhetsmålen. Det saknas en sammanfattande bedömning för respektive mål

Årsredovisningen saknar bedömning om man uppnår en god ekonomisk hushållning. Mål för god ekonomisk hushållning för kommunkoncernen saknas

Kommunkoncernen

Årets resultat för den kommunala koncernen är 29.2 mnkr (165 mnkr, 2020). Kommunens resultat är 26.9 mnkr och bolagen bidrar med 2.4 mnkr. I jämförelse med föregående år är resultatet väsentligt högre. Både regionen och Gagnefsbostäder AB redovisar högre resultat jämfört med föregående år. Den huvudsakliga förklaringen är en stark utveckling av skatteintäkter och generella statsbidrag samt vinster från fastighetsförsäljningar.

Kommunstyrelse och nämnder

Årets resultat 2021 för kommunen uppgår till 29.2 mnkr. Budgetavvikelser för styrelser och nämnder är positiv med totalt ca 3.8 mnkr. Kommunstyrelsen redovisar ett överskott jämfört med budget om 4.4 mnkr och socialnämnden ett underskott om 4.9 mnkr. Underskottet är tills största del inom verksamheten LSS. Övriga nämnder har små avvikelser jämfört med budget.

Bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Intern kontroll

Revisorerna gör den sammanfattande bedömningen att kommunstyrelsens och nämndernas arbete med intern kontroll under år 2021, inte är tillräckligt. Vår grundläggande granskning visar på att kommunstyrelsen nämnderna har ett i stort sett fungerande arbete med intern kontroll men att det finns utvecklingspotential. Arbetet med riskbedömningar är ett område som kan utvecklas och förbättras i kommunen i stort.

Nytt reglemente för intern kontroll har tagits fram för kommunen under år 2021. I september 2021 antogs detta av kommunfullmäktige. Revisorerna förutsätter en efterlevnad av det nya reglementet.

Övrigt

Den gemensamma nämnden Överförmyndare i samverkan har under 2021 inte genomfört sin interna kontroll utifrån kommunfullmäktiges beslutade reglemente. Vi revisorer ser allvarligt på detta faktum. Kommunstyrelsen i Borlänge har uppmärksammat frågan och uppmanat den gemensamma nämnden att genomföra den beslutade interna kontrollen och att därefter delge kommunstyrelsen rapporten.

Som lekmannarevisor i kommunens bolag har Svante Hanses, Kjell Sundin och Kjell Andersson utsetts. De har granskat bolagen och lämnat granskningsrapporter.

Revisorerna har vid granskningen biträtts av KPMG.

Revisorerna i Gagnefs kommun

Förteckning över utförd granskning under 2021

Sakkunnigas skriftliga rapporter 2021 som successivt förmedlats till fullmäktiges presidium

- Granskning av kompetensförsörjning och chefstillsättning
- Granskning av kommunens arbete med tillgänglighet, service och bemötande
- Delårsrapport per 2021-08-31
- Bokslut, årsredovisning och koncernredovisning för år 2021

Revisorerna i Gagnefs kommun

Förteckning över granskningsrapporter från lekmannarevisorerna, utsedda av fullmäktige

Gagnefsbostäder AB

Gagnefs Teknik AB

Lekmannarevisorerna i
Gagnefsbostäder AB

2022-04

Till årsstämman i Gagnefsbostäder AB
organisationsnummer 556527-7463
Till fullmäktige i Gagnefs kommun

Granskningsrapport för år 2021

Vi, av fullmäktige i Gagnefs kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Gagnefsbostäder AB:s verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Vår granskning har varit övergripande. Viss granskning har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Djurmo i april 2022

Svante Hanses

Kjell Sundin

Granskningsrapport för år 2021

Till årsstämman i **Gagnefs Teknik AB**

Organisationsnummer 556765-4792

Undertecknade har granskat bolagets verksamhet under år 2021.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen och god revisionssed i kommunal verksamhet. Det innebär att vi planerat och genomfört granskningen för att i rimlig grad försäkra oss om att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Vår granskning har utgått från de beslut bolagets ägare fattat och har inriktats på att granska att besluten verkställts samt att verksamheten håller sig inom de ramar som bolagsordningen anger. Vår granskning har varit översiktlig.

Samordning har skett mellan oss som lekmannarevisorer och de auktoriserade revisorerna från KPMG AB.

Undertecknade anser att vår granskning ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Undertecknade bedömer att bolagets verksamhet skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig. Undertecknade finner därför inte anledning till anmärkning mot styrelsens ledamöter eller verkställande direktören.

Gagnef i mars 2022

Kjell Andersson Svante Hanses

Av fullmäktige i Gagnefs kommun utsedd lekmannarevisor